

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 18.) 1938 MÁJUS 22, VASÁRNAP

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. EVFOLYAM, 115. SZÁM

Imrédy Béla az elődökről

Imrédy Béla miniszterelnököt csütörtökön délután üdvözölte a Nemzeti Egység Pártja. A miniszterelnök az üdvözlésre beszéddel válaszolt s hasonlóképpen beszédet mondott azon a zártkörű pártvacsorán, amely a Nemzeti Egység Pártjának értekezletét követte. A hely és alkalom nem szolgált arra, hogy a miniszterelnök nagy politikai megnyilatkozást tegyen, de mind két beszédében voltak olyan részek, amelyek a szélesebb közvéleménynek szólottak.

A pártnak mondott beszédében egészen nyíltan megmondotta, hogy a kormány hivatalbalépése után alig egy-két napra máris megjelentek a magyar közéletben ismert konkolohintők és tintahalak és megpróbálták ellentéteket kelteni a párt egyes tagjai között. Jólesik az országnak, hogy Imrédy Béla miniszterelnök igen erősen állást foglalt ezek ellen a politikai bajkeverők ellen s kijelentette, hogy bizonyos határokon túl nem hajlandó ezt a játékot tūrni, mert az országnak az előtte álló nagy feladatok megvalósítására nyugalomra van szüksége.

A vacsorán mondott beszédét Gömbös Gyula emléke előtti hódolattal kezdte az új miniszterelnök, aki megfogta a kezét és bevezette a magyar politikai életbe. Nagy kezdeményezés volt a Gömbös Gyuláé és súlyos csapás, hogy a halál lehetetlenné tette számára megkezdett munkájának a befejezését. Kétségtelen tény, hogy a Gömbös után következő magyar politika nagy alapelvei mind hozzá igazodtak. Ő volt az első, aki nyíltan és félreérthetetlenül kifejezte azokat a politikai elveket, amelyek a mai magyar politikai élet is nyugszik. Ő volt az első, aki régen nem hallott melegséggel beszélt a magyar nép széles rétegeiről, amelyeknek sorsával áll, vagy bukik az ország. Ő hangsúlyozta, hogy szociális téren mennyi tennivaló van ebben az országban és éppen a magyar nép falun lakó része az, amely a legnagyobb szociális gondozást igényli.

De Darányi Kálmán munkájáról is nagy elismeréssel emlékezett meg Imrédy Béla és meleg szavakkal méltányolta azt a nyugodt irányító tevékenységet, amelyet a leköszönt miniszterelnök végzett. Ez a munka majdan a magyar történelemnek azon a lapjain szerepel, amelyeket egy nyugodtabb kor a legszívesebben fog forgatni. A mai kabinet is ezt a munkát akarja folytatni és ehhez a munkához van a kormánynak szüksége a Nemzeti Egység Pártjának támogatására. „Egységes ez a párt abban, hogy könyörtelenül keresi a magyar igazságot; egységes ez a párt abban, hogy nem foglalkozik elkenődzéssel, hanem szembenéz a tényekkel, egységes ez a párt abban, hogy a feszültségeket, amelyek ta-

NÉMETORSZÁG nem türi, hogy cseh-földön német vért ontsanak

Csehország részleges mozgósítást rendelt el - Cáfolják azt a hirt, hogy német támadás esetén 3 ezer szovjet repülőgép támadja meg Berlint - Izgalom és nyugtalanság Párisban

Prága cáfolja a német ultimátum hírét

Páris, május 21. Hivatalosan közlik: A nemzetvédelminiszter a kormánnyal egyetértően a nemzetvédelméről szóló törvény intézkedéseinek megfelelően ma kivételes időszakra behívta az első és második tartalékos korosztályt, kiegészítve a műszaki csapatok és különleges egységekkel. Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy a hadsereg létszáma jelenleg nem elegendő az állam nyugalmának, rend-

jének s biztonságának megőrzésére. Szükségessé tették ezt az intézkedést azok az incidensek is, amelyek a köztársaság különböző részein lefolytak.

Prága, május 21. A kormány tagjai ma délelőtt Hodzsa miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsra ültek össze, hogy megvitassák a helyzetet. A minisztertanács után hivatalos közleményt hoznak nyilvánosságra.

közülhetik. Sok ujságot elkoboztak. A szudéta német vidéken a hangulat rendkívül feszült. Mindenhol csapatmozdulatokról érkeznek hírek. Katonaság érkezett egész kis községekbe is, amelyeknek eddig nem volt helyőrségük. Szombaton sok tartályt behívtak.

Cseh forrásból származó hír szerint a belpolitikai helyzet miatt szükségessé vált egy korosztály mozgósítása. A helyzet különösen Eger vidékén feszült.

Egész sor üzemben beszüntették a munkát. Az utcákon feltűzött szuronyos járőrök cirkálnak. Senkinek sem szabad megállni, az Égertől északra levő Aschból is cseh lakta vidékekre utazik a cseh tisztviselők családja. A határ ellenőrzését megszigorították és az eddigi csekély közkedést is részben beszüntették a határon. Sok szudéta német munkást, többek között a selmi, Rosenthal porcellángyár sok munkását nem engedik a német birodalmi területen levő munkahelyükre.

A csehek biznak a békés megegyezésben

Prága, május 21. A Prager Mittag c. boulevard lap szerint Henlein Berchtesgadenben találkozik Hitler kancellárral. A cseh lapok egyrésze reméli, hogy a jövő hét első napjaiban sor kerülhet Hodzsa miniszterelnök és Henlein találkozására. Ezt követően a szlovenszói magyarság képviselői fogják kifejteni a cseh miniszterelnök előtt a nemzetiségi státusmra

Behívtak egy tartalékos és póttartalékos korosztályt Csehországban

Prága, május 21. Hivatalosan közlik, hogy a nemzetvédelminiszter a nemzetvédelmi törvény megfelelő rendelkezéseinek értelmében a kormány hozzájárulásával rendkívüli gyakorlatra hívott be egy tartalékos és egy póttartalékos korosztályt, kiegészítve a különleges fegyverekhez beosztott tartalékosokkal.

Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy a tartalékosoknak alkalmat adjanak az újonnan bevezetett fegyverek használatának begyakorlására épp úgy, amint azt más államokban tették.

Egyidejűleg figyelemmel voltak arra a követelményre, hogy jelenleg nem elegendő számú hadsereg létszámot feleljenek és a mai mozgalmak időkben az állam nyugalmát, rendjét és biztonságát szavatolják, valamint, hogy megakadályozzanak minden további incidenst, amely a köztársaság bizonyos részein lejátszódott.

A cseh TI. illetékes helyen e hivatalos közleménnyel kapcsolatban a következő felvilágosítást kapta:

gadatlanul fennállanak, nem elbeszélni, hanem feloldani akarja" — mondotta a miniszterelnök.

Beszéde végén felhívta a párt figyelmét arra, hogy nem mindig a legmozgalmasabb, legizgalmasabb napok azok, amelyek a legmaradandóbb és leghasznosabb alkotásokat

Amint az a hivatalos jelentés szövegéből is kiténik, a nemzetvédelmi minisztérium olyan intézkedéséről van szó, amelyet a jelentésben felsorolt okok tettek szükségessé és így nincs szó semmiféle mozgósításról, amelyhez magától értetődően a nemzetvédelmi minisztérium intézkedése nem elegendő.

Ehhez az illetékes alkotmányos tényezők határozata volna szükséges. A nemzetvédelmi miniszter ezt az intézkedést a nemzetvédelmi törvény 22. §-ában foglalt rendelkezések alapján hozta meg.

Prága, május 21. Hivatalos helyen cáfolják azt a híresztelést, hogy Németország ultimátumot intézett a prágai kormányhoz.

Feszült a hangulat

Karlsbad, május 21. A csehországi német lapok szombati számában sok cikk helyét csak fehér folt jelzi, ami arra vall, hogy a cenzura még a rendesnél is szigorúbban működik. A lapok az összetűzésekről csak a hivatalos cseh jelentéseket

hozzák. „A nemzetmentő munkának szürke napjai számosabbak, mint a színes csatanapok" — hangsúlyozta a miniszterelnök s ezzel a kijelentésével arra célzott, hogy a kevésbé feltűnő, de kitartó munka az, amely igazában megoldja az élet nagy kérdéseit és tovább viszi a nemze-

tet a fejlődés útján. Imrédy Béla minden egyes megnyilatkozása miniszterelnöki kinevezése óta, esemény volt. Hisszük, hogy miniszterelnöki működése nagy és maradandó eredményeket fog hozni a nemzet jövője szempontjából.

A villamos BOSCH-hűtőszekrény

a háziasszony büszkesége...
...csekély áramfogyasztásával, egyenletes hűtésével, jégkockák termelésével évtizedekre örömet szerez.

Ajánlat, felvilágosítás:

Szoboszlay István

Bosch-Szolgálat Debrecen, Széchenyi-utca 24. szám. Telefon: 10-80.

vonatkozó észrevételeiket. Ha várakozás nélkül nem lépnek fel és minden program szerint megy, néhány hét alatt

elintézésre kerülhetnek a nemzetiségi problémával kapcsolatos kérdések.

Cseh hivatalos jelentés a halálosvégű incidensről

Prága, május 21. Egerből a Goldberghé vezető országúton május 21-én a kora reggeli órákban sajnálatos eset történt, amelynek során 2 ember a maga hibájából életét veszítette. Ezen az úton gyanus körülmények között hajtott egy motorkegypár, amelyen 2 ember ült. A kerékpáron ülőket egy rendőrszemmel kézfelemeléssel és ismételt cseh nyelvi és német nyelvi kiáltásokkal felszólította, hogy álljanak meg.

A két ember a felszólításra nem hallgatott, hanem ellenkezőleg,

egyenesen ráhajtott a motorkegypárral a cseh őrszemre úgy, hogy az kénytelen volt félreugrani, máskülönben elgázolták volna. Ezután az őrszem puskájával rájuk lőtt. A lövedék a két kerékpározót találta el. Egyikük rövidesen meghalt, a másikat átvitték az égeri kórházba, kevéssel beszállítás után azonban szintén meghalt.

Az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot indították meg.

Cáfolják a lengyel csapatösszevonásokat

London, május 21. A londoni lengyel követ cáfolja azokat a pletykákat, melyek szerint a cseh határ közelében lengyel csapatokat vontak össze. Ugyancsak cáfolja, hogy Rydz Smigly tábornagy a határ közelében tartózkodik. A követ kijelentette, hogy felhatalmazták annak közlésére, mely szerint ezek a hírek tévesek és teljesen alaptalanok.

Prága, május 21. A cseh kormány minden vasárnapra tervezett felvonulást és tüntetést betiltott.

Páris, május 21. A Havas iroda prágai jelentése szerint a szudéták vidékén a hangulat nyugodt. A cseh csapatok megjelenése nem váltott ki reakciót. A német határálloponsokat szigorúan ellenőrzik, az

utakon járműveket állították keresztül.

Páris, május 21. A Liberté moszkvai tudósítása rámutat arra, hogy Moszkva a valóságban igen kétértelmű magatartást tanúsít Csehszlovákiával szemben s szó sincs arról, hogy a szovjet hadsereg fegyveres közbelépésre készülődne. A Komzomolszkaja-Pravda c. szovjet lap élénken tiltakozik a szovjet hadikészülődéséről szóló külföldi hírek ellen s határozottan megcáfolja egyes külföldi kommunista lapoknak azt az értesülését, amely szerint 3 ezer szovjet repülőgép áll készen arra, hogy cseh ellenes német támadás esetén Berlin ellen vonuljanak.

Férfi nyári tropikál és lenöltönyök megérkeztek!

Benyáts ÁRUHÁZ

Benes ismét egyenjogúságot ígér a nemzetiségeknek

Prága, május 21. Benes köztársasági elnök a dél-csehszlovák történelmi nevezetességű Taborba tett látogatása alkalmával az üdvözlésre válaszolva többek között ezeket mondotta:

— Az állam ma nagyon kritikus pillanatokat él át, a legkomolyabbakat a háború befejezése óta. Ezért úgy kell viselkednünk, hogy minden korábbi hibát és tévedést elkerüljünk. Ez azt jelenti, meg kell óvnunk nyugalmunkat s erős idegeléssel s világos célunk legyen, hogy elkerüljük a meghasonlást amennyire lehetséges kiépítsük az állami és nemzeti egységet és ne féljünk.

Benes utalt ezután arra az utóbbi 2 évben kifejezett reményére, hogy a háborút el lehet kerülni s annak

a reményének adott kifejezést, hogy el is fogják kerülni. Kiemelte a francia-angol egyetértést, kifejezte azt a reményt, hogy a francia-olasz közlekedés ügyében folyó tárgyalások megnyugvásra fognak vezetni, a spanyolországi konfliktusban s azt a nézetét hangoztatta, hogy a római találkozás is az európai erők kiegyenlítődése felé vezető út egyik szakaszának tekinthető. Ezért az európai helyzet további fejlődését bizonyos reménnyel lehet megítélni.

Bukarest, május 21. Az Orient Rádió ma este megcáfolta azt a hírt, hogy oláh részről a cseh határon csapatösszevonások történtek volna.

Páris, május 21. Bonet francia külügyminiszter szombaton megbeszélést folytatott az angol, cseh és szovjet nagykövetekkel.

Róna Sándor ékszerész üzletét és műhelyét

Sándor Ármin volt üzlethelyiségébe

Ferenc József-út 28. szám alá helyezte át.

Berlin, május 21. Henderson berlini angol nagykövet ma Ribbentrop külügyminiszternél járt. Az angol nagykövet lépése a béke érdekében történt. A Havas iroda közlése szerint

a német külügyminiszter kijelentette, hogy Németország kénytelen lenne beavatkozni, ha Csehszlovákiában német vér folyna.

Franciaországban nagy izgalmat keltett ezért ez a hír, mert tegnap agyonlőtték két szudétanémetet és az izgalmat usak fokozza az, hogy ugyanakkor Csehszlovákiában két kor-

— Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a blek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megelékníti, a vért delfrissíti, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

osztályt behívtak. Azt hiszik azonban, hogy a tárgyalások során sikerül megegyezésre jutni.

Hegyaljai Kiss Géza felsőböcsi lelkészt theológiai doktorrá avatták

Hét doktort avatott szombaton az egyetem tanácsa

A Tisza István tudományegyetem tanácsa szombaton délben nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében tartotta meg doktoravató díszközgyűlését az auditorium maximumában. Az ünnepélyes aktusnak nemes fényt adott az a körülmény, hogy ez alkalommal avatta az egyetem tanácsa teológiai doktorrá Hegyaljai Kiss Géza felsőböcsi református lelkészt, akinek már eddig is felbecsülhetetlen irodalmi, különösen egyházi vonatkozású tevékenységével gazdagított az egyetemes magyar tudományos élet. Ő azon kevesek egyike, akik törhetetlen magyarságukat, elhivatott igehirdetői mivoltukat a magyar tudományos élet fellendítése iránti hallatlan buzgalommal olyan szerencsésen egyesítve hódolnak a magyarság közkincsévé. Egy emberöltő eredményekben gazdag munkájára tekinthet fel Hegyaljai Kiss Géza, aki eddigi munkásságát mintegy megkoronázta a doktori címmel.

Az egyetem tanácsa egyébként szombaton avatta doktorrá Ertey Géza, Grünstein Imre, Villy Endre és Éles László jelölteket a jogtudományok, Kórompay Károlyt pedig az orvostudományok doktorává.

Az ünnepélyes promóció után dr. Hegyaljai Kiss Géza mondott köszönetet az egyetem tanácsának, majd Csikesz Sándor dr. egyetemi rektor köszöntötte az új doktorokat.

Egyetemünknek világszerte elismert sajtóságot és bált ad a múlt és jelen egybeszővődő ellentéte — mondotta a rektor. — A négy százados Kollégium s a negyedszázados egyetem egyfelől a nagyerdő mohos faóriásai s a lombjalk árnyékából elővillanó modern épületek egész sora másfelől. Közös vonásuk: az egész országra hatástanítás: a Kollégium és a nagyerdő varázsa repülő vonulásán indult el szárnyat bontva a debreceni egyetem és modern intézményeinek hírneve is. Így hívogatja a múlt a jelent s így lesznek vetélykedő felek helyett egymás nyomába lépő testvérek.

Ha végig nézünk az Alma Mater legifjabb doktori csapatán: itt is együtt látjuk a múltat és jelent. Szemünk bizakodó boldogsággal simogatja végig rajtatok, ifjú doktorok, a tudomány most felvett vértetét és teljes fegyverzetét. Szívünk áldást kíván ezek hordozására és dicsősége forgatására. Egy élet áll előttetek, melynek tudományos munkájával bebizonyíthatjátok ennek az ünnepélyes órának minden reménységét és minden ígértét. De engedjétek meg nekem, hogy köszöntsem most kiváltképpen azt köszöntsem, aki évtizedekig tartó tudományos buvárkodással, a haza és tudomány iránti eszményi önzetlenséggel, szellemi és anyagi erők

kázatos megfeszítésével áldozott a legmagyarabb tudománynak, s műve nemzetmentő cselekedetek kapcsolódásában mindvégig összetartó láncszem fog maradni. Hadd köszöntsem a múltat az Egyetem legnagyobb dicsőre babérágával s hadd köszorúzzam meg azt a férfút, aki elébb adott gazdag bőkezűséggel, hogy azután ezüstözze be fejét az elismerés néhány sugárja.

— Ifjú doktorok! Kívánunk nektek olyan munkás évtizedeket, Isten és haza iránt olyan égő szeretetet, tudomány és igazság iránt olyan önzetlenséget és bátorságot, mint aminő a ti idősebb doktor társatok pályafutása. Neked pedig, kedves doktortársunk, életed delelőjén kívánunk olyan ifjú lelkesedést és erőt, mint aminő ez ifjú társaid szeméből előragyog. S együttesen mindnyájatoknak kívánjuk Isten megsegítő kegyelmét!

RENDELET A CSEMPESZÉS LELEPLEZŐINEK JUTALMAZÁSÁRÓL

Budapest, május 21. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma a kormány rendeletét közli a külfölddel való fizetési forgalommal kapcsolatban elkövetett bűncselekmények feljelentőinek és tettenérőinek jutalomban való részesítéséről. A rendelet értelmében a befolyt pénzbüntetésnek az elkobzott értéknek és vagyoni elégtételnek 10 százalékát a feljelentő és tettenérő jutalmazására kell fordítani. A jutalmat minden más eljárás kizárásával az igazságügyminiszter állapítja meg, az eljárás bíróság és ügyészség meghallgatása után. Nem zárja ki a jutalomban részesítést az, hogy a pénzbüntetés, vagy vagyoni elégtétel összege megkegyelmezés folytán csökken, vagy teljesen elengedtetett, vagy behajthatatlanság miatt nem beszédhető.

VIGSZINHAZ

Izgalmas, háborús szerelmi történet:

Asszony a sivatagban
Kay Francis — Errol Flinn

a főszer. Magyar világhírű! Előadások: ma 3, 5, 7, 9-kor, holnap utoljára 5, 7, 9 órákor.

Fontos ügyek a szombati minisztertanács előtt

Budapest, május 21. Az Imrédy-kormány ezen a héten szombaton tartotta harmadik minisztertanácsát. Reggel kilenc órakor kezdődött a minisztertanács és egy órákor ért véget. A következő jelentést adták ki róla:

A kormány tagjai ma délelőtt kilenc órakor Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács először folyó és adminisztratív ügyekkel foglalkozott, majd Mikecz Ödön igazságügyminiszter előterjesztésében tárgyalta és elfogadta a külfölddel való fizetési forgalommal kapcsolatban elkövetett bűncselekmények feljelentőinek és tettenérőinek jutalomban való részesítéséről szóló rendeletet. Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter a szőlőtermelés és borérté-

kesítés előmozdítására tett intézkedésekről tájékoztatta a minisztertanácsot.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ismertette a gazdasági intézkedésekről és a polgári nem peres eljárásokról szóló egyes rendelkezések értelmezése és kiegészítése tárgyában kiadandó rendelet tervezetét. Végül tárgyalta és elfogadta a minisztertanács Mikecz Ödön igazságügyminiszter előterjesztésében az egyesületi tagságra vonatkozó rendelkezések ellen vétő köztisztviselők és egyéb alkalmazottak fegyelmi felelősségre vonásáról szombaton megjelent kormányrendelet végrehajtási rendeletét.

A minisztertanács egy órákor ért véget.

A francia-szovjet egyezményt katonai szövetséggé akarják kiszélesíteni

A kommunista párt újult erővel igyekszik Barcelonát megsegíteni

Páris, május 21. A szélső baloldali nagy erőfeszítéseket fejt ki, hogy a kormányt a semlegességi politika módosítására és a köztársasági Spanyolország ügyének felkarolására rábírja. A kommunista pártvezetőség legutóbbi értekezletén határozati javaslatot fogadott el, amelyben megbélyegzi Franciaország gyenge és engedékeny genfi magatartását. Allást foglalt Bonnet külügyminiszter és Chamberlain angol miniszterelnök békepolitikája ellen s egyben bejelenti, hogy a kommunista párt újult erővel fogja tovább folytatni a Barcelona megsegítésére irányuló mozgalmat.

A Petit Journal jelentése szerint a szovjet kormány a rendelkezésre álló diplomáciai eszközökkel élesen támogatja ezt a mozgalmat.

mat. Szurics párisi szovjet nagykövete nemrégiben lépést tett a Quai D'Orsain és csaknem kövvelő hangon sürgette, hogy a kormány az ország területén át engedjen szabad utat a Barcelonának szánt szovjet hadianyagnak. A fenyegetés eszközeivel igyekezett nyomást gyakorolni a francia kormányra s kijelentette, hogy amennyiben kérését nem teljesítik, a szovjet kormány könnyen egész eddigi politikájának módosítására határozhatná el magát és bizonyos feltételek mellett közeledést kereshet Németországgal. A Liberté értesülése szerint a szovjetbarát külpolitika hívei azon fáradoznak, hogy a francia-szovjet egyezményt katonai szövetséggé alakítsák át.

Alig kell pénz egy divatos nyári ruháért, mert szebbnél-szebb nyári újdonságokat olcsón vásárolhat a KLEIN DIVATHÁZBAN!

Néhány tájékoztató ár:

Faháncs imprimée, nagyválasztékban	2.80	Világhírű „Goldberger“ strandkarton	0.98
Compléanyag, minden divatszínben	3.30	Jó mosó csikos divatvászon	0.98
Cloqué, különleges divatmintákban	3.95	Csikos divatvászon, pyjama és kabátira	1.65
Crepe de chine imprimée	1.85	Ruha- és complévászon, minden divatszínben	1.90
Divat imprimée	2.88	Fehérnemű toile, minden színben	1.48
Divatchantung színekben	2.20		
Hernyőselyem imprimée	6.50		

Különleges divatkelmék

A nyári divat összes újdonságai, eredeti francia hernyőselyem impriméék, tiszta selyem chantung-kelmék, csipkeszövetek igen nagy választékban már raktáron vannak. Újdonságaimat — vételkényszer nélkül — készséggel bemutatom.

*Ágja ki-
tegye el*

Ha Pestre érkezik, hasznát veszi, mert ünneplőbe öltözött áruházunk a következőket nyújtja e hirdetés felmutatása ellenében Vendégeinek:

1. Díjmentes ruhatár és csomagmegőrző, áruházunk vendégei részére.
2. Díjmentes belépő áruházunk zenés nyári ruha bemutatójára.
3. Reklámmemléktárgy (vagy egy csinos füles üveg-pohár, vagy egy elegáns zsebfejű, vagy egy mintadoboz Bridzs illatszer).
4. Mindent egy helyen kap áruházunkban — tehát gyorsan vásárol és olyan készletből, amelyhez hasonlóval Magyarországon senki sem dicsekedhetik.
5. Jobbat vásárol nálunk, mert a mi olcsóságunk nem gyenge minőségekre vonatkozik!

Magyar Divatcsarnok
Budapest, VII., Rákóczi-ut 70—76

Tisztújító nagygyűlés az „Árpád” bajtársi egyesületben

Giday Endre lett újra az egyesület vezére

A bölcsészettanhallgatók „Árpád” bajtársi egyesülete” tegnap délután tartotta meg szokásos évi tisztújító nagygyűlését, melyen az egyesület ezévi munkájának értékes beszámolója után megválasztotta

jövő évi tisztikarát. Ez alkalommal került belöltésre a magisteri tisztség is, melyre egyhangú lelkesedéssel dr. Mitrovics Gyulát, egy. tanárt választotta meg a nagygyűlés. A nagygyűlésen dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, patronus elnökölt.

A nagygyűlés egyhangúlag a következő vezérselejt választotta meg a jövő évre. Vezér Giday Endre egy gyakornok; alvezérek Medveczky László és Lovass Rezső tanárjelöltek; nádor Gál Mihály tanárjelölt; főkinestáros D. Tóth Elemér tanárjelölt; kinestárörök Fialkovits Ödön és Boldsár Lajos tanárjelöltek; gyulaszéki tagok: dr. R. Kiss István és dr. Csüry Bálint egyetemi tanárok, patronusok, dr. Máthé Imre egy. th. tanársegéd, dominus bajtárs, Donga Sámuel és Novák József tanárjelöltek; számvizsgáló bizottság: Faragó Tibor egy. th. tanársegéd és Simon Margit gyak. tanár, dominus bajtársak, Bolváry Ödön tanárjelölt. Az új vezérselejt Kárász Imre szigorló orvos, ker. alvezér a kerület részéről, Szele Endre az „Attila” B. E. részéről, Felszeghy Pál a „Festetich” B. E. részéről üdvözölte és Isten áldását kérték az egyesület jövő évi munkásságára. A jutalmak kihirdetése után a nagygyűlés az elnöklő patronus bajtárs zárószóival és a Hiszekegy elmondásával ért véget.

MEGDRÁGULT AZ OLÁH VASÚT

Bukaresti jelentés szerint a vasút vezérigazgatósága a gyorsvonatokon pótdíjak fizetését rendelte el. A magas pótdíjakat a kedvezményelt utazók is kötelesek megfizetni. Kivételt a katonák, rokkantak, vasúti tisztviselők és családjaik képeznek.

A legújabb és különleges női fürdődresszek

nagy választékban a KLEIN DIVATHÁZBAN!

GRÓF TELEKI MIHÁLY FÖLDMIVELÉSÜGYI ÁLLAM- TITKÁR LETT

Budapest, május 21. A Kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére gróf Teleki Mihály képviselőt államtitkárrá nevezte ki.

Pompásan sikerült a nagyerdei Vigadó megnyitója

Beköszöntött a nyár. Majdnem kánikulai forró hangulat van Debrecenben is. Hála Istennek elég korán, a tavasz derekán, amit a Tiszántúl fővárosában arról lehet észrevenni, az úri társaság életében, hogy nyitott a strand s megnyitott a debreceni nagyerdei Vigadó, Szombaton este volt a Vigadó ideai premijerje a nagyerdei vadregényes környezetben. A gyönyörűen kiképzett vígadói kerthelyiség, amit az Arany Bika agilis vezetősége olyan stílusos, hangulatos kioszkszerű vendéglővé varázsolt, hogy legfelkapottabb szórakozó helyévé vált az elmúlt évek során Debrecen publikumának. Az előjelek szerint az idén sem fog semmit sem veszteni ez a kedves úri találkozó hely régi varázsából. Sőt az első nap táncos meghitt hangulatából ítélve, az idén még mintha fokozódott volna a közönség rokonszenve iránta. És a nagyerdei Vigadó meg is érdemli a nagy látogatottságot, hiszen legkitűnőbb fővárosi választékú étlap, figyelmes kiszolgálás, páratlanul üdítő környezet és bájos milő fogadja ott a vendégeket. A kitűnő Fejes szalonzenekar muzsikája gondoskodik a szórakoztatásról és a táncoló fiatalok kedvderítéséről. Ugy a belső kioszkszerű udvar, — mint a gyönyörű parkerdőre nyíló terras valóban a legigényesebb idegenforgalmi igényeket kielégítő találkozó helye Debrecennek. Az Arany Bika vendéglátó üzemének agilis igazgatósága állandóan örökösök azon, hogy a közönség valóban minden kényelmét megtalálja és Debrecen hírnevéhez méltó, minden igényt kielégítő ellátásban részesüljön, szolid éttermi árak mellett. — Valóban a Vigadó a fővárosi üzem nívóján áll, beilleszthető Budapestnek akármelyik igényes környezetébe azzal a különbséggel, hogy áraival a fővárosi kisvendéglők versenyképességével vetekszik.

Nagyszerű eredmények a piarista gimnázium tegnapi tornaünnepélyén

Klencs János VI. a) oszt. tanuló az intézet ideai tornász-
bajnoka

A piarista gimnázium tornavizsgálója minden esztendőben esemény volt, az ideai ünnepély azonban talán minden eddigig felülmúlt. Szombaton délután már jóval fél 5 előtt megtöltötte a nagyerdei városi stadion hatalmas tribünjét az érdeklődő szülő rokonok és az iskola barátainak serege. A megjelent előkelőségek között ott láttuk Lindenberg János dr. apostoli kormányzót, vitéz Bessenyei Lajos dr. tankerületi főigazgatót, Milleker Rezső dr. egyetemi tanárt, Zöld József helyettes polgármestert, Török Tibor dr. kollégiumi igazgatót, Láng Sándor dr. ny. városi tisztifőorvost, Böszörményi Béla törv. hat. bizottsági tagot, Kupinszky Sándor tb. városi tanácsnokot, Báthory József dr. piarista igazgatót és Batty Miklós dr. házfőnököt, valamint az iskola teljes tanári karát.

Szemgyönyörködtető sorokban vonult fel pontosan fél 5 órakor az intézet növendékeinek fehéringes serege a stadion nagy zöld mezőjére, majd a Himnusz hangjai után zenés szabadgyakorlatok következtek. Csodaszép látvány volt a hétszáz fős egyszerre hajló mozgása, mintha mind apró katonák lennének.

Ezután került lebonyolításra az intézet 1938. évi 100 méteres síkfutásának döntő futama. Eredmények a következők: 1. Mailinger István VIII. a. (11.7), 2. Ferencfalvi Kálmán VI. a. (12), 3. Nagy Lajos VII. b. (12).

Az intézet tornászcsapata szabadon választott korlátgyakorlatokat mutatott be, a közönség nagy tetzésnyilvánítása mellett. A válogatott csapat tagjai Klencs János, Csukás János, Böszörményi György, Milvius István, Lakatos István, Schütz Renée, Kis Antal, Réti Sándor, Varga László és Papp Béla voltak.

Nagy érdeklődés mellett futották le az I. és II. párhuzamos osztályok egymásközötti stafétabajnokságának döntőjét. Abszolút győzelemmel győzött a II. b. csapata, 2. az I. b., 3. a II. a., 4. az I. a. osztályok csapata. Ezután az alsó osztályosok tréfas talajtorna gyakorlatokat mutattak be, legnagyobb si-

kert a „békajárás” aratta. A csapatból ügyességével kitűnt Tiszavölgyi István I. b. osztályú tanuló.

Az 1938. évi 200 méteres síkfutás ideai intézeti bajnoka Mailinger István VIII. a. lett (23.6), második Ferencfalvi Kálmán VI. a. (24), harmadik Nagy Lajos VII. b. (25.6).

Ezután az alsó osztályosok vídám iskolai játékokat mutattak be. A kötélhúzásban mind a három menetben az I. b. osztály győzött, nagy tetszéssel fogadta azonkívül a közönség a le-fel stafétát és a sapkaszedő-versenyt.

Szabadon választott nyújtógyakorlatokat mutatott be az intézet válogatott csapata (Klencs, Csukás, Milvius, Schütz, Kin, Réti és Varga), melynek minden tagja nagy tudásáról, biztos, finom mozdulatáról tett tanúságot. A közönség minden számukat nagy tapssal fogadta.

A 10x100 méteres staféta második futamában első lett a IV. b., 2. a IV. a., 3. a III. a., 5. a III. b. csapata. A 400 méteres síkfutás ideai intézeti bajnoka Mailinger István VIII. a. (53.8), 2. Ferencfalvi Kálmán VI. a. (56.8), 3. Gál Gyula VII. a. (57.8). Asztalugrást mutatott be ezután az intézet válogatott csapata, majd a 10x100 méteres staféta harmadik futama következett, abszolút győztes a VI. b. csapata, 2. a VI. a., 3. az V. b., 4. az V. a. csapata.

A páratlan szépségű tornaünnepély utolsó száma volt az a) és b) osztályok közötti labdarúgó mérkőzés, 2x15 perces időtartammal. — Eredmény: 1:0 (0:0) a b) csapat javára. Az egyetlen gólt a második félidő ötödik percében Garancsi lötte.

A mérkőzés után a két csapat felsorakozott a pályán, előttük a kedden és szerdán megtartott háziverseny első, második és harmadik helyezettei. Batori József dr. igazgató mondott ezután aranyvetéti beszédet, melyben örömet fejezte ki afölött, hogy a fiúk jól megállották a próbát. Köszönetét fejezte ki Auer Kálmán és Schmidt Gyula testnevelési tanároknak, kik igazán jó munkát végeztek, köszönetet mondott mindazoknak, akik az ünnepélyen megjelentek. Azután a fiúkhoz szólott. A küzdésnek há-

rom fő törvénye van. Először bele menni tudni a küzdelembe, teljes erővel, egész lélekkel, másodsor megtartani a szabályokat és harmadszor újrakezdeni tudni, a kedvet soha el nem veszíteni.

— Vegyétek észre, — mondta, — hogy az élet nagy küzdelemben is ugyanezek a szabályok uralkodnak és akik ezeket megtartják, az életben is győzni fognak. Így lesz a testnevelésből nemzetnevelés.

Ezután a győztesekhez szólott, buzdította őket, hogy a szellemiek terén is igyekezzenek jó eredményeket elérni, hogy hűek legyenek az ősi jelszóhoz: „Legyen az ép testben ép lélek!”

Kihirdette, hogy az intézet ideai tornász-bajnoka Klencs József VI. a. osztályú tanuló, majd kiosztotta a háziversenyen első, második és harmadik helyezést elért versenyzőknek a díjakat. A műsor a Szózatnál ért véget.

A szép ünnepély megrendezéséért dícséret illeti az intézet testnevelő tanárait, Auer Kálmán és Schmidt Gyula tanár urakat, akik megmutatták, hogy egész évi megfeszített munkával milyen csodálatos eredményeket lehet elérni. Elismerés illeti azonkívül Viosz és Pásztor főoktató urakat, akik lelkesen segítettek a két tanárnak az oktatás és a rendezés nehéz munkájában.

(fő.)

A debreceni első pendolinzenekar év- záró hangversenye

Szépszámi közönség előtt tartott szombaton este fél 9 órakor a debreceni „Ideál” pendolinzenekar évzáró hangversenyét a „Szárnyaskerek” díszteremben. A nívós műsort Hangya Mária nyitotta meg, aki Zivuska Andor erre az alkalomra írt prólogját mondta el. Ezután a zenekar Nicolai: „Vindsori víg nők” című operájának nyitányát adta elő kitűnő összetanulással. Most egy kedves szám következett: négy kis pendolinista, akik csak néhány hónapja foglalkoznak ezzel a hangszerrel, vizsgáztak le a közönség előtt és kitűnő előmenetelről tettek tanúságot. Werdi „Fantázia” és „Traviata” című operáiból adott elő részleteket a zenekar, majd Bérez Aranka szépen csengő szopránján énekelte el Gounod Aye Mairiáját. Az ünnepi hangok című harangjátékszólót Almási Lenke játszotta el a zenekar kíséretével, majd Varga Elemér és Szentesi Gusztáv nagyszerű oboa-fuvola szólója következett. Ritter Pastorálját adták elő. Szünet után a kis Jójárt Ica gyönyörű orosz táncát követte, majd a Tannhäuserből játszotta el a zenekar a bevonulási indulót, Igen tetszetős szám volt Kovács János és Papp Lajos piccolo-szólója, mely után Gárdonyi: Huszár álma című versét szavalta el Petrán Ede, aki remek előadókészségről tett tanúságot. Nagyszerű volt a kis Karlovits Tibi pendolin-szólója, aki Brahms: Magyar táncok című darabját adta elő zenekari kíséret mellett. Bauer Lajos kitűnően énekelte el a „Sárbogárd, Dombóvár” c. dalt. A kitűnően sikerült, szépen összeválogatott műsorú hangverseny Schleicht Huszárindulójával ért véget, utána pedig a késő éjjeli órákig húzódo tánc következett.

Női és férfi gumikabát P 14⁵⁰

Crepe de Chine kabátok nagy választék minden színben

Storfüggöny szép kivitelben P 5⁷⁰

Modern csipke és más függönyanyagok óriási választékban

Paplan műselyemből fehér vattával P 20⁵⁰

Futó- és nagyszőnyeg, linóleum, sezlontakarók legolcsóbb árban

Haas Lipót Linóleum és Szőnyegház

Ferenc József-út 58. Megyeháza mellett. Telefon: 29-63

„Congress“

az új nyári kalap
könnyű, elegáns, olcsó

P 8.80

LORD
úridivatnál

**A debreceni református
egyház presbitériuma
azt kívánja, hogy mind
a 11 pályázó résztvehesse
az Árpád-téri lelkész
választáson**

Rövid gyűlésen foglalkozott a kérdéssel a presbitérium, amelyen egyhangulag döntött a pályázatok mellett

Szombaton délután tartotta meg a debreceni presbitérium nagy érdeklődéssel várt ülését, amelyen állást kívánt foglalni az Árpád-téri lelkészválasztásra történt jelölés ügyében.

Amint ismeretes, Papp Imre megemlékezett választása és a meghí-

séhez elkerülhetetlen feltétel.

Az új választásra kiírt pályázaton 11-en pályáztak az Árpád-téri lelkészre. A kiküldött jelölőbizottság azonban csak hármat jelölt a pályázók közül. Érdekessége volt a jelölésnek, hogy a három jelölt között egyetlen debreceni pályázó sem

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

LEGELŐNYŐSEBB BESZERZÉSI FORRÁSA:

FÖLDES SÁNDOR PÜSPÖKI PALOTA
WOLFNER GUMIK GYÁRI ÁRBAN.

vásra irányuló kísérletek megújulására után új választással töltik be a már régen megürült Árpád-téri lelképásztori állást.

Súlyos kérdést képezett ez a kérdés Debrecen egyházi életében, mert szokatlan hullámvás kísérte a lelképásztorválasztás első fázisát: a megemlékezett választást és az azal kapcsolatos fellebbezés tanúkihallgatásait. Az egyházi életben teljesen ismeretlen és szokatlan háborúságot és békétlenséget teremtett ez az állapot és különösen az egyházzsúr hívőközösségében keltett ellentéteket. Természetes következménye volt a súlyos helyzetnek, hogy az új választáshoz mindenképp egyértelműen azt a reményt fűzte: teremtse meg a régen várt békét és az egyházi életben oly szükséges harmóniát, amely az egyházzsúr lelkimunkájának eredményes fejleszté-

szerepelt, pedig hárman is pályáztak a debreceni lelkészek közül a lelképásztori állásra. Biky Gábor és a legutóbbi választáson is pályázó Magyar Bertalan s Papp Imre lelkészek adták be pályázatukat. A jelöltek mind a hárman vidékiek, akiknek személye általános közbecsülésben áll s a jelölőbizottság az ő személyükben — amely végeredményben távol állott minden harctól s így teljesen semleges — biztosítékot látott a béke helyreállítására.

A debreceni presbitérium azonban nem találta kielégítőnek a döntést és a szombati ülésén aképpen döntött, hogy megfelelőbbnek látná, ha a jelölésből nem zártnának ki a pályázók, hanem valamennyi pályázót engedjék részt venni a választáson.

A presbitérium alig néhányperces ülésén, amelyet dr. Soós Béla és

Minden igényt kielégítünk árban,
minőségben, választékban!

Férfi tropikál

„vásznon nyári ruhák

**Női nyári ruhák,
nyári kosztümök**

a legolcsóbb
szabott áron!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, Bika-szálló épület

Takarékosság bevásárlási helye!

Márk Endre elnöke mellett tartották meg, dr. Soós Béla imája után Juhász Nagy Sándor ismertette az előkészítő bizottság javaslatát, amely kimondta, hogy a debreceni református egyház presbitériuma oly értelemben foglalt állást a kérdésben: engedjenek minden pályázót részt venni a választásban. A javaslatához Soós Ferenc presbíter szót hozta, aki a jelölőbizottság döntése mellett foglalt állást. A presbitérium egyhangulag az előkészítő bizottság javaslatát fogadta el. A feltűnően rövid ülést dr. Soós Béla szavai zárták be, aki hangsúlyozta a debreceni református egyház presbitériumának anyagi és erkölcsi felelősségét és egyben több súlyt kívánt az ilyen kérdésekben a presbitérium számára. Rövid felszólalása után a gyűlés véget ért rövid negyedóra alatt.

A jelölőbizottság döntésével foglalkozik majd az egyházkerületi jelölőbizottság, amelynek döntésétől függ majd, hogy a választáson csak a három jelölt, vagy valamennyi — 11 pályázó — is részt vehet-e majd.

Református központi iskola

szeptember elsején megnyílik a Baltazár Dezső (Fűvészkert) utcai iskola épületben. A nyár folyamán az épületen megfelelő átalakításokat fognak végezni. Az épület falai 1.50 magasságban olajfestékkel festettek át. 17 méteres tornaterem képezte ki. Az országos testnevelési szakfelügyelő a napokban fog a tornaterem berendezéséről az egyház vezetőségével tárgyalni. A papír, agyag, fa, általában a selym munkák végzésére külön terem fog szolgálni. A játékos testnevelésről az intenzívebb zene oktatásáról is gondoskodás fog történni. A német nyelv elemeit is tanítani fogják az iskolában megfelelő óraszám mellett.

Ez iskolába a város bármely területéről be lehet iratkozni. Egész évre 25 P-t kell fizetni felszerelési hozzájárulás címén. A hozzájárulási díjat havi 2 P 50 filléres részletekben is lehet fizetni.

Az egytől a negyedik osztályok fognak ez épületben elhelyezést nyerni.

Jelentkezni már is lehet az iskola igazgatójánál.

A rendes beírások június 11. 13 tartatnak meg.

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9; hétfőn 5, 7, 9 órakor utoljára
LIL DAGOVER, WILLY FRITSCH és TASNADY MARIA
remek fimje:

ANYÁK ÉS FIÚK

és a szenzációs kiegészítő: „Modern légi haderők“

AZ APOLLÓBAN

Vasárnap: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9; hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9-kor
UTOLJARA:

GAÁL FRANCISKA bájos filmje: a
Kalózkisasszony

Partnere: FREDERIC MARCH

Hiradó!

Pünkösdre

a tavaszi és nyári divat összes újdonságait gond nélkül szerezhetheti meg

a „Takarékosság” rt. vásárlási igazolványával

Szerezze meg az igazolványt! Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a „Takarékosság” rt. Debrecen, Deák Ferenc-utca 6. szám.

Magyaros divat -- népviselet

Irta: Dr. MILLEKER REZSŐ egyetemi ny. r. tanár

Az egész világ felfigyelt arra a végtelenül nemes akcióra, amelynek célja a nemzeti öntudatnak a ruhán és a viseleten keresztül is kifejezését szerezni. Gyönyörű gondolat az, hogy a magyar ruha formakincsét bevigyük az úri házakba és ezzel gazdagítsuk és tarkítsuk az ünnepélyes, vagy világalmi összejövetelek fényét és tündöklését.

Mennyi öntudat, nemes önérték és büszkeség töltötte el azt az asszonyt, aki a maga ruháján a magyar érzések által teremtett formakincset büszkén hordja s ezáltal mintegy megkülönbözteti magát a nemzetközi világ idegen divatokat majmoló sokaságától.

Mennyi lelkesedést váltott ki már az operaházi bemutató is, midőn hölgyeink egymás után figyeltek fel azokra a ruhákra, amelyek matyó, sárközi, kalocsai, vagy más vidéki népviseletek alapformakincsét felhasználva, szebbnél szebb ruhakreációkat mutattak be, és nagyon is megérthető az a lelkesedés és büszkeség, amely most hölgyeinket arra készíti, hogy mindegyikük igyekszik egy magyaros ruhával a nemzeti megújulás eme korszakában külsőleg is résztvenni.

Nem dícsérhetjük eléggé a kezdeményezőket és pártfogókat, akik e nemes munkában résztvesznek és nem kevésbé dícsérhetjük azokat az asszonyokat, akik követve a gyönyörű mintákat és példákat vetélkednek abban, hogy szebbnél szebb, magyarosnál magyarosabb ruhákban jelenjenek majd meg.

Azonban ezzel nem szabad megelégednünk. Szép a lelkesedés, szép a magyaros ruhaviselet és elhiszem, hogy sokan fogják a jövő évben viselni. Elhiszem, hogy az idegen dírdndi, az osztrák és francia divatok korcszülöttei talán egy ideig háttérbe fognak szorulni. De az európai élet sok mást is mutat. A városi ember mindig városi ember marad és mindig kozmopolitább lesz. Tudjuk, hogy miből fakadt ama nemes magyar nagyszonyok érzése, akik pártfogásukba vették a magyaros divatot. Közérzet váltotta ki ezt a pártfogást és talán közszükséglet is. Részletesebb a magyar lélekre, a magyar lényegre és annak külsőségeire. De ezt nem elég magyaros divattal kifejezésre juttatni. Abban a percben, amikor valamely divat csak magyaros, abban a percben már a divatok általános gyengeségében szenved: a gyors mulandóságban.

Valami csodálatos félszégesség jelentkezik itt, midőn idegen formákat összevegyünk magyar népi formákkal csak azért, hogy e népi formákat szalonképessé tegyük. Mintha önmagában véve a

magyar népviselet nem vehetne részt a magyar úriasszonyok ünnepségein!

Régóta küzdünk a magyar viselet nehezségeivel. Magyarországon oly szép, mint kevés országban a magyar mánások viselete, amely lehet nemesen egyszerű és lehet ragyogóan pompás, de mégis mindig szép. A magyar nagyszonyok viselete ugyancsak ilyen. Páratlan a maga nemében, biztos, hogy a legszebb, de sajnos, a tapasztalat alapján le kell arról mondanunk, hogy ezek valahogyan polgárjogot nyerjenek hölgyeink ünnepi életében.

A mai élet a gyors változatoságok élete. A magyar divat pedig nem tűr változást. A magyar divat egyéni. A magyar divat a hűség divatja. Nagyszonyaink egyetlen-egy ruhát varratnak. Igaz, hogy ez az akkor fogalmak szerint is vagyont ért, de abban jártak mindig, ugyanabban épügy, mint ahogy a férfiak, akiknek magyar ruhája szintén egy életre szól.

Sajnos, csak az volna a helyes út, ha volna annyi lelkielő a magyar társadalomban, hogy kieroszakolná az idegen babonák és előítéletekkel szemben azt a köztudatot és azt a közérzést, hogy a legszebb és a legnemesebb viselet a régi magyar viselet és nem szűgyen, sőt dicsőség mindig egy és ugyanabban a ruhában megjelenni. Mennyivel komolyabb és nemesebb ez a felfogás, mint az a csillogó, olcsó műselymes, hangulatfényes, léha ragyogás, amely már nem is évszakonként változtatja a ruhát, a színt, a jellemet és vele együtt sok minden mást. S teszi mindezt szolgálalkuságából kifolyólag, amelyel rajzává vált a műselyemgyárak és a velük kapcsolatos iparvállalatok divatgyárainak.

Érdekes, hogy dacára annak, hogy megpróbálták, sehol Európában nem sikerült a városi közönség számára nemzeti ruhaviseletet teremteni. De nem is lehet. Lehet nemzetes a viselet, lehetnek néha, néha népi elemekkel tarkított divatok, lehetnek tulipánmozgalmak stb. de ezek tiszavirágok, amelyek elmúlnak.

Ha megnézzük a nemzetiségeket, amelyek körülöttünk élnek, akkor ott, ahol a legjavában tombolt a sovinszta érzés, ott az asszonyok midőn bálba mentek nem nemzetes elemekkel díszített modern ruhákat vettek fel, hanem minden asszonynak meg volt a maga díszes parasztruhája. Ez nem volt alávetve a divatnak, ezt büszkén viselték, mint ahogy a csiki magyar asszonyok ma is büszkén viselik a csepezt és az egyszerű csiki népviseletet, akkor, amikor mulatságba mennek, hogy kimutassák magyar voltukat.

HAJDUSZOBOSZLOI GYÓGYFÜRDŐ

ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belélegző-kúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78-os sós, jódos, brómos, hidrokarbonátos hévízei táplálják. — 3.000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Neumann Cipő Svetits-palota

e heti ajánlata:

Áldozáshoz
fehér vászoncipő
27/30 31/34
4*80 5*40

Fehér nubukcipő
27/30 31/36
8*50 10*50

Szandálok, szandallettek, piros cipők, fehér nubukcipők, férfi „Rigi” védjegyű barnacipők minden színárnyalatban, weekend-cipők hatalmas nagyválaszték, olcsó árak!

Takarékossági tag!

Nem akarok ünneprontó lenni és nem akarok semmit sem lerontani azokból a nemes és fenkölt érzésekből, amelyek a mostani akcióból fakadnak, csak fel akarom emelni szavamat annak érdekében, hogy már a mi szegény paraszti népiünk elvesztette nemzeti viseletét.

Szomorú egy falusi vasárnap, midőn a falusi leányok crépe-de-chine és egyéb műselyem gyártmányokból, rikító, kellemetlen színekből és a falusi varrónő által igen divatosan elkészített ruhákban sétálnak. Míg a nagy városok gyáriparának asszonyai és leányai ebbe is bele tudnak vinni bizonyos izlést a városi közönség és nemesítő hatása következtében, addig itt az esztelenség, a kezdetlegesség és a szegénység nyomja rá a bélyegét lányainkra.

Szabad ezt tétlenül néznünk? Ha valaha igaz volt a mondás, hogy a ruha teszi az embert, úgy soha sem volt az igazabb, mint a mi népviseletünké. Az a nép, amely még megtartotta a népviseletét, annak nemzeti öntudata erősebb, makacsabb és a lelkekben élő. Akik levetették a nemzeti viseletet, azok levetették a nemzeti öntudat nagy részét is.

Végtelenül fájdalmas az a tapasztalat, amelyet nyér az ember, ha észreveszi, hogy ha akadnak csoportok, akik nemzeti viseletet igyekeznek felvenni, azokat hogy kifigurázzák, hogy kinevetik és mennyire szinte pellengére állítják eme kísérletük miatt. Igaz, hogy ez a kísérlet sokszor neveléses. A színház és a mozi formakincsét használják fel ahelyett, hogy a nép egyszerű, nemes formáival kezdenék és lassan díszítenék föl azokat az egyszerű öltözékelemeket, amelyekből a magyar viselet áll.

Mi'ly szomorú dolog, hogy ha megkérdezzük a faluban a legényeket, hogy a csipkéket, amelyeket a borjuszájú ingük szélén viselnek, honnan szereztek, azt a választ adják, hogy a „boltból”.

A lányok ugyancsak a „boltból” szerzik a horgolt, slingelt és egyéb eljárással készült csipkéket.

A magyar paraszti rabszolgája a boltnak. Pedig nem tudjuk, hogy mivel töl-

tik a lányok és asszonyok a téli hónapok hosszú idejét. Azt igazán nem mondhatjuk, hogy a falusi magyar ember lusta volna, csak nincs, aki utat mutatna neki! Nincs, aki buzdítsa, nincs, aki beleszuggérálja a lelkébe, hogy vissza kell térnie a nemzeti viselethez, hogy az a legszebb, legnemesebb és arra lehet a leghűszkébb és nem arra a városi rongyra, arra az olcsó cifraságra, amelyet még mindig túl drágán vásárol meg magának.

A házi-ipart mindenütt fel akarják karnálni. Vannak háziipari felügyelők és hivatalok is, amint tudom. Miért nem figyelnek fel ezek a vezetők arra, hogy ráirányítsák a szövészeket arra, hogy szoknyára alkalmas anyagokat szőjenek, valamint mellényre alkalmas anyagokat is? Hogy a leányok tudjanak hímézni és tudjanak csipkét készíteni?

Nagy misszió vár itt asszonyainkra és a hivatott hivatalokra is. Csak Isten ments, hogy — mint ahogy egy-két helyen azt tapasztaltam —, tájékozatlanul fogjanak hozzá ehhez a kérdéshez s hordjanak össze képekből mindenféle motívumot és építsenek fel olyan népviseletet, amely a legszörnyűbb kéverke az össze nem illő dolgoknak.

Teremtjük meg a magyar divatot a falun, ahol meg is lehet azt tartani, ahogy eddig is sokáig meg lehetett tartani. És egy modern boltos által megmételvezett falut nem olyan nehéz visszavezetni a nemzeti viselethez, amit számos külföldi példa is mutat.

És csak majd ha minden magyar faluban magyar népviseletben fognak járni és a vasárnapi Magyarország igazán az Uristen virágos kertje lesz, hogyha az asszonyok és leányok a templomból kijönnek, akkor fog feltámadni igazán a magyar nemzeti szellem ebben az irányban is és akkor végzünk igazán, maradandó, komoly munkát!

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VÁSÁROL

MAVAUT MENETREND

Érvényes 1938 május 15-től június 25-ig és szeptember 9-től.

Debrecen—Polgár—Miskolc

	×	+		é.	—	
7.33			i. Debrecen p. u.			21.40
7.40	15.00	19.15	i. Debrecen Arany Bika-szálló	é.	10.05	21.30
8.07	15.29	19.44	é. Hajdúbözsörmény	i.	9.38	21.02
8.29			é. Hajdúdorog	i.		20.39
8.39			é. Hajdúnánás	i.		20.29
9.09	16.23	20.38	é. Polgár	i.	8.48	19.54
10.04	17.14	21.29	é. Felsőszolca p. u.	i.	7.52	19.02
10.20	17.30	21.45	é. Miskolc	i.	7.35	18.45

JELMAGYARÁZAT:

× = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

MEGNYILT A NAGYERDŐI VIGADÓ

Debrecen legszebb és fővárosi nivóju nyári vendéglője.

Minden este tánc. Közkedvelő FEJES szalonzenekar. Vasárnaponként d. u. uzsonna, tánc.

Nagyvárosi hangulat!

Nagyvárosi hangulat!

Halálos szerencsétlenség a pénzügyigazgatóság udvarán

Egy 14 éves napszámos fiú lezuhant a 22 méter magas tetőről — Elek Jánost kiszállították a sebészeti klinikára, ahol koponyaalapi törésben meghalt — Megcsúsztam, nem okolok senkit — mondta a fiatal fiú

Szombaton reggel 8 órakor borzalmas halálosvégű szerencsétlenség történt a debreceni pénzügyigazgatóság udvarán. Elek János 14 éves napszámosfiú, Bellegelő 272. szám alatti lakos munka közben megcsúszott a 22 méter magas épület tetőjén, egyensúlyát elvesztette és lezuhant a mélységbe. A szerencsétlen napszámost koponyaalapi töréssel és súlyos belső sérülésekkel szállították ki a mentők a sebészeti klinikára, ahol meghalt. A halálos szerencsétlenségről munkatársunk a következőkben számol be:

ban Elek János megkapta a kötelet, amelyen a harmadik emelet magasságáig csúszott lefelé.

A kötel azonban a szerencsétlen munkás gét tenyeréről teljesen leégette a bőrt, aki már egyáltalán nem tudta fogni a kötelet s elengedte és innen fejjel a mélységbe zuhant édesapjának és bátyjának szemelátára. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket és a közelben lévő rendőrséget. Elsőnek a rendőrségről dr. Csige Sándor rendőrkapitány érkezett meg, aki kihallgatta a fiatal napszámost.

tal napszámos haláláért terhel-e valakit felelősség.

A CSEHSZLOVÁKIAI ZSIDÓPART AZ ÖNKORMÁNYZAT ELLEN

A csehszlovákiai zsidópárt Brnóban országos értekezletet tartott, melyben állást foglaltak olyan értelemben, hogy a zsidók nem szándékoznak követni a többi kisebbség példáját és nem akarják kihasználni a jelenlegi komoly helyzetet, hogy előnyöket szerezzenek maguk számára. A zsidópárt különös állásfoglalása a kisebbségek körében nagy megütközést keltett.

SZENNÉ ÉGETT EGY DIÁK A VILLANYPÓZNÁN

Privigyéről jelentik: Az egyik felvidéki község határában egy Drózd László nevű 15 éves diák játék közben sapkáját a villanydrótkra dobta. A fennakadt sapkáért a póznára mászott a fiú, ahol megérintette a vezetéket és a nagyfeszültségű áram barátai szemelátára pillanatok alatt szénné égette.

legkisebb részletre
legnagyobb választék
leg hosszabb
kihitelezés
legjobb minőség

Kerékpár

SOLTÉSZ

KALVIN-TÉR 2

Édesapja és bátyja szemelátára zuhant le a fiatal napszámos

Elek József 42 éves napszámos, Bellegelő 272. szám alatti lakos két fiával, a 16 éves Józseffel és a 14 éves Jánossal Bujovszky Dániel, Burgondia-utca 9. szám alatt lakó tetőfedő mesternél van alkalmazásban. Elek József két fiával szombaton reggel a szokott időben ment be munkahelyére. Bujovszky Dániel a debreceni pénzügyigazgatóság négy emeletes palotájának tetőjavítási munkálatait végzi és a három embert ide küldte ki.

A 14 éves Elek János felment a palota lapos tetőjére. Bátyja egy kötéltre vedret kötött, majd belehelyezett egy lapátot, amelyet az édesapa csigán húzott felfelé. A vedder már a tetőzet szélén járt, amikor Elek János letérdelt és lehajolt, hogy megfogja. A szerencsétlen munkás azonban megcsúszott s egyensúlyát elvesztve zuhanni kezdett a 22 méter magas tetőzetről. A fiú édesapjának és bátyjának ereiben meghűlt a vér a borzalmas látványon, de a következő pillanat-

Elek János csak ennyit tudott mondani:

— Megcsúsztam, nem okolok senkit sem. Utána édesapja felé fordította tekintetét. Édesapám... — kezdte mondanivalóját. Ajka még sokáig mozgott, talán sok mindent akart mondani édesapjának, de szavát már nem lehetett hallani.

A klinikán meghalt a 14 éves áldozat

Közben megérkeztek a mentők is. A helyszínen egyetlen vércseppet sem lehetett látni és így a mentőorvos rögtön arra gondolt, hogy a 22 méter magasságból lezuhant napszámosnak belső vérzése van. Nyomban betették a mentőkocsiba és gyors iramban kiszállították a sebészeti klinikára. Ekkorra már teljesen elvesztette eszméletét. Elek Jánost a klinikán megvizsgálták és megállapították, hogy koponyaalapi törése és súlyos belső vérzése van. Műtetre azonban már nem került sor, mert a fiatal napszámos nélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, behalt súlyos sérüléseibe.

A rendőrség a halálos szerencsétlenséggel kapcsolatban megindította a nyomozást, melynek során kihallgatták Bujovszky Dániel vállalkozót is. Bujovszky vallomása során elmondta, hogy a munkásoknak minden alkalommal lelkére beszélt, hogy a mentőövet feltegyék. Ezzel a hasonló szerencsétlenségeknek elejét lehetne venni. Úgy látszik, Elek János nem tulajdonított nagy jelentőséget az óvintézkedésre való felhívásnak, mert nem tette fel a mentőövet. A vizsgálat még folyik annak megállapítására, hogy a fia-

Fürdőcikkék

Legjobban
legolcsóbban
legmegbízhatóbban

Benyáts Emil
áruházban

Saját gyártmányú fürdőcikkék.

Püinkösdre

megjöttek ujdonságaink:

Oázis ölt.

mellény nélk.
tartós vászonból

14.80 le 5% p. eng. P

14.06

Palm Beach ölt.

mellény nélkü
nagyon szép divatvászonból

26.80 le 5% p. eng. P

27.36

Sahara ölt.

mellény nélkü
gyűrhetően poróz anyag

36.80 le 5% p. eng. P

34.96

Windsor ölt.

mellény nélkü
közismert l. a. tropical min.

39.80 le 5% p. eng. P

37.80

Tennisnadrág

erős vászonból

6.98 le 5% p. eng. P

6.63

Grünfeld

uriszabóság
Kistemplom mellett

Molyirtószer

Globol, naphtalin stb.
legolcsóbb árusítása:

a Központi Drogériában

Városház-épület.

Kedvező fizetési feltételek

mellett is készítik saját szövetemből
Kítűnő szabás, elsőrendű munka!

MENEK LAJOS úriszabó, Burgondia. Ipariskola-épület.

Jövő vasárnap lesz a debreceni honvédség sportünnepélye

A debreceni honvéd helyőrség és a MASz keleti kerülete vasárnap, május 29-én rendezik meg a Stadionban a nagyszabású sportünnepélyt, amely minden tekintetben méltónak ígérkezik arra a nagy érdeklődésre, amely máris mutatkozik iránta. A honvédség nagy sportünnepélyének keretében érdekesebbnél érdekesebb katonai bemutásokra fog sor kerülni s ugyanakkor a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerületének kítűnő atlétái is szerepelnek. A sportünnepély délután 4 órakor kezdődik a Stadionban.

A m. kir. debreceni honvéd helyőrség és a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete *follyó évi május hó 29-én délután 4 órai kezdettel* a nagyváradi Stadionban *katonai sportünnepélyt* rendez.

Az ünnepély műsora:

1. Kűrthívójel.
2. Himnusz. Játssza a 11. hajdú-zred zenekara.
3. Póstagalambok indítása. Indítja a 6. híradószázad.
4. A Dóczy leánynevelőintézet tömeg szabadgyakorlatai.
5. A MASz keleti kerület versenyeinek 100 méteres síkfutás döntő futama.
6. Talajtorna és gulák. Bemutatja a debreceni levegő egyesület csapata.
7. A MASz keleti kerület verse-

nyének 110 méteres gátfutás döntő futama.

8. Ritmikus gyakorlatok. Bemutatja a DEAC hölgycsapata.

9. Jelentő lánverseny. Repülő, gépkocsi, jelentő motorkerékpárosok, jelentő lovasok, jelentő futók és jelentő kúszók stafétaversenye. Ez a szám azt szemlélteti, hogy a parancs hogyan jut el a parancsnokságtól a tűzvonalba.

10. Járőrgratás. Bemutatják a 6. csendőrovasalosztály és a 6. vonatosztály lovasjárőreit.

11. A MASz keleti kerület versenyeinek svédstaféta döntő futama.

12. Kocsihajtás. Bemutatja a debreceni mentelep parancsnoksága.

13. Légvédelmi bemutató. Bemutatja a 6. légvédelmi parancsnokság. Bemutatásra kerül a légvédelmi riasztás. Repülők támadása egy telep ellen. A repülőátadás elhárítása géppuskákkal és egyéb tüzgépekkel s a légítámadás utáni helyreállító munkálatok: tűzoltás, gázfertőtlenítés és első segélynyújtás.

Jegyek elővételben: „Méliusz” könyvkereskedésben és a városháza épület dohánytőzsdéjében kaphatók.

Helyárak: Páholy 10 pengő. Páholyülés 2 pengő. Tribün- és korzólülés 1.20 pengő. Elsőrendű ülőhely 80 fillér. Másodrendű ülőhely 50 fillér. Állóhely 20 fillér.

**IPAROS HIRSZOLGÁLAT
5000 pengőt ad a város az Ipartestület renoválására**

Az Iparügyi minisztérium átvállalja az Ipartestületi adósságok kamatait Beszélgetés Galamb Ferencel, az Ipartestület elnökével az aktuális iparos problémákról

A Debreczeni Ujság mindenkor fokozott figyelemmel kísérte a debreceni és a tiszántúli iparosság élet-halál küzdelmét. Ennek a figyelemnek és érdeklődésnek adta tanubizonyosságát mindenkor, amikor önzetlen lelkesedéssel állott az iparosság mellé és minden erejével azok érdekeit kívánta szolgálni. Most egy újabb tanubizonyosságát adja ennek az „iparos-szolgálatnak”, amikor a mai nappal egy új rovatot nyit, s amelyben foglalkozni kíván minden aktuális kérdéssel és helyet akar adni minden iparoskivánságnak. Elvitathatatlan tény, hogy a debreceni iparosság súlyos válságokat élt át. Nagyon sok a probléma. De tény az is, hogy a kibontakozás útja adva van, mert minden jelentős tényező, akinek módjában áll az iparosválság megoldása, minden erejével azon van, hogy ezt a válságot megszüntesse. Elsősorban a kormány és a hivatalos tényezők segítségével mutat nagy megértést ebben a kérdésben és ennek a segíteni-akarásnak már tanujelét is adta.

Beköszöntőtől és az iparoskérdések rendszeres rovatának bevezetésétől egy beszélgetést szántunk, amely általános képet nyújt a jelenlegi debreceni és tiszántúli iparhelyzetről. A beszélgetést Galamb Ferencel, az Ipartestület elnökével folytatjuk le, mint a kérdés legilletékesebb ismerőjével.

Galamb Ferenc elnök nagy örömmel fogadta a *Debreczeni Ujság* iparosszolgálatának megindítását és kijelentette, hogy a debreceni és tiszántúli iparosság már régen várja, hogy a sajtó foglalkozzon az ő ügyével. Az iparosság fontos eseményeit és azokat a kérdéseket ismerteti, amelyek ma az iparosság létérdekeit jelentik — hálás megerősítés.

Ezután az iparosság válságának okairól beszélt, amelyről a következőket mondotta:

— Az iparosválság okai elsősorban *gazdaságiak*. Debrecen a trianoni béke gyászos eredményeit nyögi. A határ lezárta a debreceni iparostermelés piacait, az utódállamok megnevezése és merev elzárkózása, a valutáris nehézségek az értékesítés lehetőségeit lehetlenné tették. Hozzájárulnak ehhez mezőgazdasági nehézségek is, amelyek a gazdák vásárlóerejét csökkentették. Ugyanez áll a csökkentett tisztviselői fizetések következtében előállt pangásra is. A munkaalkalmak is nagyon csekélyek, ez a nehézség különösen az építőipart érinti. Ebben a kérdésben a legsúlyosabb kérdés, hogy a nagy építkezéseknél sok esetben a debreceni iparosság alig részesedik valami csekély részmunkában. Szükséges volna ezeknek az építkezéseknek munkaalkalmaiból részesíteni a deb-

FAGYLALT

legjobb minőségben

már kapható

Sántha Károlycukrász fióközletében
Püspöki palota.

receni iparosságot. A másik oka a debreceni iparosság válságának az a szomorú tény volt, hogy *évek óta politikai harcokban élte ki magát, ami kétségtelenül rovására ment az építő és a válságot megoldó munkának*. Ahelyett, hogy összefogott volna, a személyeskedő harcokban egymást gyengítette.

— A mai helyzet azonban vigasztalóbb. Mindenesetre meg kell állapítani azt a tény, hogy *a béke helyreállt és a régen vágyott iparos-egység kialakulása a legjobb úton halad*. Bizonyítotték erre, hogy a személyes élű perek lavínája megcsökkent, egyetértés és béke uralkodik az iparostársadalomban.

— A vezető tényezők részéről is a legnagyobb megértést tapasztaltuk a debreceni iparosság nehézségeinek megoldásában. *Az iparügyi miniszter átvállalta a debreceni Ipartestület 100.000 pengős adósságainak a kamatait január 1-től, ezzel egyidejűleg egyéb anyagi segítséget is kilátásba helyezett. A polgármester 5000 pengős keretben lehetővé teszi, hogy az ipartestületi helyiségeket helyrehozzák és kibővítsék*

s ezzel lehetőséget nyújtsanak az ipartestületi munka eredményesebb kiterjesztésére. A hatóságok támogatása megkönnyíti a közvetlen nehézségeket és lehetővé teszi, hogy kiépítsük az adminisztrációt és megépíthessük a jobb iparos jövőt.

— A TIKÁV-val kapcsolatban Debrecenben tartja meg az egész ország iparossága az *Iparos-kongresszust*, amelyen az összes aktuális kérdéseket: az OTI-problémákat, iparos sérelmeket megtárgyalja. Ugyanakkor a kézműves-iparosság mesterversenyét is lebonyolítjuk, hogy ezzel is bizonyosságot adjunk a magyar ipar tudásáról és életképességéről.

— Elvitathatatlan tény, hogy az iparostársadalom válságos kérdéseinek megoldása a legjobb úton halad és a régen várt enyhülés, a jobb idő közel van. Minden munka és építés erre irányul és ha a hatóságok, a kormány, a főispán és a város nem vonja meg a támogatását, hanem továbbra is azzal a megértéssel foglalkozik az iparos ügyekkel, amellyel eddig is támogatta törekvéseinket, a megoldás el is következik hamarosan.

Székely, Győri és Morvai tropikál és vászon

ruhái hatalmas választékban
raktárra érkeztek!
Debrecen, Ferenc József-út 67.

Szigorúan szabott árak! Takarékosági tag!

Az Árpád bajtársi egyesület nagysikerű indítványa az ifjúsági egység érdekében

Lapunk más helyén megemlékeztünk a bölcsészettanhallgatók „Árpád” bajtársi egyesületének tegnap tartott nagygyűléséről, melyen az alábbi értékes indítványt fogadta el egyhangú határozattal a nagygyűlés:

„A debreceni bölcsészettanhallgatók „Árpád” bajtársi egyesületének nagygyűlése a következő határozati javaslatot fordult a Turul Szövetség fővezérségéhez és szenátusához:

1. A debreceni „Árpád” bajtársi egyesület indítványozza, hogy a m. kir. kormány a „Turul” Szövetséget ismerje el az egyetemi és főiskolai hallgatók egyetemes érdekképviseletének.

2. A szervezet feladata legyen az egyetemi és főiskolai ifjúság keresztényen és nemzeti szellemben világnézeti és sport-szerű nevelése.

3. A diákszervezetnek köteles tagja legyen minden keresztényen magyar egyetemi és főiskolai hallgató.

4. A szervezet alapjában az „Árpád” bajtársi egyesület a Turul Szövetség alapfegyelmi és ügyviteli szabályzatát ajánlja.”

A PRÁGAI ÉS BRÜNNI MAGYAR AKADEMIKUSOK ÚJ TISZTIKARA

A prágai magyar akadémikusok köre tisztújító közgyűlést tartott, melyen Hajpál Gyulát választották meg elnöknek, aki beszédében hangsúlyozta, hogy csak a testvéri összetartás hozhat sikert és eredményt. A tisztikar tagjai egyébként szintén jóérzésű derék magyarok. A brünni magyar akadémikusok keresztényen köre nagy érdeklődéssel követte a prágai közgyűlést, melynek vezetésével Musinszky Andrászt bízták meg, aki beszédében kijelentette, hogy a kör legmagasabb célja művelti és becsületesebb ifjúság nevelni a csehszlovákiai magyarság számára.

FIZESSEN ELŐ**A DEBRECZENI UJSÁGRA!****Cipővásárlók figyelmébe!**

Saját készítésű cipő raktáramat megnyitottam, hol mindennemű cipőket tartok raktáron. Gyermekek és komót cipők nagy választékban. GECZI FERENC cipész Csapó-u. 47.

Az ifjúságot a kereső pályák felé kell irányítani

Interjú dr. Báthory József igazgatóval, a debreceni piarista gimnázium kereskedelmi tagozatáról

Tegnap számában beszámolt a Debreczeni Ujság—Hajdúföld arról a nagyjelentőségű lépésről, hogy a piarista gimnáziumban kereskedelmi tagozatot létesítenek. Munkatársunk ezzel kapcsolatban felkereste dr. Báthory Józsefet, a debreceni piarista gimnázium igazgatóját, aki a következőkben nyilatkozott az intézet új tagozatáról:

— Az újonnan meginduló kereskedelmi tagozat nagy terhet vesz le a szülők válláról. Eddig, mikor a gyermek elvégezte a gimnázium IV. osztályát, nem tudták a szülei: hová adják tovább. Az volt az elv: „legalább az érettségije legyen”. És nagyon sokan voltak, kik azért nem adták kereskedelmi iskolába gyermekeiket, mert nem akarták a mi kezünk közül kivenni.

— Nagyon szomorú eredménye volt ennek: a szellemi túlermelés, Hiba volt valahol és ezt a hibát a középiskolák szervezetében kellett keresni. *Gimnáziumi érettségivel, diplomával nagyon sokan nem tudtak elhelyezkedni, a tulajdonképpeni kereső pályák pedig a gyakorlati pályák voltak, amikre nem képesített a gimnázium.*

— Ezeket a hibákat segít az 1938-as törvény. Ez a gazdasági kereskedelmi végzettséget nyújtó iskolákat és a líceumokat érettségivel fejezti be. Ezek az iskolák a gyakorlati életre nevelnek. A gimnáziumból kikerülő ifjúság már csak azért nem tudott ezeken a pályákon elhelyezkedni, mert nyolc év alatt elméleti, tudományossá váltak. A gazdasági, kereskedelmi életre való nevelést már az V. osztállyal meg kell kezdeni, hogy megfelelő eredményt lehessen elérni.

— Beláthatatlan szociális jelentőségű a piarista rendnek az az elhatározása, hogy a debreceni iskolában az V. osztálytól kezdve párhuzamos kereskedelmi középiskolát indítanak a gimnázium mellett. Célnk ezzel az, hogy minél több gyermeket tereljünk át a kereskedelmi pályára. Úgy hiszem, ez a szülők előítéletét is leküzdí, akik eddig idegenkedtek attól, hogy gyermekeiket gyakorlati pályára adják. *Mikor egy ilyen nagymúltú rend mutat példát arra, hogy az ifjúság egy részét gazdasági életre kell kiképezni, remélhetjük, hogy eltekintenek az előítéletektől.*

— Téves azt hinni, hogy a már meglévő hasonló iskolától akarjuk elvonni a tanulókat. Mi csak új embereket akarunk szerezni a gyakorlati pályák számára azok közül a diákjaink közül, akik máskülönb esetben gimnáziumi érettségét szerettek volna meg. Nevelési szempontból is nagy jelentősége van új tagozatunknak: a két iskola növendékei ugyanabban a társaságban, ugyanolyan vezetés alatt nevelődnek, együtt sportolnak és így szoros barátságot köt a jövő lateiner és kereskedőtársadalma.

— Ma különösen szükség van arra, hogy a magyar ifjúság kereskedelmi végzettséget nyerjen. Hogy mást ne mondjak, a numerus clausust bevezették a gyakorlati pályákon is. De kik fogják betölteni a zsidók helyét, ha nincs kereskedelmileg, gazdaságilag képzett magyar ifjúság? *Nem igaz, hogy a magyar ember nem jó kereskedő és nem való erre a pályára. Csak eddig nem volt megfelelő képzettségre. A magyar kereskedelemben egyre nagyobb teret hódítanak a szövetkezetek. Ezekben vezető emberekre van szükség, akiknek megfelelő szakképzettséggel kell bír-*

niuk és ezt csak a kereskedelmi iskola nyújthatja.

— Az állam is nagy szükségét érzi annak, hogy minél több magyar ember nyerjen kereskedelmi kiképzést. Miliókat fordítanak arra, hogy a gyakorlati életre képezzék ki az ifjúságot. Azonban az ösztöndíjakat, ingyenes tanítást csak kevesen tudják elnyerni.

— Meg kell szüntetni a túlermelést a tudományos pályákon. Tanárok, jogászok százai vannak állás nélkül hosszú éveken keresztül. Meg kell nézni, milyen rohamosan népesedett be az iskolánk. Mindenki tudományos pályára adja gyermekét, az állam pedig nem bírja elhelyezni őket. A tulajdonképpeni kereső pályák pedig a gyakorlati kiképzés által érhetőek el a kereskedelemben. Nagyon jól rávilágít erre egy kis anekdota, mikor a diák megkérdezi édesapját:

— Miért van az, hogy a papa barátai közül senkinek sincs villája meg autója? hiszen annyi villa és autó van Debrecenben. — Mire az apa így válaszolt:

— Mert a barátaim mind lateiner emberek.

— Mindenkinek saját jól felfogott érdeke, hogy a boldogulását ott keresse, ahol legkönnyebben el is érheti. Ezt a célt akarjuk szolgálni mi is, amikor felállítjuk intézetünkben a kereskedelmi tagozatot, hogy minél több embert tereljünk át kereskedelmi pályára.

Tragikus szerencsétlenség áldozata lett egy balmazújvárosi gazdálkodó

A múlt nap délután 8 óra tájban tragikus szerencsétlenség történt Balmazújváros határában. Pinczés Imre 40 éves gazdálkodó kétlovas szekérral anyagot szállított az egyik építkezéshez. Közben a lovak valamitől megriadtak és elragadták a szekeret. Több mint két kilométeren keresztül vágattak a súlyosan megterhelt szekérral a községen át s Pinczés bárhogy erőlködött is, nem tudta megfékezni a megvadult lovakat. Egy kanyarodónál kizuhant a szekérből és a kezek alá esett. A több mázsa súlyú szekér átment a szerencsétlen emberen, aki azonban csodával határos módon felállt az útról s még ő is intézkedett, hogy fogják el az elragadt lovakat.

Hosszú időbe telt, amíg sikerült megfékezni a megriadt állatokat, Pinczés pedig elment az orvoshoz,

hogy megvizsgáltassa magát. Az orvos semmiféle külsérelmi nyomot nem fedezett fel, azonban mégis azt ajánlotta, hogy jöjjön a debreceni klinikára, ahol majd röntgennel fogják megvizsgálni. Pinczés annak ellenére, hogy nem érzett különösebb fájdalmakat, megfogadta az orvosi tanácsot és bejött Debrecenbe, de itt a klinikán nem vették fel mondván, hogy sérületlen embert felesleges befektetni a kórházi ágyba. Pinczés haza is ment és másnap meghalt. Mint kiderült, belső sérülések okozták a halálát. Az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy a nyomozás során kiderült, hogy a halált véletlen szerencsétlenség okozta s azért senkit sem terhel felelősség.

Meghalt a komádi húsmergező hentesmester első segédje, aki megette a romlott tepertőt

Bizonyára ismeretesek még azok a szörnyű részletek, amelyek a múlt hónapban Komádi községben történt tömeges húsmergezéssel kapcsolatban kerültek napvilágra a nyomozás során. Iliszi József fiatal és igen jómódú hentesmester úgy akarta vagyonát gyarapítani, hogy döglődő sertést vágott le, annak a húsát feldolgozta, abból hurkát és kolbászt, tepertőt készített s azt a komádi vásáron a lacikonyhában kimérte első segédjével, Kászonyi Jánossal. A segéd, bár

maga is tudta, hogy a sertés húsa romlott volt, kíváncsiságból jól betízoráizott a tepertőből.

Kászonyi János másnap már a berettyóújfalui kórház ágyában fekvő súlyos húsmergezéssel. Úgy volt, hogy nem lehet lesz megmenteni az életnek, de végre mégis csak győzött az erős szervezet és Kászonyi János elhagyhatta a kórházat. Lelkére kötötték azonban, hogy hosszú ideig tartózkodjék nagyobb mennyiségű hús fogyasztásától, mert az életveszélyes lehet. Kászonyi

24

fillér

egy kerek próbadoboz Hezolute-Rapid arcápoló gyorsborotvakrém, mellyel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt borotválkozhatik * Ne habozzon! Próbálja ki, Ön is hivat lesz. Kapható minden szaküzletben és dr. Holczer illatszer-tárában, VI., Budapest, Teréz-körút 8

nyí felgyógyulása után egy másik hentesnél talált alkalmazást és ott pár nappal ezelőtt — megszegve az orvosi tilalmat — alaposan beebédelte húsneműből. Másnap már ismét ágyának dőlt. Az orvosok megállapították, hogy szervezete annyira legyengült az Iliszi-féle tepertőtől, hogy éveken keresztül a legnagyobb óvatossággal kell élnie. Ez ellen vétett Kászonyi János és ez okozta a vesztét is. Ugyanis esütörtökön délután borzalmas kínok között kiszenvedett.

Igy azután az Iliszi-féle tömeges húsmergezésnek, amelynek első áldozata Kurucz Menyhért, a nyolcgyermekes családapa volt, most ha nem is közvetlenül, második halálos áldozata is lett.

Művészi zongora-est a Zeneiskolában

A városi Zeneiskola az elmúlt héten tartotta meg a növendékek közötti zongoraversenyt, amely páratlanul magas nívót mutatott. A verseny eredményét dr. Baranyi János zeneiskolai igazgató hirdette ki és szombaton este ő nyújtotta át közvetlen, elismerő szavak kíséretében a nyerteseknek a jutalmat.

A közönség lelkesen ünnepelte a három első helyezett zongoratanszakos növendéket, akik között Schmogrovits Piroska az első, Fehér Vera a második és Nagy Tonka a harmadik díjat nyerték el. A verseny győztesei szombaton művészi hangverseny keretében mutatták be tudásukat, nagyráhatott tehetségüket és művészi készségüket a nagyszámú közönség előtt, amely lelkesen tapsolt a három kiváló növendéknek és meleg ünnepelésben részesítette azokat tanárait: dr. Baranyi János igazgatót és Galánffy Lajos zeneiskolai tanárt.

FONTOS

Mindenkit érdekel, akinek pénzre van szüksége, hogy **junius 3-ára** esik a **MAGYAR KIRÁLYI JÓ TEKONYCELU ÁLLAMI SORSJÁTEK** húzása, amikor kihúzásra kerül a

40.000 P-s

főnyeremény és több szép nyereményösszeg is. **A sorsjegy kapható az összes sorsjegyforgalmazóknál és dohánytüzsdékben**

PUCH motorkerékpárok BORY-nál

körzetképviselője

Telefon: 20-51

„Hajlik csodafának zöldleveles ága...”

Káprázatos szép gyermekelőadásra készül a Zenede — Elefánthy Mária és Sugár Misi irányításával folytak a próbák — Hatvan apró gyermek kalotaszegi népviseletben

Hónapok óta serény munka, készülődés folyik a debreceni városi zeneiskolában. A Zenede gyermek-kórusa nagyszabású előadásra készül. Június elsején „Éneklő ifjúság” címmel gyönyörűen összeállított műsort produkálnak a népies dalokból. Az első részben gyermek-kórusok adnak elő Bartók, Kodály, Vársárhelyi Volly és Spenger műveiből. A második rész énekes magyar népszokások hat képben „Hajlik csodafának zöldleveles ága” címmel.

Munkatársunk meglátogatta az apróságok egyik próbáját a Csokonai-színházban. A hatalmas forgószínpadon vagy 60 egészen apró gyermek várja a próba kezdetét, mikor beléptünk. Oldalt, a zongora mellett Elefánthy Mária tanárnő és Sugár Misi, a Csokonai-színház közismerten kedvenc tagja állnak. Ők vezetik ezeket a próbákat: a szövegeket és a muzsikális részt Elefánthy Mária, a táncokat, mozdulatokat Sugár Misi tanította be.

A népszerű színész csillogó szemmel figyeli az apróságokat és boldogan beszél, hogy mennyire szeret velük foglalkozni.

— Igaz — mondja — nehéz munka volt, míg betanítottam a táncokat, de nagyon megérte. Nem csupán azért, mert szeretek a gyermekekkel foglalkozni, de a szép cél érdekében is. Azt hiszem, az ünnepi mottója teljes mértékben kifejezi, mit akarunk elérni: „Énekelj, magyar ifjúság, míg a nemzetek meghallják s jobb hajnal virrad ránk”. A magyar kultúrát és ezen keresztül a szebb magyar jövőt akarjuk szolgálni ezen az ünnepélyen keresztül, melynek minden számát a magyar népszokások, népies dallamok kincseiből gyűjtötték össze. Ebben a hat képes kis darabban, amit most fogunk próbálni, olyan ősi magyar népszokásokat gyűjtötték össze, melyek mindegyikének mélyen a magyarság lelkében gyökerező értelme van. Sokan talán első hallásra meg sem tudják érteni, de lehetetlen, hogy végeredményben nyomot ne hagyjon minden magyar ember lelkében.

Ezután Elefánthy Mária, az agilis tanárnő beszél a „Hajlik csodafának zöldleveles ága”-ról.

— A legkittünőbb magyar gyűjtők műveiből szedtem össze ennek a kis jelenetnek a zenéjét, dallama mind a magyar népdalköltészet gyöngye. A verses szöveget is népies gyűjtésekből állította össze Gulácsy Pál. Az előadás az összes gyermekszereplők festői szépségű kalotaszegi ruhákban fognak felépni.

Közben megkezdődik a próba is. A zongorán felcsendülnek a magyar népdalok harmatos üdőségű dallamai és felállanak a gyermekek a színpadra.

Szinte bámulatos, hogy mit lehet elérni ezekkel az apróságokkal. Táncolnak, énekelnek. Van köztük olyan kis gyermek is, aki alig lát-szik ki a földből. Sugár Misi fáradhatatlanul mozog közöttük és nagy türelemmel állítja be a jeleneteket. Gyönyörű népszokások elevenednek meg előttünk: a fonó vidám, tréfás-dalos élete, a tavasz, hűsvéti

locsolás, pünkösdi királynőválasztás, aratóünnepség, esküvő.

A gyermekek nagy buzgalommal dolgoznak és már mindnyájan kitűnően tudják szerepüket. A próba alatt egy olyan előadás képe bontakozik ki, mely az előadásban a festői díszletek között és a káprázatos szépségű kalotaszegi népviseletben nem mindennapi élmény lesz a debreceni magyar közönség számára.

(—or.)

XXXIV. EUCHARISZTIKUS VILÁGKONGRESSZUS

Budapest, 1938. május 26—30.

Az eucharisztikus ünnepségek sorrendje

II. időszak: május 28—30.

Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét arra, hogy május 25-én, szerdán a Kongresszus ünnepélyes megnyitása délután fél 5 órakor lesz, nem pedig mint eredetileg tervezték, hat órakor. Most pedig a Kongresszus második részének

ünnepségeit ismertetjük.

Május 28, szombat:

Délután 7: Ajtatósságok a misziókért valamennyi templomban.

8: Keleti szertartású főpapi mise az erzsébetvárosi plébániatemplomban. Mondja Sztojka Sándor mun-

Vitéz Fehér menetjegy és utazási iroda társasutazásai:

NYÁRI SZABABSÁG ELŐTT ELÉRKEZETT AZ IDŐ, AMIKOR EL KELL HATÁROZNI HOL ÓHAJTJA A SZABADSÁGÁT TÖLTENI!

Legszebb szárazföldi társas, egyéni utazások, luxus autótak, tökéletes kényelmet és pihenést nyújtó tengeri utazások, gyermek üdülés tervei állnak az utazó közönség rendelkezésére, melyeket akár telefonon való érdeklődésre is legpontosabb részletezéssel a Debreczeni Ujság (Hajdúföld) utazási irodája megajánl.

Társasutazások:

1. Hétvégi kirándulás az új német BÉCSBE. Indulás 1938 június hó 11-én éjjel 23.35 órakor. Érkezés június 13-án reggel 6.20 órakor a Keleti p. u.-ra A. N. B. engedélye alapján. Részvételi díj 26.— P. — Jelentkezési határidő, június hó 4. Utlevél szükséges.
2. „Fenséges hegyek és rózsák hazájába, Bulgáriába”. Indulás május 28-án, érkezés Budapestre június 7-én. A N. B. 986. sz. engedélye alapján. Részvételi díj 230.— pengő.
3. „Pünkösdi utazás Olaszországba”. Indulás június 1-én, Budapestre június 9-én érkezik. A N. B. 1002 sz. eng. alapján Részvételi díj 180.— pengő.
4. „Társasutazás a Fekete tenger legszebb strandjára VARNÁRA”. Indulás június 1-én, illetve július 1-én. A N. B. 986 sz. engedélye alapján. Részvételi díj turistáknak 14 napra 130.— P. 21 napra 180.— P. Elsőrendű szolgáltatásokkal 14 napra 190.— P, 21 napra 248.— P.
5. „Ismerje meg olcsó áron Olaszországot”. Juniusi különvonat. Indul június 23-án, érkezés július 3-án. A N. B. 1024 sz eng. alapján. Budapest — Trieste — Bologna — Róma — Perugia — Firenze — Venezia — Budapest. I. osztályú szállodában 250.— P, II. osztályú szállodában 210.— P.
6. „Földközi tenger Atlantic utazás”. Május 31-től június 20-ig 550.— pengőtől. Génua — Livorno — Nápoly — Palermo — Algír — Cassablanca — Las Palmas — Sta Cruz — Funchal — Lissabon — Southampton — Brema.
7. „Pünkösdi utazás Norvégiába és Dániába”. Indulás június 1-től 10-ig. 290.— P-től. Brema Ulvich — Bergen — Gudvannen — Balholm Oslo — Koppenhága — Holtenu — Brunsbüttel — Brema.
8. „Nagy nyári utazás” a N. B. 9009 sz. engedélye alapján. 550.— P-től. Budapest — Trieste — Port Said (Cairo) — Rhodi — Phaleron — (Athen) Bengasi — Tripoli — Catania (Taormina) — Dubrovnik — Venezia — Trieste. 1938. július 15—30.

Kényelmes részletfizetés mellett egyéni v. társasutazás Olaszországba.

Utazzon Olaszországba olcsó júniusi különvonatunkkal!

Budapest—Postumia és vissza III. osztály P 32.—

„ „ „ II. „ „ 44.—

Indulás: 1938. június 9. Visszaérkezés: 1938. június 28.

Olaszországban olcsó pousáltartózkodások bárhol!

Kérje árajánlatunkat!

Részletes felvilágosítással szolgál és jelentkezéseket felvesz:

Debreczeni Ujság utazási osztály vezetője: Horváth Iván

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb mintájú PAPANOK.

Javítások minden kivételen!
DEBRECENI LAJOSNE
Kossuth-utca 11.

kácsi püspök.

11: Eucharisztia és az Egyház egysége. Nemzetközi konferencia a a budai Vigadóban Tappouni Ignác bíboros, antiochiai pátriarcha elnöklésével.

Katolikus eszperantisták összejövetele az Omnia-mozgóban.

A résztvevő nemzetek gyűlései. Magyar leányifjúsági gyűlés az Ünnepi Csarnokban Shvoy Lajos székesfehérvári püspök és Augustza főhercegasszony elnöklésével.

Eucharisztia és a hitterjesztés. — Gyűlés az új városházán. Elnök: Breyer István győri püspök. Szónokok: Rogács Ferenc prélat, P. Böss Bertalan, Antal János szalézi tartományfőnök.

Eucharisztia és falu. Gyűlés a Vigadóban. Hanauer A. István váci püspök és Albrecht főherceg elnöklésével. Szónokok: Széll József volt belügyminiszter, Pohl Sándor polgármester, Kriston Endre püspök, P. Kerkay Jenő S. J.

12: Görög szertartású misét mond a Rózsák-terén Melles Géza kanonok.

Délután 4: III. Nemzetközi gyűlés az Ünnepi Csarnokban. Beszél Kállay Tibor ny. miniszter, Scott József angol ügyvéd. Rövid felszólalások a nemzetek képviselői részéről. Serédi Jusztinián hercegprímás záróbeszéd.

7: Schola Cantorum Sabariensis hangversenye a Szent István-bazilikában.

7: A Nemzeti Színház díszelőadása: Calderon: Világszínpad.

8: Az Operaház díszelőadása: Liszt: Krisztus oratóriumából részletek.

8: Belga volt nevelő szülők és nevelt gyermekeik összejövetele a budai Vigadóban.

8: Holland volt nevelő szülők és nevelt gyermekeik összejövetele a pesti Vigadóban.

8.30: Szabadtéri hangverseny a városligeti tavon.

9.30: Fogadó-est a parlamentben.

Május 29, vasárnap:

Délután 6: A katolikus agrárifjúsági legényegyesületek díszgyűlése az Ünnepi Csarnokban. Szónokok: Gábor Miklós agrárfőnök, Marschall Ferenc volt földművelésügyi miniszter, Hugarin József, a mozgalom ügyvivője, Farkas György titkár, Párkányi János agrárfőnök, P. Kerkay Jenő S. J.

9: A pápai legátus ünnepi szentmiséje és a kongresszus résztvevőinek közös áldozása a Hősök-terén. Szentmise után esetleg XI. Pius pápa rádiószózat.

Délután 4: Eucharisztikus körmenet a Szent István-bazilikából a Hősök-terére és az Eucharisztikus Kongresszus befejező ünnepsége. A Hősök-terén beszél Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás és Paccelli Jenő „a pápa legátusa.

Május 30, hétfő:

Délután 9: Szentmise az Ország-ház előtti téren a Szent Jobb kitételével. Utána körmenet a Szent Jobb a Hősök-terére.

— Plébánia-hírek. A kongresszusra felutazók szentgyónásukat itthon, Debrecenben végezzék el. Gyónásra alkalom a Szent Annatemplomban: mindennap reggel 6—9-ig. Azonkívül május 23, 24 és 25-én, délután 5—6-ig. A felutazók kongresszusi jelvényt, énekrendet és programot — saját érdekükben — feltétlenül vigyenek magukkal. Kongresszusi ügyben felvilágosítással továbbá is szívesen szolgál a rk. plébániai hivatal.

Recessünk gyógyulást, üdülést

és szórakozást a korszerűen átépített kiváló gyógyhatású

PARAD-fürdőben
Idény május 14. szeptember 30-ig. Földény május 1. augusztus 31-ig. Arzen-, vasas-, timsós és szénsavas fürdők. Modern vizgyógyintézet. Ivókúrák. Hegyi strand. Modern berendezésű 300 szoba. 126 h. park. Diétás ellátás. Elsőrendű konyha. Kérjen prospektust.

Szabadtéri hangverseny a Déry-téren

A régi békeidők hangulata tökröződött az emberek arcán csütörtökön este a Déry-téren. Az általános lelki depresszió között is megcsillant rajtuk a májusi hangulat tavaszi fényugara, s míg az esti nyolc órától szinte percenként növekvő emberáradat emelkedett hangulatban és vig társalgás között járt körül az üdezőld parkot, szeme minduntalan a Múzeum főbejáratának egyenes erkélyét kutatta, mikor jelenik meg azon a szívközhöz nőtt katonaságunk oly nehezen várt kitérő zenekara.

A tömeg csakhamar ezernyre növekedett és a főbejárattal szemben sötét foltként tapadt egy része a főposta világos falának tövébe, s mikor a hangverseny kezdetét jelentő félkilencet elütötte a Nagytemplom kivilágított órája, az előbbi üde hangulatot az a nyomasztó érzést kiváltó csendes mozgás váltotta fel, amely az elégedetlen és csalódott embertömeg csendes méltatlankodásának közismert megnyilvánulása. Még az ég is átérezte a szívek keserű panaszát és megértőleg hullatott bánatában néhány meleg könnycseppet.

A zene, különösen sajátos magyar zenénk az, amely félig eltiport mivoltunk szomorú óráiban üdíti lelkünket. Ennek az egyik legfontosabb, erőt és kitartást adó általános lelki szükségletünknek állította szolgálatába zene iránti rajongását és művészi készségét Várhalmi Oszkár, a katonazenekar kiváló főkarnagya, aki tízéves pécsi kitérőtekekben gazdag működését itt is ugyanolyan kedvvel és szeretettel akarja továbbfolytatni. Azelőtt is adott már Debrecenben a katonazenekar tiszteletét, amellyel mindig elismert sikert is aratott, Várhalmi Oszkár főkarnagy elgondolása és megvalósítandó szép terve azonban ezt jóval túlszárnyalja. A városi zenepavillon rádiókövetítések folytán is ismert szórakoztató programját hívja itt életre, s miután Debrecenben a Déry-tér az egyetlen olyan hely, ahol a közönség zavartalanul s megfelelő elhelyezés mellett hódolhat zene iránti szeretetének, a Szt. László Dalegyülettel karöltve rendezte meg a csütörtök estére tervezett első hangversenyt, hogy ezzel megindítsa azt az évek óta várt zenei lendületet, azt a láncszemet, mely égbekiáltóan hiányzott Debrecen nyári zenekultúrájából.

Amíg egy együttes — legyen az zenekar vagy énekkar — a programjával annyira elkészül, hogy azzal a debreceni kényes zenei igényeket kielégíteni képes lehet, sok munka, önfeláldozó zeneszeretlet és kitartás szükséges. Ezt ajánlotta fel önzetlenül május 19-én este Debrecen közönségének a hivatásának magasztalán álló katonaság zenekarával, valamint a Szent László Dalegyület vezetője együttesével, s ez a művészi áldozatkészség, ez a nemes szeretet tevékenység valóra válása elcsúszik egy nemtörődömségből otthagyt kis darab narancshéjra, — néhány lámpa felszerelésén.

Vannak, akik a zenét nem szeretik — talán azért, mert nem elég érzékenyek a kifejező művészet lélekreható rezgéseire —, de a közönség ezernyi tömege örömmel sietett oda, ahol ezt feltalálni remélte, a sétáló szemelből kisugárzó vágy és öröm fényes bizonyosságot tett arra, hogy kívánják, várják és szeretik a zenét, s ezért akik megosztottak ezernyi szívet attól, hogy lelküket másfélórán át furdessék a melódia lágy hullámaiban, gondoljanak arra, hogy mennyivel nehezebb kis fáradságot áldozni a közért, mint az egyéni kényelemért feláldozni ezernyi szív boldogságban sugárzó szeretetét. F—n.

Siklódy Lőrinc és Márton Ferenc szobrászművészeket a szobor terv újabb módosítására kérte fel a 3. honvéd gyalogezred szobor bizottsága

A jövő tavasszal állítják fel a 3 honvéd hősi szobrot Debrecenben

A debreceni 3. honvéd gyalogezred a világháború hősi katonáinak emlékét — mint arról már a múltban beszámoltunk — hősi emlékművel akarja megörökíteni. Terv szerint a 3. honvéd gyalogezred egykori kaszárnyája előtt, a mostani Péterfia-utcai laktanyával szemben a Magoss György-téri parkban állítják fel az emlékművet.

A szoborkészítő bizottság annakidején hat kiváló magyar szobrászt kért fel arra, hogy pályázatát nyújtsa be és formálja meg a szobrot, amely méltóképpen kifejezi a 3. honvéd gyalogos bátor, hősi magatartását és diadalmas egyéniségét. A hat felkért szobrász valójában el is készítette a szobor kicsinyített gipszmását, amelyet először a budapesti irodalmi és művészeti tanács bíralt felül. A tanács úgy határozott, hogy Vastagh László, Gáldy Gyula, Márton Ferenc, Siklódy Lőrinc, Medgyessy Ferenc és Némethy László szobrászművészek benyújtott pályaművei közül három művész Márton Ferenc, Siklódy Lőrinc és Medgyessy Ferenc pályatervét ajánlják csak kivételre, illetve felülbírálatra, mint amelyek a pályaterveknek leginkább megfelelnek.

A beérkezett pályamunkákat ezután a Frontharcos Otthonban kiállították s a bizottság tagjai alapos vizsgálat alá vették, majd szombaton délután 11 órakor zárt ülést

tartott dr. Nagy István ügyvéd, ügyvezető elnök elnöklété mellett a bajtársi egyesület szoborbizottságából alakult bírálóbizottság, amelyen megjelent dr. Kölcsey Sándor polgármester és Csanak József építésmérnök, valamint a bírálóbizottság három tagja vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, Diószeghy Dezső ny. ezredes és vitéz Szegedy Gyula világitási vállalati főmérnök.

A bírálóbizottság előtt dr. Nagy István ismertette az irodalmi és művészeti tanács határozatát, majd felhívta a bíráló tagokat a határozathozatalra.

Dr. Kölcsey polgármester és a bizottság megegyezésre szemügyre vette a pályamunkákat, s elsősorban azt a hármát, amelyet a budapesti szakbizottság kivitelezhetőnek javasolt. Hosszas tanácskozás és megvitatás után azonban a bizottság nem ítélte oda egyik pályázónak sem kivitelezésre a szobrot, hanem úgy határozott, hogy Siklódy Lőrinc és Márton Ferenc szobrászművészeket ismét felkéri arra, hogy a bizottság véleményének megfelelően módosítsák a szoborfigurákat. Erre egyhónapi határidőt szavazott meg a bizottság, amelynek letelte után ismét összejött a bírálóbizottság és úgy dönt Márton Ferenc és Siklódy Lőrinc pályatervet között.

Dr. Kölcsey polgármester és a bizottság megegyezésre szemügyre vette a pályamunkákat, s elsősorban azt a hármát, amelyet a budapesti szakbizottság kivitelezhetőnek javasolt. Hosszas tanácskozás és megvitatás után azonban a bizottság nem ítélte oda egyik pályázónak sem kivitelezésre a szobrot, hanem úgy határozott, hogy Siklódy Lőrinc és Márton Ferenc szobrászművészeket ismét felkéri arra, hogy a bizottság véleményének megfelelően módosítsák a szoborfigurákat. Erre egyhónapi határidőt szavazott meg a bizottság, amelynek letelte után ismét összejött a bírálóbizottság és úgy dönt Márton Ferenc és Siklódy Lőrinc pályatervet között.

Dr. Kölcsey polgármester és a bizottság megegyezésre szemügyre vette a pályamunkákat, s elsősorban azt a hármát, amelyet a budapesti szakbizottság kivitelezhetőnek javasolt. Hosszas tanácskozás és megvitatás után azonban a bizottság nem ítélte oda egyik pályázónak sem kivitelezésre a szobrot, hanem úgy határozott, hogy Siklódy Lőrinc és Márton Ferenc szobrászművészeket ismét felkéri arra, hogy a bizottság véleményének megfelelően módosítsák a szoborfigurákat. Erre egyhónapi határidőt szavazott meg a bizottság, amelynek letelte után ismét összejött a bírálóbizottság és úgy dönt Márton Ferenc és Siklódy Lőrinc pályatervet között.

Hősök napjának nagyarányú megünneplése az ifjúság impozáns részvételével

Az 1924. évi XIV. t. c. minden év május havának utolsó vasárnapján „Hősök emléknapja” néven nemzeti ünnepé avatta és elrendelte, hogy ezt a napot az ország egész területén méltó módon kell megünnepelni.

Ez évben a Hősök emléknapja május 29-én lesz.

Az előző években ez az ünnepély a Hősök temetőjében volt megtartva, ahol azonban egy nagyobb-szabású ünnepély megtartására megfelelő hely nem lévén, — az ifjúság nem tudott olyan mértékben bekapcsolódni az ünnepélybe, mint azt ennek a napnak nemzetvédelmi jelentősége megkövetelte volna.

Ezt a körülményt érezte át Debrecen sz. kir. város polgármestere, amikor a közművelődési ügyosztály rendezésében olyan ünnepély keretében rendelte el ennek a napnak megünneplését, amely méltó lesz Debrecen város hazafias társadalmához, de különösképpen Debrecen város ifjúságához.

A debreceni leány és fiú középiskolák és az ezzel egyenrangú szakiskolák a legnagyobb megér-

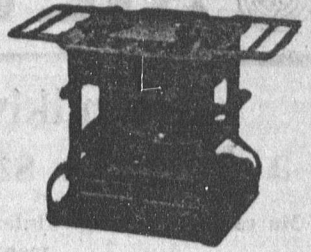
téssel fogadták az ünnepély tervét. Örömmel kapcsolódott be az ünnepélyen való részvételbe a Vitézi Székkapitányság, a HONSZ., a debreceni Frontharcos Főcsoport, a Városi Testnevelési Felügyelőség és a IX. Cserkészkerület is. Részt vesz az ünnepélyen a Turul Szövetség debreceni kerülete is.

Méltóképpen — díszszázad kirendelésével — veszi ki a részét az ünnepélyből a debreceni helyőrség is. Részt vesz az ünnepélyen az egész tisztikar. De képviseltetni fogják magukat a hatóságok, a társadalmi és ifjúsági egyesületek is. Szerepelni fognak az ünnepélyen az egyesített debreceni dalárdák is, akiket Forray István fog vezényelni. De részt fog venni az ünnepélyen Debrecen város egész társadalmára, hogy ezzel is kifejezésre juttassa egyrészt az elesett hősök iránti kegyeletét, másrészt azt is, hogy tudatában van a hősi kultusz nemzetnevelési és nemzetvédelmi fontosságának.

Az ünnepi beszédet dr. Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató fogja mondani.

Takarékos háziasszony

petroleumgázfűtőt használ

Abból is a legjobbat

HŐTANKOT

Minden darabért írásban szavatolunk Gyors, olcsó, megbízható!

Harántbetétes, 2-es lözök már 27 P-16l

Bemutatja, díjmentes árjegyzéket küld:

Aladdin DEBRECEN, Ferenc József-út 63

Az ünnepély színhelye a Stadionban lesz. Méltóbb helyet nem is lehetne találni egy ilyen nagyszabású ünnepély rendezéséhez.

A Hősök temetője úgy fog bekapcsolódni az ünnepély rendjébe, hogy kegyeleti stafétafutók fogják az ifjúság koszorúit a Stadionból a Hősök temetőjébe vinni. A stafétafutók beérkezése után Hősök temetőjében a Stadion ünnepélytől különállóan kisméretű ünnepély fog lezajlani, amelynek rendezésére a közművelődési ügyosztály a Frontharcos főcsoportot kérte fel. Ennek keretében helyezik el a Hősök emlékművön az állomásparancsnokság, a város koszorúját, azután az ifjúság stafétafutói által hozott koszorúkat és a többi társadalmi egyesület koszorúit.

A „Hősök Emléknapja”-nek a programja a következő:

I. Ünnepi Istentisztelet:

Reggel 8 órakor valamennyi helybeli vallásfelekezet templomában alkalmi ünnepélyes Istentisztelet tartatik.

II. Stadion ünnepély:

Színhelye a nagyerdői városi Stadion. Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Az ünnepély rendje: a) Debrecen vezénylő tábornoka megszemléli a katonai díszszázadot és a polgári díszosztágot. b) Nemzeti Hírszék. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy. c) Ünnepi beszéd. Tartja dr. vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató. d) Kegyeleti staféta a Stadionból a Hősök temetőjébe. Rendezi vitéz Hadházy Dezső testnevelési tanár. e) Szózat. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy. f) Díszmenet Debrecen vezénylő tábornoka és a tribünön helyet foglaló előkelőségek és nagyközönség előtt.

III. Ünnepély a Hősök temetőjében: Kezdeté délelőtt 10 óra 30 perckor. Az ünnepély rendjét a debreceni frontharcos főcsoport állapítja meg.

IV. Ünnepély a Magoss György-téren, a 6. honvéd vegyes dandár pság épülete előtt:

Kezdeté 8 óra 30 perckor. Az ünnepélyen a honvédség, a város, a vitézi rend, a frontharcos főcsoport és az egyes bajtársi egyesületek megkoszorúzzák a volt 3. honvéd laktanya falán elhelyezett emléktáblát, valamint a hősök fasorában felállított emléktáblákat.

Az ünnepély rendjét Hajdú vármegye Vitézi Székkapitányság állapítja meg.

Ujdonság!

Ná'unk kapható a lecsújjabb „POROSA” csoda gumifűző. Világszabadalom Vitárus és Szénássy Kossuth-utca 2.

STEYR AUTÓK BORY-nál

Körzetképviselő

Tel.: 20-51

Rendkívüli sikere van a MANSz. szövöde kiállításának

Ma estig lehet megtekinteni a kézmunka tárlatot — Hatszáz nyere-ménytárgyat sorsolnak ki

Múlt vasárnap nyílt meg a Mansz Plac-utcai helyiségében a Mansz inségakélos foglalkoztató műhelyének kiállítása. Olyan ez a kiállítás, mint egy tündérszoba. Asztalon, falon, abakon függönyök, terítők, szőnyegek, futók és minden elképzelhető szövőtermék színes tarkaságban, válaszfalakkal színesen díszítve. Valóságos meglepi az embert ennyi remek kézmunka egy szobába összegyűjtve. A mulban is rendezett már a szövőszakosztály kisebb kiállításokat, amelyek annak idején már nagy érdeklődést keltettek, de ez a mostani kollekción minden eddig méreteiben és színvonalban is messze túlhaladja.

De vegyük sorba a látottakat és a tapasztaltakat. Dr. Tervey Tamásné, a Mansz szövőszakosztályának irányítója, lelke és közszeretében álló elnöke maga mondja:

— Nem versengeni akarunk mi ezzel a munkánkkal, csak be akartuk mutatni, ha csak nagy vonalakban is, hogy mit produkál a Mansz inségakélos foglalkoztató műhelye. A különböző munkacsoportok készítményeiből összegyűjtöttünk egy kiállításra való anyagot, hogy Debrecen szépebbé, tisztábbá tegyük, megismerje milyen értéket és nyílt képvisel ez a foglalkoztató műhely. És amint az érdeklődésből látjuk, nem hiába fáradoztunk, dolgoztunk egy esztendőn keresztül, mert igazi sikert hozott a mi munkánk. Boldog örömmel tölt el bennünket, hogy a szövöde szorgos munkáit továbbra is foglalkoztatni tudjuk, mert most is, míg az inségakélos más vonatkozásban szünetel, addig mi 50—60 munkaerőt tudunk foglalkoztatni. Persze télen ez a szám meghaladja a 200-, sőt a 300-at is.

Majd Szathmáry Irénke, a szakosztály egyik agilis tagja vezetésével alkalma volt a Debreczeni Ujság munkatársának megtekinteni a kiállítás anyagát.

A szövöde három munkacsoportja állt főt ki ez alkalommal, a szürhímző, a rapidkötő és a suskó (kukoricahénes) munkacsoport. A szoba közepén valóban ott áll egy remekbe készült magyar szűr, amelynek anyagát és díszítését mind maga készítette a szövöde. Alakában mindent: a mintás terítők, szőnyegek és a végszámrá készített ruhaszövet alapanyagát maga készíti a szövöde.

A szűr mellett egy hatalmas asztalon temérdek debreceni specialitás van kiállítva, köztük magyaros motívumú terítők, szatyorok, varrott papucskok. A másik asztalon finom kézmunkák, amelyeknek díszítése, mintája mind régi ma-

gyaros motívumokat elevenít fel, vagy új tervezések. De minden magyaros formában, díszítésben és színben egyaránt. A falakat elborítja a hatalmas függönyök sokasága. Egyik szebb, színdúsabb, ötletesebb, formásabb mint a másik.

De a kiállítás remekei a szőnyegek. Több mint száz szőnyeg egy teremben. Az egyik műhelymuhalladékból készült torontáli, a másik magyar perzsa, a harmadik eredeti gyapjú perzsa szővős. Mind külön-külön egy kézmunkaremek.

A további asztalokon háziruhaneműek, vászonabrosok, kendők, terítők, törülközők. De ezenkívül is negymennyiségű rendelés történt már a kiállítás tartama alatt is. Budapestre, Ceglédre és Nyíregyházára szállít nagyobb mennyiségű háziszőttést a szövöde. Ez már mind megérdemelt siker.

Külön van elhelyezve a kötött ruha-

kollekción. Puloverek, gyermek- és babaruhák, réklík, piél sapkák, sálak és egyéb kötött anyagok, remek színben és kiállításban.

A terem egyik sarkában van összegyűjtve a hatszáz különböző nyere-ménytárgy, amelyet a Mansz szövőszakosztály a belügyminiszteri engedéllyel sorsol ki. A sorsolás iránt fokozott érdeklődés mutatkozik, ami nem is csoda, hiszen több ezer pengőt tesz ki a jutalom összege. Az első díj egy hatalmas gyapjú perzsa szőnyeg, bordó alapon, izléses és finom díszítéssel. A második díj egy suskó kerti garnitúra négy szék asztallal, valóságos mesteri munka. Aztán ott van a nyere-ménytárgyak között száz ágylő, szőnyeg, terítők, függönyök, törülközők, suskóval font füvek.

Végéreményben a kiállítás minden egyes darabja önmagában is művészi, együtt pedig minden képzeletet felülmul. Meg is érdemli a nagy látogatottságot. Délelőtt és délután egész az esti órákig állandóan csak úgy hullámlzik a közönség a kiállítási teremben. A kiállítás még csak ma, vasárnap lesz nyitva reggel 9 órától este 7 óráig, a sorsjegyek is ugyanott kaphatók.

A Kereskedelmi és Iparkamara hétfőn bocsátja ki a mesterversenyre vonatkozó egyéni felhívásokat

Többször megemlékeztünk már arról, hogy a kamara a f. évi TIKÁV (szept. 3—11) alatt a kamara kerületében működő

kézművesiparosság termékeinek propagandája, a kézművesipari tudás fejlesztése érdekében iparos- és mesterversenyt rendez.

A mesterversenyt az erre vonatkozó szabályzat szerint kell lebonyolítani. A szabályzatot a kamara elkészítette és jóváhagyás végett felterjesztette. A szabályzat részletesen gondoskodik arról, hogy a mestermunkák elbírálása hogyan történik, szabályozza az u. n. szakmai bírálóbizottságok és az u. n. döntő bíráló bizottságok szervezetét és eljárását.

A mesterversenyre jelentkező iparos vagy egyéni kiállítási fülkében mutatja be termékeit, amennyiben pedig

anyaghiány ereje ehhez nincsen, ipartestületi u. n. együttes kiállítás keretében.

Aki az ipartestületi együttes kiállítás keretében állít ki, félnégyzetméterig terjedő területért 5 P, 1 négyzetméterig területért 10 pengő nevezési díjat tartozik fizetni. A mesterverseny keretében részt-

vevő ipartestületek együttes kiállítási fülkéi

a csarnokban lesznek.

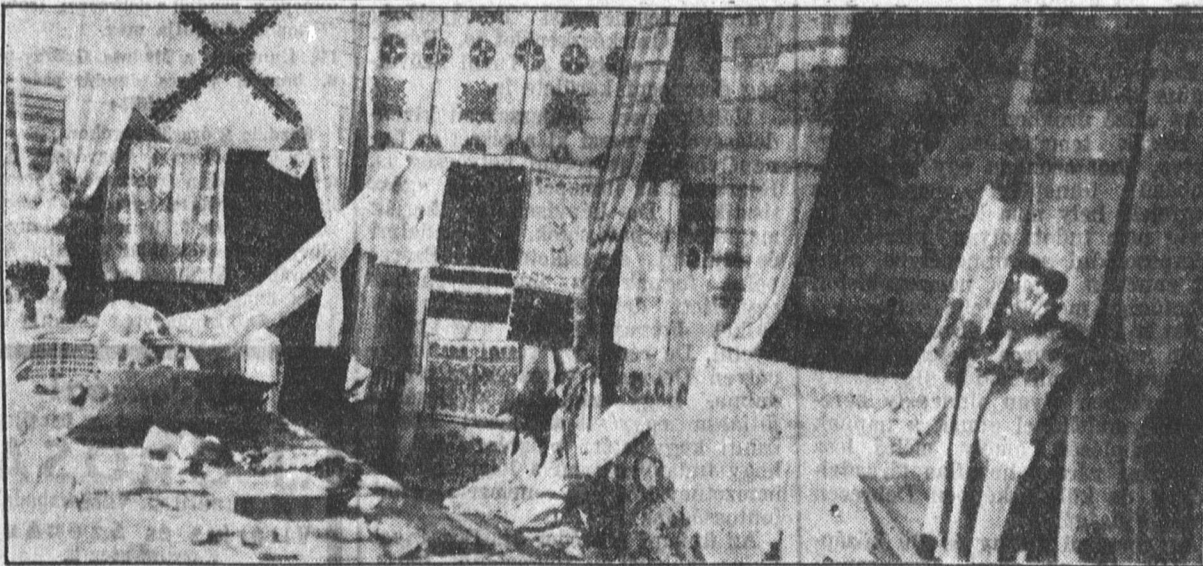
A kiállítási fülkék építéséről és egységes kerestülviteléről a TIKÁV gondoskodik, a résztvevő ipartestületekkel együtt. A mesterversenyben résztvevő iparosoknak csak az a gondjuk, hogy remekmunkájukat mentől szebben készítsék el.

A törvény értelmében az elnyerhető kitüntéseket az iparosok üzletileg hirdethetik is.

A kitüntetések kétfélek:
1. Az az ipartestület, amelynek együttes kiállítása keretében aránylag a legtöbb kisiparos nyer kitüntetést, a kereskedelmi és iparkamara vándordíját, a mesterszerleget nyeri el, amelyet a győztes ipartestületnek ünneplésen adnak át. A kamara tárgyíjat kért fog az iparügyi minisztertől, az IPOK-tól, GYOSZ-tól és a kamara kerületi városoktól is.

2. Egyéni kitüntetések, amelyeket a díjnyertes iparosok kapnak. Az egyéni kitüntetések a következők:

a) kiállítási aranyérem, b) kiállítási díszoklevél, c) kiállítási ezüstérem, d) kiállítási bronzérem, e) kiállítási

A MANSz. kézmunkakiállításáról

Írógépek javítása HURAY

Iparkamara, T. 17-93.

elismerő oklevél.

Az egyéni kitüntetések számát a résztvevők számához viszonyítva állapítja meg később a kamara.

Legkésőbb keddig a kamara többszáz debreceni iparoshoz egyéni levéllel fordul, amelyben felhívja az illetőt a versenyben való részvételre. A levélhez mellékelve lesz egy válaszelevezőlap is, amelyben az, aki érdeklődik a verseny iránt, azt kéri, hogy őt a további szervezési munkába vonják be. A versenyben való részvétel nem kötelező. Azok a kézművesiparosok, akik nem kívánnak a TIKÁV alatt rendezett mesterversenyben résztvenni, jelentkezésük alkalmával közlik, hogy versenyen kívül kívánnak a TIKÁV-on résztvenni.

A kamara a rendkívül nagy munkát és körültekintést igénylő iparos- és mesterversenyt

a kézműipari termelés szolgálatában rendez meg.

Most a debreceni kézműiparosokon a sor, hogy

megmutassák azt, hogy mennyi szepet és jót tudnak előállítani?

Az a befektetés, ami a mestermunka elvégzésével jár, busásan meghozza a maga kamatját, mert a kisiparos az elérhető erkölcsi sikeren kívül, a egyszerű propagandához is jut, s bizonyos, hogy elkészített mestermunkáját értékesíteni is tudja.

Ezért fontos, hogy mestermunkának nem exotikus dolgokat készítsenek, hanem a mindennapi fogyasztás tárgyait, azonban öntsék azt olyan formába és

dolgozzák ki úgy, hogy rajta legyen a kézművesmunka minden értéke és szépsége.

EUROPÁBA HOZZAK

A PITTSBURGI SZERZŐDÉS EREDETITJÉT

Varsó, május 21. A napokban érkezik meg Gdinába, Lengyelország tengeri kikötőjébe az az Amerikából elindult szlovák küldöttség, amely a pittsburgi szerződés eredeti példányát hozza Európába. A szlovák küldöttség üdvözlésére lengyel fogadóbizottság alakult, amely ünneplésen fogadja a Báthory István lengyel óceánjáró hajón érkező küldöttséget.

Magyar könyvnap

1938. június hó 2-3-4.

Az idei könyvnap nagy eseménye:

Arany János

Összes prózai művei

és műfordításai. Egyetlen kötetben bibliopapíron, 2500 oldal. Könyvnapra ára P 16-40, Könyvnap utáni bolti ára P 22.—

Arany János művei I—II

Tizenkét kötet tartalma két hatalmas kötetben 4300 oldal, bibliopapírra nyomva, egyöntetű művészi kötésben. Könyvnapra ára P 29.— könyvnap után bolti ára P 40.—

A könyvnap ARANY-kiadás korlátozott példányszámban készül, ezért ajánlatos már most előjegyeztetni. Előjegyzéseket elfogad minden helybell könyvkereskedés

Hajdú vármegye egészségügyi helyzete és eredményes népmozgalmi statisztikája rohamlépésben javul

Dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos örvendetes haladásról számol be évi jelentésében a Hajdúságban végzett orvosi munka terén

Dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos most készült el hatalmas jelentésével, amelyben Hajdú vármegye 1937. évi közegészségügyi viszonyairól ad nagyon érdekes és sok vonatkozásban örvendetes képet. Megállapítható ebből az éves jelentésből, hogy azok a céltudatos intézkedések, amelyeket a tisztifőorvosi hivatal úgy a fertőző betegségek elleni küzdelem terén, mint

általában a lakosság egészségügyi szolgálatának kiépítésével fogantatott, szembetűnően éreztetik jótékony hatásukat és ezeknek tulajdonítható, hogy Hajdú vármegye közegészségügyi helyzete, halálzási, születési és népmozgalmi arányszáma az országos arányszámot sokszor meghaladó előnyös helyzetbe jutott.

veszültek száma fokozatosan csökken, addig Hajdú vármegyében lényegesen kedvezőbb az előző évinél. Hajdú vármegye születések

tekintetében végeredményben országosan is a legkedvezőbb viszonyokat tünteti fel.

A városok között legmagasabb a születési arányszám Hajdúböszörményben, 30 ezrelék. Hajdúnánáson ez az arányszám 28.2 ezrelék, Hajdúszoboszló arányszáma a legrosszabb a városok között, de még így is valamivel jobb az országos átlagnál, mert Hajdúszoboszlón ez 20.1 ezrelék, az országos átlag pedig 19.8 ezrelék. A községekben is erősen meghaladják a születési számadatok az országos átlagot. Érdekes, hogy a születési arányszám a községek közül Kabán a leggyengébb, 21.8 ezrelék, de még itt is észlelhető az előző évihez képest némi javulás.

Hajdú megye legszaporább községe Téglás és a leggyengébb szaporaságu Kaba

A halálozások tekintetében megállapítható, hogy a vármegye halálozási aránya nem sokkal rosszabb az országos átlagnál és az utóbbi évek során e téren is igen nagy javulás volt észlelhető. Az országos arányszám ugyanis 14.1 ezrelék, míg Hajdú vármegyében 15.9 ezrelék. A városok közül legrosszabb helyen áll Hajdúnánás 17 ezrelékes arányszámmal, míg Hajdúszoboszló 11.7 ezreléssel az országos átlagból is messze kiemelkedik.

A természetes szaporodás Hajdú vármegyében 2467 főt tett ki, egy

év alatt, ami 6.8 ezrelék, az 1937 évi országos átlag pedig 5.7 ezrelék volt, amely azt jelenti, hogy a vármegye szaporodása az országos átlagot messze felülmulja. Hajdú vármegye természetes szaporodás terén az ország első vármegyéi között van. A városok közül a legnagyobb a szaporodás Hajdúböszörményben 14.5 és a legkisebb Hajdúszoboszlón, 8.4 ezrelék. A községek közül a legszaporább Téglás 26.5 ezreléssel, míg a leggyengébb Miskolc 9.7 ezreléssel és Kaba 6.1 ezreléssel.

A halálozások megoszlása

Részletesen ismerteti a tisztifőorvos a halálozások megoszlását is. Az összes halottaknak 26.8 százalékát a csecsemőhalálozások teszik ki. Az 1-15 éves korcsoport halálása lényegesen csökkent, míg a 15 éven felüliek emelkedett. Hajdú vármegye egészen a legutóbbi időkig csecsemőhalandóságban igen rossz szul állt az országos átlaghoz képest, ujabban azonban annyira javult, hogy alig marad el az országos átlagtól.

A halálokok közül a heveny fertőző megbetegedés szerepel 62 esetben, 2.3 százalék. Gümőkór 9.2 százalék, szív és érbetegség 9.5 százalék. Ez utóbbi jóval kevesebb, mint

az országos átlag, amely 13.1 százalék. Tüdő és mellhártyabetegség 13.6 százalék. Itt emelkedett a halálozás az előző évihez képest és az országos átlagnál is jóval magasabb. Rák és rosszindulatú daganatok az országos halálozás 7.6 százalékát tették ki. Agyvérzés arányszáma 7.7 százalék, itt az országos átlag csak 5.4 százalék. Elaggottság és végegyengülés 13.3 százalékban szerepel halálként. Öngyilkosság útján 65 egyén halt meg a múlt évben Hajdú vármegyében, kevesebb, mint az előző esztendőben, amikor 84 egyént vetett véget életének. Baleset folytán 20 egyén halt meg, ugyanannyi, mint 1936-ban.

A nagyméretű védőoltási akció páratlan sikere

A tisztifőorvos a továbbiakban a fertőző betegségek elleni eredményes küzdelemről számol be. Különösen kiemeli, hogy diftéria megbetegedés jóval kevesebb volt az oltások következtében, mint az előző esztendőben. 1937-ben is 6195 kettőtől hat éves gyermeket oltottak be diftéria ellen. A hajdúvármegyei kedvező eredmény nyomán a diftéria ellenes oltások végrehajtását az egész ország területére kötelezővé tették. Még jelentősebb a kedvező eredmény a hastífusz el-

leni védőoltásoknak, aminek nagy méretére jellemző, hogy három év alatt 118 ezer embert részesítettek védőoltásban, a lakosságnak 66.1 százalékát. Ennek a nagyméretű oltási akciónak köszönhető, hogy a tifusz megbetegedések száma a vármegyében 1937-ben 136-ra csökkent, az 1936 évi 163-al szemben.

Az általános egészségügyi viszonyokat nagyban javította az az intézkedés, hogy a vármegyében központi szegénybeteg rendelőköt állítottak fel, s ugyanezt a célt szolgálta a községek viz ellátásának javítása érdekében folytatott akció, amelyet az Országos Közegészségügyi Intézettel karöltve végzett a tisztifőorvosi hivatal.

Kiemelte még dr. Gaertner István azt a nagyjelentőségű és rendkívül érdeklődést keltő vizsgálatsorozatot, amelyet dr. Neuber Ede egyetemi ny. r. tanár az országos antivenériás küzdelem miniszteri biztosa végzett munkatársával együtt a vitézek gyermekein és azok családtagjain. A vizsgálatok eredményéről Neuber professzor a budapesti orvosegyletben a Kormányzó jelenlétében számolt be. Ennek a nemzet és fajvédelmi szempontból egyaránt érdekes tudományos vizsgálatnak az ismertetése országsszerte nagy elismerést váltott ki.

Ez a hatalmas szakszerű munka, amelyet a tisztifőorvosi hivatal a vármegyében végez, Hajdú vármegyét egészségügyi és népmozgalmi vonatkozásban mintául és példaképpül állította az egész ország számára.

Hajdú vármegyében kétezer lakosra esik egy orvos

A nagy gonddal összeállított jelentés mindenképp előtt arról számol be, hogy a vármegyében a városi és községi orvosok létszáma 29 fő, tehát 6156 lakosra esik egy hatóságos orvos. A magánorvosok száma 61 s így 2926 lakosra jut egy magánorvos. A múlt évhez képest az orvosi karban 7 fővel emelkedett a létszám úgy, hogy a gyógyító orvosok száma a vármegyében 90-et tesz ki és így 2.000 lakosra esik egy orvos.

Nagyban megkönnyíti a vármegye egészségügyi helyzetéről for-

málható áttekinthető kép nyújtását az a körülmény, hogy a tisztifőorvos jelentését pontos népszámlálási adatokkal támasztja alá. Így megállapítható, hogy Hajdú vármegyének 178.523 főnyi lakosára 90 orvos és 120 szülész nő, valamint 32 gyógyszerész esik. Ezekhez járulnak a szociális egészségügyi intézmények, és pedig a vármegyében működik 16 ovoda, 12 gyermekmenedékház, 28 óvónő és menházvezető és ezenkívül a Stefánia védőintézet és a Zöldkereszt egészségvédelmi szolgálat 26 orvosa és 24 védőnője.

Az Imrédy-féle faluorvosi akció eredményei a Hajdúságban

Az egészségvédelmi szolgálatban haladást jelent az, hogy a Stefánia anya és csecsemővédelem a három hajdúvároson kívül 14 községben van megszervezve. Hajdúböszörményben például 10 ágyas szülőotthon működik, amit még a közeljövőben bővíteni is fognak. A Zöldkereszt egészségvédelmi szolgálat a múlt évben Miskolcra és Józsa nyert megszervezést, és pedig a falu egészségügyének támogatására dr. Imrédy Béla elnöklésével indított akció segítségével. Ezzel a két községgel az egészségvédelmi munka most már a vármegye minden községében kiépült. Nagyjelentőségű újítás az is, hogy a jövőben az ovodák és gyermekmenedékházak első sorban gyermekvédelmi feladatokat fognak teljesíteni és a 3-6 éves gyermekek egészségi szolgálatát és a szociális hiányok orvoslását fogják ellátni. Az ovodákat szintén az Imrédy Béla féle egészségügyi akció támogatásával napközi otthonokká alakítják át és ezzel elsőrendű fajvédelmi feladatot fognak végezni.

Születések tekintetében Hajdú vármegye messze túlhaladja az országos átlagot

A népmozgalmi adatokból kitűnik, hogy Hajdú vármegye 2.386 négyzetkilométernyi területéből a népsűrűség egy négyzetkilométerre számítva 74.8 lélek. Ezek az adatok az 1930. évi népszámlálás idejére eső állapotot tüntetik fel és az azóta beálló népszaporulatot, miután a be- és elvándorlás nagyságáról nincsenek megbízható számok, csak a természetes szaporodásból lehetne megállapítani. Az országos közegészségügyi intézet adatai szerint a vármegye lakossága a múlt év végén az 1930. évi 178.523 lélekkel szemben 181.283 főre emelkedett,

hét év alatt tehát a szaporodás 2.760 főt tenne ki.

A népmozgalmi adatok 1937 évben a következőképpen alakultak: házasságkötés volt 1699, a lakosság 9.5 százaléka, emelkedés az 1936. évhez képest igen jelentős, mert 1936-ban 1543 házasságkötés volt. Az elveszületések száma is emelkedett. 1936-ban 4937, 1937-ben 5301. A halálozások száma 1936-ban 3117, 1937-ben 2884. A halálozások száma tehát lényegesen csökkent, 17.5 ezrelékről 15.9 ezrelékre. A természetes szaporodás 1936-ban 1820 lélek, 10.2 ezrelék, 1937-ben 2467, 14 ezrelék. A halvaszületések száma 1936-ban 188, 1937-ben 138 volt. A csecsemőhalálozás 1936-ban 812, 1937-ben 760 volt, tehát itt is feltűnő javulás észlelhető.

Az elveszületési arányszámra vonatkozólag érdekes az országos arányszámmal való összehasonlítás, mert míg országos átlagban az el-

TÁRSAS ÚTAZÁS

junius 29-től július 11-ig

**Velence - Firenze - Róma -
Nápoly - Sorrento - Analfi
útvonallal.**

Részvételi díj: vasuti költség, teljes ellátás, autocarok, podgyászszállítás és borralal teljes beszámítással III. osztályon P 210.—, II. osztályon P 240.—.

Jelentkezni kiadóhivatalunkban: Piac-u. 56. lehet.

EGY CIGÁNYGYEREK A HORTOBÁGYON TALÁLTA MEG ELVESZETT APJÁT

Magyartárgyu filmet rendeznek az angolok — A külső felvételeket a Hortobágyon készítették — Új rendszerű színes filmen szerepel a ménes és a gulya

Egy cigánygyerek kiskorában elveszti az édesapját... Így kezdődik a történet Londonban és megindul egy apró gyerek kálváriája, sodródása tragikus és komikus fordulatokon keresztül a kibontakozásig: apja feltalálásáig — a Hortobágyon. Végig járja a gyerek Európát. Eljut Magyarországra, ahol Lillafüreden keres foglalkozást, de onnan is tovább vándorol és eljut a Hortobágyra. A Hortobágyon csikós lesz, itt találkozik végre elveszett apjával és a film elmaradhatatlan happy-endjével.

Igy szól a filmese, amelyet most rendez az egyik legnagyobb angol filmtársaság, a Personalitie (Press Service) Ltd. Doverben. A filmnek címe még nincs. Tulajdonképpen egy nagyszabású útifilm, amelynek a mese értelmet ad.

Eddig az angliai műtermi felvételeken kívül Ausztriában és Magyarországon készítették felvételeket, — majd a magyar felvételek befejezése után visszatérnek Angliába és folytatják a műtermi felvételeket.

Színes film új rendszerrel

Erdekessége ennek a filmnek az lesz, hogy egy egészen új rendszerrel színes lesz és teljes tökéletességgel adja vissza a felvett természeti képeket. Az amerikai színes film rendszerével szemben tökéletességet jelent. Leegyszerűsítést és jobb kivitelezést. Az amerikai rendszer a technikailag nehézkes, a felvevőgép 80—100 kg. súlyú kezelése nehéz és kényes. Ezzel szemben az új angol rendszer gépe alig 20 kg. és könnyű a kezelése. Hosszas kísérletek és kisebb lélegzetű felvételek után ez az első nagyobb film, amely ezzel a rendszerrel készül.

A Hortobágy különleges és egyedülálló szépségét választotta ki a rendezőség, hogy új rendszerét kipróbálja, amely ha bevállik, nagy lépésekkel viszi előre a színes film fejlődését.

Előnye ennek a rendszernek az is, hogy éppen úgy sokszorosítható, mint a rendes film. Minden színt felvesz, csak a tiszta fehér és kén-sárga színt hozza keményen ki, de a kísérletek folyton próbálkoztak, hogy ezt a nehézséget is kiküszöböljék.

Egy gyermekszereplő és nagy kíséret

Szerdán érkezett meg az expedíció Magyarországra. Előzetes tárgyalások indultak meg természetesen az illetékes tényezőkkel, így elsősorban a minisztériummal. Az Ibusz a legnagyobb készséggel bocsájította magát a filmsoport rendelkezésére és Hugmayer Ottó jelölte ki kísérőül, aki a legavatottabb rutinnal rendezte meg a felvételek magyar részét. A csütörtöki napot Budapesten töltötte a társaság. Pénteken Lillafüredre utazott, ahol a pénteki és szombati napokon felvételeket készített.

Vasárnap érkeztek meg a Hortobágyra az angol filmtársaság tagjai, John Rowdon igazgató vezetésével. A társaság egyetlen főszereplőjével egy fiatal angol fiúval,

aki az apját kereső cigányfiút alakítja. Vele jött az édesanyja, két nővére és az egyik nővérenek a vőlegénye. Rajtuk kívül egy fő- és egy segédrendező, az operatőr egészíti ki a két pompás angol autóból álló karavánt. Lillafüredről Hortobágyon jövet útbajették Mezőkövesdet is, ahol a népviseletet vették fel. Hortobágyról Bujákra mennek

tatta karikás ostorát. Még az öreg hortobágyiak is helyeslő hümmögéssel nézték a tanulékony fiú beilleszkedését a különleges hortobágyi „levegőbe”. Természetesen a „munkán” kívül is járták a Hortobágyot. Nem tudtak betelni vele és az elmaradhatatlan sikert a pulli, a karikás és a — kéking szerezte. Az operatőr és a főrendező szereztek

Az Angol filmexpedíció főrendezője és operatőrije

és ott is a népviseletről készítenek egy-két felvételt. Két napig dolgozott a filmcsoport a Hortobágyon. Hétfőn és kedden egész nap a pusztát járták és keresték a legjellegzetesebb szépségeit a nagy magyar pusztának. A kis angol fiú csikóruhában, hortobágyi kalapban, darútollal száguldozott lóháton és a legnagyobb hozzáértéssel csattog-

is rögtön egyet-egyét s csak abban jártak. Ugyancsak felszerelték magukat szürgallérral, kulacssal és karikással, de a szívfájdalmat az szerezte, hogy pulit nem vihettek magukkal, pedig ilyen kutya „nincs több” — mondja az angol megállapítás. A tízóra és uzsonna a zöldhagyma és sózott szalonna volt, mint külön siker.

„A Hortobágy egyedülálló a világon — csak az utak volnának jobbak”

Hétfőn délután, amikor az expedíció már befejezte napi munkáját és ki olvasással, ki magán-fényképezéssel töltötte el a szabad idejét, vagy éppen a csárda puliját ugráltatta a vízbe az eldobott fadarabok után megkerestem a film főrendezőjét. A folyóparton ült. Horgászó bottal a kezében, angol hidegvérrel leste a horgát. Megszólított — csendes püsszegés a válasz. Fél, hogy elriasztom a halakat. Megmagyarázom, hogy a véleményét szeretném hallani a Hortobágyról és Magyarországról. Felderül az arca.

— A Hortobágy! csodálatos. Sokat jártam a világban, de ilyet nem láttam. Voltam már steppén és sivatagban, de ilyen egyedülállóan szépét seholszem találtam. Tudják maguk azt, hogy a Hortobágynek romantikája van? Ha én lennék az idegenvezető csak este hoznám ki a kirándulókat, hogy a holdvilágos Hortobágy szerezze meg az első impressziót. En szerencsés voltam, vasárnap este érkeztem holdvilágban Káprázatos volt.

— De mondok valami bírált is. Jobb utakat kell ide építeni. Van egy része az utnak különösen Debrecen felé, ahol nagyon rossz. Higyje el megérdemli ez a csodálatos pusztá, hogy nagyon jó útja legyen, mert ezt mindenkinek lát-

nia kell. Ha elkészül a film nagy propagandát fog csinálni, mert képes el színesen mutatja meg mindazt a szépséget, amit eddig csak távolról érzékeltetett a régi film.

— Tódulni fognak a Hortobágyra az emberek — teszi hozzá mosolygva.

Ezután a magyar népművészetről beszél. Látszik rajta, hogy nagy hatást tett rá a magyar népi művészet, mert elragadtatva beszél.

— Mezőkövesd az én szempontomból — a színes film szempontjából — pompás alkalom a kiaknázásra. Gondolja csak el: az a sok tarka, színgazdag himzés és viselet a maga színpompájában mit mutat majd a filmen. Alig várom, hogy a bujákat is meglássam. Annyit beszéltek róla. Mondja van olyan szép mint a mezőkövesdi? Ennek nagyobb propagandát kellene csinálni.

Pereg a szó belőle. Hirtelen abahagyta azonban az interjút. A horgára akadt valami, rángatja. Vége az érdeklődésnek, kitör belőle a horgászszendély s én megszüntem a számára létezni.

Lassan, lábújhegyen eltűnök.

(k.)

**FIZESSEN ELŐ
A DEBRECZENI UJSÁGRA!**

Bolsevista

pillanatfelvételek

Felfedezték a Sztalin elleni gyilkossági tervet. Egy Helsinkiből érkezett Reuter-jelentés szerint a bolsevista hadsereg hét tábornokát letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy Sztalint és Vorosilovot akarták meggyilkolni.

Zendülés a vörös hadseregben. A Szovjetunióból érkező megbízható jelentés szerint a kievi 45-ös tüzérezred fellázadt. A lázadás oka a hiányos és rossz ellátás. Sokan megbetegedtek a romlott ételek miatt. A felelősséget természetesen a fasiszta ügynökök által szított szabotázsra hárították. Ezek az ügynökök a vörös hadsereg belső erejét alá akarják ásni.

Bolsevista erődítési év a Finn-öböl és a Fekete-tengerig. Vilnából jelentik: A Szovjetunió határterületein jelenleg lázas tevékenység észlelhető. A bolsevisták a Finn tengeröböl felől kezdve a Fekete-tengerig egy ötven kilométer sávot létesítenek a határ mentén. Erről a területről az egész civilt lakosságot kitelepítették. Ebben a zónában több sorban szinte közők nélkül aknamezőket helyeztek el. A vasbeton fedezékben elektromos kábelek futnak az aknamezőkig. Týmódon akarja magát megvédeni a Szovjetunió a váratlan ellenséges támadásokkal szemben. Sztalin már nemcsak belső ellenségeitől fé, most már azt hiszi, hogy az egész világ ráront.

Még mindig dolgozik a titkos adó — Sztalin ellen. A GPU által lázasan keresett titkos leadó még mindig zavartalanul működik. Eddig 800 személyt tartóztattak le a Szovjetunióban, mert hallgatták a titkos Sztalin-ellenes leadásokat. — A GPU eddigi kutatásait teljesen eredménytelenek maradtak, noha a vörös hadsereg különleges műszaki osztályát is bevonatták a munkába. Újabbán már az a gyanú merült fel, hogy nemcsak egy adó, hanem több is működik, különböző helységeken felváltva, hogy lýmódon a kutatást megnehezítsék.

Moszkvában letartóztatott osztrák kommuniszták. — A Szovjetunióban élő osztrák kommuniszták közül sokat letartóztattak. Sztalin őket tette felelőssé a Szovjetre nézve kellemetlen osztrák fejleményekért. Ezek az osztrák kommuniszták bizonyára csodálkoznak majd, — ha pert indítanak ellenük, mivel Troczkijal és a nemzeti szocializmussal szövetségre a proletár Ausztriát a kapitalista Hitlernek elárulták. Mert csakis az Oroszországban élő osztrák kommuniszták csúfos árulása következtében került Ausztria a fasizmus kezére.

Kedvezmény olvasóinknak!

Kiadóhivatalunk megállapodott Budapesten a polgári vezetésű

RIO szállodával

VII., Kürt-utca 6.

Pátia-kávéház mögött

hogy 20% engedményt

nyujt előfizetőinknek és olvasóinknak.

Jelentkezésnél a lap bemutatása szükséges.

Kis-magyarok VASÁRNAPJA

Debrecen, 1938.

Szerkeszti: PALI BÁCSI.

Vasárnap, május 22.

A KÉT KOHÁRY

— Történeti elbeszélés —

Több mint negyven esztendeje mult akkor, hogy a törökök elfoglalták Budát. A koronázó Nagyboldogasszony templom tornyán négy hosszú évtizede lengett már a lófarkas zászló, a szentelt négy falak között kopaszfejű törökök dicsérték Allah-t és a nyitott toronyablakokból az esti alkonyatban egészen Pestig hatolt a művezinek hosszú, elnyújtott éneke:

— Allahu akbár... Assadu anna la iláha ill Alláh...

A magyarországi várak egymásután jutották a török hordák kezére.

Szigetvár ostrománál sokat verezett a török. Teljes hónapig harcoltak minden eredmény nélkül. Szeptember elején meghalt II. Szulejmán, a nagy szultán. Lóhátra kötözött holttestén a janicsárok nem veték észre, hogy vezérükben már nincs élet és még nagyobb dühbe, fanatikus, Allah-ordító lelkesedéssel vetették magukat a vár falaira.

Két nap mulva Zrínyi felnyitatta a kaput és megmaradt vitézeivel belerohant a török kopják és görbe szabályak tengerébe, a tűzokádó ágyúk haláltorkába.

1595-ben már csak Eger tartotta magát.

A Koháry-kastélyban nagy volt a felfordulás.

Péter, a ház ura a hatalmas udvar egyik sarkában állott és hangosan rendelkezett:

— Máté, mi van az ágyúkkal? Kitakarítottad már őket? Nem! Miért nem? Azzonal ugoraz és csinálod!

Apró kis rövidlábú emberke futott át a nagy téren és elszaladt az istállók felé.

A fal mellett körben lovakat futtattak. A nagy, sátoroszerűen szétbörül vadgesztenyefák alatt öt-hat vitéz kardokat élesített.

Péter megnyugodva nézett körül az udvaron, aztán befordult a magas, oszlopos csarnok felé.

A konyha felől a közelgő ebéd illatát hozta a szél.

Ilyen furcsa készülődő napok teltek már hetek óta a Koháry-kastélyban.

Koháry Péter megszimatozta, hogy a török ismét Eger ellen készülődik. Terve az volt, hogy kis seregével Szarvaskő körül meghúzódik a fenyvesben és nagy pusztítást vív véghez a török csapatok sorában. Ha sikerül, fel is tartóztatja őket. Bátor és vakmerő terv volt.

Másnap hajnalban már ott táborozott a 200 főnyi sereg a szarvaskői vár alatt.

Koháry Péter az urakkal megbeszélte a támadást.

A törököknek ott kellett elmenniük a völgyben, könnyű volna egyenként leszedni őket az erdő sűrűjéből. De Péter nem szerette a férfiatlan harcot, a csunya orvtámadást. Mikor feltűntek a völgyhajlásban a csapatok, megfuvatja a kürtöket és

szemtől-szembe nekik ront.

Öt teljes napig várakoztak, minden remény nélkül. A hatodik nap hajnalán habzó lovakon vágatott vissza az előreküldött három vitéz.

— Jönnek!

A kürtök felharsantak, a lovak patái szikrázni kezdtek a kemény gránitziklákon. Péter kivont karddal háromszor „huj-huj-hajrá”-val rohant serege élén a törökök felé. Arra nem is gondolt, hogy veszébe szalad.

Mint mikor a fergetes orkán tölgyfaerdőnek támad, úgy rontott neki a magyar sereg a janicsár hordák bugyogós, ijedtképi sorainak.

Iszonyú hangzavar támadt, egy-két elfojtott szikkozódás, rémült „Allah”-kiáltás hallatszott csak, melyet újból és újból elnyomott a magyar vitézek egekigverő csataordítása.

Szakállas, mongolképi török ugratott Péter elé és görbe szabályját ütésre emelte a feje felé. De a magyar fürgébb volt, kardja lesújtott és az öreg kettéhasított koponyával zuhant le a nyeregből.

Valamelyik vitéz alól leszurták a lovat. Dühös kiáltással huppant le a földre, kikapta az egyik véresfejű török kezéből a kopját és dühében ide-oda csapkodva tíz bugyogós harcost küldött a másvilágra.

Péter épen egyik katonája segítségére akart sietni, mikor hátulról hirtelen ütés érte. Az ütés erős volt és Péter megingott a nyeregben. De nem zuhant volna le, ha a következő pillanatban nem kap újabb vágást a jobb karjára. A borzasztó fájdalom elkábította és elfehéredett arccal bukott a földre.

Másnap este találtak rá vitézei. Fáradtan felnyitotta a szemét.

— A katonáim... Mi van velük? Ez volt az első szava. Valamelyikük halkán felelt.

— Ötvenen elpusztultak. A többi megvan. Ki épen, ki sebesülten. De a bugyogósok alaposan ráfizettek a dologra. Kétszázötven halottat számoltunk össze.

— Jól van, fiuk... Mi van Egerrel?

A vitéz felhúzta vállát.
— Eger még áll. De hogy meddig bírják...

Péter nagyot sóhajtott. Keménynézésű, szürke szemét előntötte a könny.

— És tavaszra már lófarkas zászló lengett az egri vár-fokán is.

— Az öreg Péter a fiát oktatta.

— A fejére üss mindig. Érted? Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon.

A kis kilenc éves István csupa fül, csupa szem volt, ahogy öreg, fehérhajszos apját hallgatta.

— A török, fiam, az okozta Magyarország vesztét. Látod, apátok hiába küzdöttek. Pedig küzdöttek, hidd el. Az én jobb karom is ott lett bémá... És most rátok vár a nagy feladat, hogy kiverjétek az utolsó bugyogóst is ebből az országból.

István szeméből acélos bátorság sugárzott.

— Kiverjük.

Az ősz Péter szeme elhomályosult, tekintete a távolba méredt.

— Eger... Szegény, jó Eger... Téged sajnálak a legjobban... Fiam, édes fiam: Szent örökséget bízok rád. Rajtad a sor, tiéd a felelősség. Ha felnősz, neked kell visszafoglalnod a várost. Esküdj meg, hogy erőtől telhetően mindent megteszel a vár felszabadításának érdekében.

A kis István szeme felcsillant, aztán ráhajolt öreg édesapja ráncos kezére.

— Esküszöm, apám.

— És Koháry István nem csak a levegőbe esküdött.

Három évi ártatlan rabság után kiszabadulásakor I. Lipót királytól megkapta Füleket várát, érdemeinek elismerésül pedig altábornagyi rangra emelte.

1687. telén seregével Eger ellen indult.

Kemény harc volt. Velőkighasító szélviharban, mindent eltemető hófúvásban nyomult előre vitéz harcossal. Epen Szarvaskő vára alatt pihentek meg és István nem is gondolta, hogy apja majdnem száz év-

vel ezelőtt ugyanerről a helyről indult rohamra az Eger alá vonuló török csapatok ellen.

December közepe lehetett és látszott, hogy a megszállók már nem tudják sokáig tartani a várat. 17-én este felnyitották a kapukat és Koháry István serege hangos ujjongással vonult be Egerbe.

Odabent azonban nagy meglepetés érte őket.

A törökök elrejtőztek a házakban, a kapuk alatt és mikor az egész sereg bevonult, megtámadták őket. Elkeseredett, vad tusa támadt a két csapat között.

István úgy küzdött, mint tíz megszebzt oroszlan.

Epen egyik katonája segítségére akart sietni, mikor hátulról hirtelen ütés érte. Az ütés erős volt és István megingott a nyeregben. De nem zuhant volna le, ha következő pillanatban nem kap újabb vágást a jobb karjára. A borzasztó fájdalom elkábította és elfehéredett arccal bukott a földre.

— Arra tért magához, hogy vitézei elesztigetik.

— A katonáim... Mi van velük? Ez volt az első szava. Valamelyikük halkán felelt:

— Kettő meghalt, a többi él. A török mind halott.

— Jól van, fiam. A templomba akarok menni.

Felsegítették a földről. Kettenhárman támogatták, aztán lassan megindultak a várkappona felé.

István jobbkarja bémán esngött. Féloldala még sajtott, a feje zúgott, de szeméből már boldogság sugárzott.

Az oltár előtt letérdelt. A vitézek hátravonultak. Halkan felemelt fejjel beszélt és szemét a feszületre szegezte:

— Apám, a rám bízott feladatot elvégeztem. Szent örökséged nem szállott jogtalanra. Eger újra szabad. Nézd a karomat, apám. Boldog lehetsz, mert fiad tovább élteti dicső nevedet.

Lassan lehajolt az oltár lépcsőjére és reszkető ajkával félve megérintette a kopott piros bársonyt.

vitéz Szegedi László

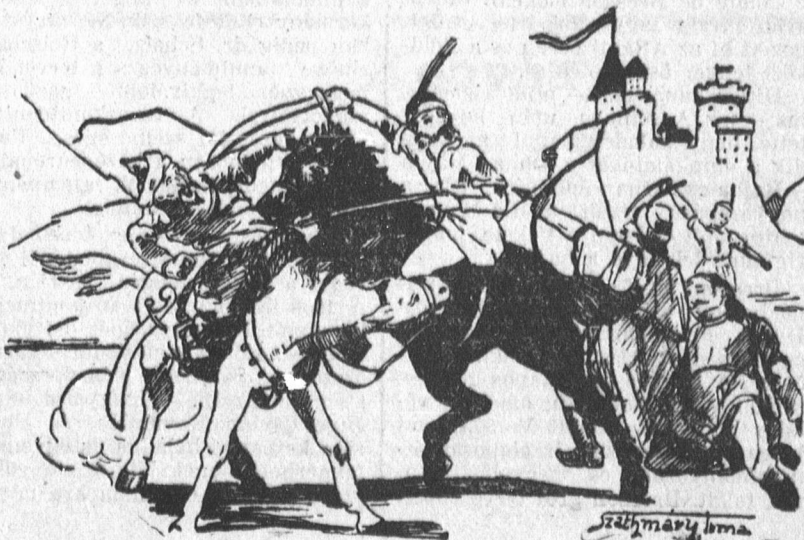
FEJTÖRÖK

1.
$$\bar{P} \bar{t} \bar{O} \bar{F} \bar{I} \frac{d}{S \bar{a}} \text{ or}$$
2.
$$S R R R + y$$

A megfejtéseket szombat estig kell beadni, vagy beküldeni a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” szerkesztőségébe (Piac-utca 56. sz.) Pali bácsi postája címére.

A mult számunkban közölt fejtörök megfejtése a következő:

1. Szent István. 2. Kincskereső. 3. Izletes eledel.

VASÁRNAPI

HIRMONDO

Ot évvel ezelőtt

május 1-én nyitotta meg a város a Kassa-úton lévő Népfürdőt. Hűvös és fürdésre kedvezőtlen idő ellenére is, számszerűen több mint kétszázan fürödtek meg az első nap. Az akkor még aránylag gyéren berendezett Népfürdő csakhamar népszerűsége tett szert, nap mint nap százak kerestek gyógyulást és szórakozást a fürdő gyógy- és úszó vizében. Azóta óriási fejlődött a városnak ez az intézménye is, s ma bátran lehet mondani, hogy a legvალასztékosabb igényeket kielégítve szolgálja az emberiség gyógyulását és szórakozását. Népszerűsége és híre túl nőtt a város határain, s ugyannyira, hogy az elmúlt esztendőben is volt több kedvező időjárású vasárnap, amikor tízezren is fürödtek a gyógyvízben, akiknek jelentékeny része a közeli vidékről jött Debrecenbe gyógyulást keresni.

Milyen volt egy középkori altatószer?

Cardanus középkori tudós egy könyvet használt altatószer gyanánt. A könyv ma is megvan, a címe: Hynnorotomachia a Poliphili (Poliphili álma) 1499-ben jelent meg Velencében és altató ereje abban van, hogy az olasz nyelven megírt regénybe tizenhét idegen nyelv szavai vannak belekeverve. Elolvasása a szellemet végsőkig kimeríti.

Curie Pierre

francia fizikus és kémikus 79 évvel ezelőtt, május hó 12-ikén született. Nevét örökidőig nagy elismeréssel emlegetni fogják az orvosi, fizikai és kémiai szakkörökben, mert az ő nevéhez fűződik a rádium és részben a rádióaktivitás felfedezése. Mint a Sorbonne fizika tanára, egész életét át kísérletezett s feleségével együtt 1898-ban felfedezte a rádiumot. Ezért a felfedezésért Curie Pétert és feleségét, valamint Becquerel fizikust Nobel-díjjal tüntették ki. 1906-ban halt meg, de a kísérletezést tovább folytatta felesége és Curie leánya, Irene, akik a mesterséges rádióaktív anyagok felfedezésével tették nevüket ismertté, s Curie Péterné 1911-ben másodikban is, Curie Irene és férje, Frédéric Joliot pedig 1935-ben újabb kémiai Nobel-díjban részesültek.

Azóta pedig Isten tudja csak, hogy hány embernek az életét mentette meg Curie Péter felfedezése a rádium, amely az orvosi gyógykezelés egyik leggyakoribb és legeredményesebb eszköze.

FIZESSEN ELŐ
A DEBRECZENI UJSÁGRA!

Mozgalom indult meg az amerikai magyarok között magyar keresztnevek használatára

Az Amerikába és Kanadába kivándorolt magyarok — mint az általában ismeretes — kint megváltoztatják magyar keresztneveiket, amelyeknek kiejtése az amerikai angolok részére nehéz és ezért angol neveket vesznek fel. Mihály helyett „Majk“-ot, István helyett „Steve“-t, Béla helyett „Bill“-t. Az ilyen névváltoztatásokkal azonban hivatalos eljárások során nehézségek és az új nevek viselőire súlyos anyagi hátrányok is származhatnak és származtak is.

Szentágotyay József montreali főkonzul most felhívta az amerikai magyarság figyelmét ezekre az esetleges hátrányos lehetőségekre, amelyek majdnem minden esetben bekövetkeznek, ha az amerikai keresztnevet viselő magyaroknak családai vagy más vonatkozású, biztosítási vagy hagyatéki ügyük van. Egy konkrét esetet is felemlített, amikor is egy itthon maradt özvegy nem

tudta éppen a névhasználat megváltoztatása miatt hitelesen igazolni, hogy kint elhunyt férje valóban az ő férje volt, s csak évek hosszú utánajárása és kellemetlensége után sikerült meggyőző erővel a valóságot bizonyítania.

A főkonzul felhívása után az amerikai magyarok aztán rájöttek arra, hogy nem okvetlenül szükséges nekiknek megváltoztatása, mert az amerikai angolok szívesen használják a magyar neveket is, ha egyszer megtanulták és sok esetben büszkék is arra, hogy a magyar nevet helyesen kiejtik. De emellett a magyar név használata még a második generáció számára is állandó figyelmetlő a magyar hazából való származásra. Eppen ezért az utóbbi időkben a kanadai és únióbeli magyarok között erőteljes mozgalom indult meg, hogy a jövőben csak magyar keresztneveket használják a kivándorolt magyarok.

Fogorvost keres Borneó szigete

Baj van a dajak agyarakkal. Mint az útirajzokból közismert, a borneói erdőlakók, akik még csak nemrég kerültek le a fák tejéről és ha lassan is, de biztosan kapcsolódnak be az ott élő fehérek kultúrájába, különösen a fogaikkal követtek el borzalmas visszaéléseket. Mihelyt a gyermekek tejfogai helyébe rendes fogak nőttek, ezeket apró reszelőkkel tühegyesre alakították és valami lemoshatatlan, örökké tartó fekete festékkel befestették. Könnyű elképzelni, hogy mit szenvedtek ezek miatt a fiatalok. Nagyon természetes, hogy a kihegyezett fogak idővel kihullnak s az orvosok megállapították, hogy a dajak nép hihetetlenül nagy arányszámú pusztulása ennek tulajdonítható.

Mióta a dajakoknak sikerült megmagyarázni, hogy mégis jobb egészséges fogakkal élni, elemi erővel virágzott fel Borneóban a fogorvosok üzlete. Mint jelentik, ma már többszáz fogorvos igyekszik helyrehozni az idősebb dajakok fogait, de a kereslet oly méreteket öltött, hogy az angolok és hollandok újabb fogorvos-csoportokat verbuválnak. Mivel a dajak sokkal kényelmesebb annál, minthogy a városba gyalogoljon fogai miatt, a borneói fogorvosok egytől-egyig mozgó rendezőt rendeznek be és így járják végig a falvakat, ahol jó üzleteket csinálnak, úgyannyira, hogy az orvosok javarésze ma már gazdag borneói földbirtokos vagy bányatulajdonos.

Oriási csatornát építenek Európán keresztül

Comte de Bresson előkelő francia arisztokrata nagyszabású tervet dolgozott ki az Atlanti óceán és a Földközi tenger összekötésére.

Hitler kancellár — mint ismeretes — az Anschluss után bejelentette, hogy haladéktalanul megkezdik a munkálatokat a Duna—Majna—Rajna-csatorna építésére. Ez a nagyszabású víziút a La-Manche csatornától egészen a Fekete tengerig terjedne lehetővé a hajózást.

Bresson gróf most ezen is túlmegegy egy lépéssel, amennyiben a Dunát Franciaországon keresztül egyenesen az Atlanti óceánnal köti össze. A francia terv alapos gondossággal van kidolgozva, amelyen néhány hónappal ezelőtt Van-Zeeland belga miniszterelnök is alaposan áttanulmányozott és megvalósíthatónak találta. Bresson gróf terve ebben

a pillanatban az angol és francia kormány előtt fekszik. Németországban pedig dr. Schact, a Reischbank elnöke tanulmányozza a tervet Németország legkiválóbb gazdasági szakértőivel. A transzkontinentális víziút keresztül szelné egész Európát és különösen a középeurópai és a dunamelléki államok szempontjából lenne döntően fontos.

A csatorna a Loir torkolatánál indulna és a Duna torkolatánál érne véget a Fekete tenger partján. — A 4000 kilométeres transzkontinentális víziút Nyugateurópát összekötné kelettel. A hatalmas víziút Franciaországon, Svájcban, Németországon, Csehszlovákián, Magyarországon, Jugoszlávián, Románián és Bulgárián keresztül haladna és egyenesen felmérhetetlennek látszó előnyökkel járna az érdekelt államokra nézve.

Ha a mozdonyvezető párbajozik

Nem volt még a világon olyan különös és maga nemében érdekes párbaj, mint amelyet Texasban vívott két mozdonyvezető.

A párbajozó két jóbarát gyermekkori pajtás volt, együtt nőttek fel, együtt állottak be a vasúttársaság szolgálatába. Először mint fűtők dolgoztak, majd mind a kettő mozdonyvezető lett és most már hatalmas expresszvonatokat vezetnek. Az egyik közülük megnősült, de azért változatlanul fennmaradt a barátság a két gyermekkori pajtás között. A nős mozdonyvezető szívesen látta házában és asztalánál barátját. Egyszer azonban féltékenységből váratlanul párbajra hívta ki barátját. A párbaj feltétele valósággal fantasztikus volt. Abban állapodtak meg, hogy expresszmozdonyaikkal a nyílt pályán teljes sebességgel egymásnak rohannak. Az örült párbajt valóban meg is vívta a két mozdonyvezető és a jelen pillanatban mindketten élet-halál között lebegnek a goliádi szanatóriumban. Ha az orvosi tudomány csodát művel és életben maradnak, akkor a bíróság elé állítják őket és előreláthatólag rendkívül súlyos büntetésen kívül még vagyónukat is el fogják veszíteni, mert a vasúttársaság az elpusztult expressz mozdonyok árának legalább kis részét be akarja hajtani rajtuk.

A póru jár koplaló művész

Bolognában a közelmúltban az a tragikomikus eset történt meg, hogy egy koplalóművész majdnem éhenhalt. Gentil Cadranel, egy huszonkilencéves brazil azt hirdette, hogy huszonhárom napig lepecsételt üvegszekrényben fog koplalni. Az érdeklődés a közönség körében igen nagy volt és a pénz csak úgy dőlt. „A világ legnagyobb fenomenója”, ahogy a brazilai magát nevezte, azonban nem produkálhatta magát hosszú ideig, mert a tizennyolcadik napon abban a kellemetlen meglepetésben részesült, hogy nagyszámú rendőrtisztivel nézte végig produkcióját. A huszadik napon végül is letartóztatták Cadranelt, mert egy igen alapos megfigyelés közben kiderült, hogy társnője éjszakánként élelmiszereket csempész be a „lepecsételt” üvegszekrénybe. A koplalóművész eleinte ugyan tagadott, de amikor azzal fenyegették, hogy tovább koplaltatják, azonnal bevallotta a csalást. Az a két nap, amely alatt csakugyan nem ehetett semmit, már elég volt ahhoz, hogy utána kórházba kelljen szállítani. A rendőrség elkobozta a koplalóművész pénztárát és a befolyt összeget jótékony célra fordítják.

Akar jól szórakozni?
Menjen
a nagyerdői fürdőbe!

MAGYAR ASSZONYOK

Az Ember és a Természet

Az állatorvosok a háziállatoknál istállóbetegség név alatt ismerik azt az ideges állapotot, fogyást, gyengülést, amely fellép hosszú hónapok alatt bezárt helyen tartott lovaknál, teheneknél. Ha nem is épen hízogó a hasonlat, de találó a hosszú ideig szobafogságban lakó városi emberre. A domesztikálódás, a mozgásszegény élet a civilizáció káros velejárója, mely ártalomnak a leküzdése a tervszerű mozgás, a több levegő és napfény, a sport.

A városlakás ártalmainak leküzdésére a nagy tömegek számára is elérhető legelősebb és legnemesebb mód és megoldás a **turázás**. Ennek művelésére nincs szükség sportpályákra, tribünökre a turafelszerelés olcsó, a turista sportpálya a hegy, a völgy, az erdő, az egész szabad természet. Turázásra minden többé-kevésbé egészséges ember alkalmas, az elhanyagolt testű városlakó vasárnapi kirándulása a zöldbe, egy-egy villamossal is megközelíthető kedves, szép hely, erdei utakon való bolyongás, már sok előnyt rejt magában, amely a komoly nagy túráknál is azok egészségügyi hatását alkotja. Sajnos Debrecen környéke szegény turisztikai szempontból, de a jól szervezett egyesületek módját nyújtják a turázást kedvelőknek arra, hogy megfelelő vidékeken élvezzék a turistáskodás örömeit.

A tiszta szabad levegőn végzett erőfelfrítés, napfény, magaslat a turisztika egészségügyi hatásának tényezői, de talán még ezeknél is fontosabb a **turázás lelki hatása**. A mindennapi gondoktól, szellemi munkától meggyötört ember, az új, szép környezetben felszabadul, felébred benne az a tudat, hogy ő maga is része a hatalmas nagy természetnek, az elért teljesítmény emberi méltóságának érzetét kelti, önbizalma, lelki gyengesége növekszik és a természet szemlélete megtanítja arra, hogy magassabb szempontból nézze a kicsinyes emberi dolgokat is. A természetjárás, a turázás közelebb viszi az embert a valáshoz, az életbölcsességhez, embe- rebbé teszi az embert.

A turázás elég erős testi munkával jár és megvan az életkorok és egyénenként való **mértéke**. Középsúlyos, egészséges gyermekek napi túrája ne haladja túl a 15—18 kilométert. Emellett megmarad friss energia pihenők alatt való játékokhoz. Napi 25 km. gyaloglás felnőtteknek is teljesen elegendő, ha másnap a megszokott munkát jól akarjuk végezni.

A **turista öltözéke** számoljon az időjárás változásaival. Szélkabát, jó hátizsák, ami a vállakat nem nyomja, jó erős laposrúti kényelmes cipő, a turafelszerelés legelemből kellékei.

A **táplálkozás** tura alatt ne legyen túl bő. Liszt és cukortartalmú ételek a legalkalmasabbak és friss gyümölcs vagy gyümölcsnedv a szomjúság ellen. Alkoholtól sem melegben sem hidegben ne várjunk hasznót, egy-egy korty meleg tea a hőpalackokból megadja még hideg időben is azt a melegítő hatást,

amit az alkoholtól várnak, annak hátrányai nélkül.

A sportok a civilizált ember számára a természethez való visszatérés eszközei. Legelső helyen áll ezek között ebből a szempontból a turistaság, amely az anyatermészetől hálátlan módon elfordult embernek megmutatja a természet szépségeit és nyájasabb, jobb emberré teszi.

Divat

Magyar nők — magyar ruhában

Irtó Főző Margit

Ha divatról beszélünk, mi sem lehet időszerűbb nekünk magyar nőknek, a magyar divatról. Ma már nem kell erőltetni a magyaros ruhák viselését, a minden vonalon előretörő nacionalizmus hatására előkerültek a féltettség homályából és üdében és színesben pompáznak mint valaha s ruháink legkedvesebb darabjai lettek.

Örömmel üdvözljük rokotyáinkat az indokolatlanul népszerű és unalmasá vált dirndli helyett. Különösen a népviseletek nyújtanak sok lehetőséget arra, hogy egyéni ízlésünk érvényesüljön.

Az egyszerű kis honipettyes rokotyától kezdve a színompás matyó stílusú ruháig, bő változatát találjuk a magyaros ruháknak. Ezeket szinte egész nap viselhetjük, aszerint, hogy egyszerűbb, vagy díszesebb kivitelben csináltatjuk meg. Délutón, strandruhának, kirándulásra nem csak szépek és dekoratívek, hanem praktikusak is, mert ez jó ajánlólevél: fűző sem kell alá.

és eszközei. Legelső helyen áll ezek között ebből a szempontból a turistaság, amely az anyatermészetől hálátlan módon elfordult embernek megmutatja a természet szépségeit és nyájasabb, jobb emberré teszi.

Díszesebb kivitelben igen határos és öltöztető, úgy, hogy nemcsak jó honleány az, aki magyaros diszruhát visel ünnepélyes alkalmakkor, hanem saját szépségét is meghatározza. Nem tudunk szöveget képzelnem sem, pl. egy magyaros stílusú fehér brokát menyasszonyi ruhánál.

Az elegáns utcai ruháink még szebbek lesznek, ha keleti pompájú népi himzésekkel magyaros jelleget adunk nekik. Milyen szép és elegáns egy sötétkék vagy fekete ún. európai szabású ruha, keskeny buzsáki himzéssel, hozzá egy kepp ugyanolyan anyagból, a vállnál szűrt utánzó himzéssel (3. sz. kép). Vagy egy fehér szaténból varrt ruha, tarka magyaros himzéssel, versenyre kelhet egy legújabb „párisi” anyagból készült ruhával.

Elő tehát hölgyeim a himzöttüvel, mert végre kistűtött a nap és „időnk” és kedvünk is van hozzá, hogy a szép virágos Debrecenben, mint egy virágos kertben, üdén és színesen pompázzunk.

Fekete alapú élénk színű virágos matyós ruha, fekete vállrészt és fekete köténytel.

Baranyai népviselet kék-festő kartonból fehér csipkés ingváll és kötény kék piros himzéssel

Délutáni ruha buzsáki himzéssel; hozzá szürkerézű kepp szürke himzéssel

Konyha

A májusi piac

Ha szép, napsütéses reggelen végig megyünk a piacon, örömmel látjuk, hogy sóska, hüvelyes borsó, spenót, fide salátafejek zöldülnek a kosarakban és piros retek, csomók mosolyognak felénk. A kofák árcsa is szinte kedvesebb és barátságosabb ha pl. friss gombát mérnek ki, mint telen, mikor szárazbab, burgonya és káposzta mellett fagyoskodnak. Hangulatos és biztató már a májusi piac, sok jó ebédre való választatunk belőle. — Alább közlünk egy pár aktuális receptet,

melyeknek felhasználásával változatosabbá tehetjük ételünket.

ATTÓRT CSIRÁGLEVES.

A csirágokat éles késsel, vagy csirág-tisztító késsel lehántoljuk, háncsot vagy zsineggel csomókba kötözzük és gyengén sózott vízben fél óráig megfőzzük. Egész világos vajra rántást készítünk, feleresztjük forró tejjel, a csiráglevél és borjúcsontokból főtt levestel. A csirágok fejét két-három ujjnyi szélességben levág-

juk és vízben, vagy levesben egész puhára megfőzzük. A többi részét a csirágoknak a levesbe adjuk, keveset mégszóva jól elfőzzük, azután finom szőrszítán, esetleg még ruhán is áttörjük. Ujból felforraljuk, beledadjuk az apróbb darabokra vágott csirágfejeket, félrehúzzuk és egy deci tejszínt kevert 1—2 tojássárgájával elhabarjuk.

CSIRÁG VAJASMORZSÁVAL TEJFELESEN.

A meghántolt csirágot kötegekbe kötve, a végeit egyenlőre vágjuk és gyengén sózott vízben, melybe egy-két kockacukrot is teszünk, puhára megfőzzük. Szítán lecsurgatva, a háncstól, melyek összekötöttük, megszabadítjuk. Egy megfőltő baskát, vagy tűzálló edényt vajjal kikentünk, az aljára adunk egy kanál jó sűrű tejszínt és egy kanálnyi vajban szép pirosra pirított zsemlyemorzsat, ráarakjuk a csirágot, felülre ismét tejszínt elegendően zsemlyemorzsat vajban pirítva adunk és a sütőben tájáig jól átsütjük.

SÓSKALEVES.

A megtisztított sóskaleveleket jól megmosva, szítán lecsurgatjuk. Egy lábasba adunk egy kanál zsírt és kis darabka vajat, világosra pirítunk benne egy karikára vágott hagymát, azután hozzáadjuk a sóskát és gyakori keverés mellett lepirítjuk. Ha a víz elpárologt, egy-két kanál lisztet keverünk hozzá, kissé megpirítjuk, azután feleresztjük csonflevessel, sótt, törött borsot adunk bele és jól elfőzzük. Finom szőrszítán áttörjük és azután ujból felforraljuk. Sűrű tejszínt keverünk két-három tojássárgát és ezt óvatosan a leveshez habarjuk. A behabárás után a levesnek forrni már nem szabad. Pirított zsemlyekockát adunk hozzá. Ha a leves túlsavanyú, kevés cukrot adunk bele, hogy a vadságát enyhítsük. Viszont, ha nem elég savanyú, akkor citromlével ízesítjük meg.

KUCSMAGOMBA TEJFELESEN.

A kucsmagombák földes, homokos végeit levágjuk és a gombákat többször egymásután bő vízben jól kimossuk és szitára rakva a víztől lecsurgatjuk. Ha a gombák nagyok, kétfelé vágjuk. Harmadéka gombához a tűzre adunk egy lábasban, vagy mély serpenyőben négy deka vajat vagy zsírt, ebben világosra pirítunk egy diónagyságú finomra vágott hagymát, hozzáadjuk a gombát, sótt, törött borsot vágott zöld petrezselymet hintünk rá és körülbelül negyedóráig pároljuk. Mintegy tíz percnél párolás után hozzáadunk körülbelül két deci tejszínt, jó sűrűre baforraljuk az egészet, végül kis citromlevet adunk hozzá. Tükörtőjásokkal tálaljuk.

ÜZENETEK

Kerékpár. Igazán nem találom benne semmi kivételt, ha most, 28 éves korában kezd biciklizni, tanulni. A biciklizés nem annyira korhoz, mint a kajakhoz és, öltöztetve van kötve. Olyan nő, aki alatt csak úgy „röng” a bicikli, ne üzze ezt a sportot, de ha valaki normális alakú és stílusosan, sportszerűen öltözik, 30—40 éves korában is nyugodtan felülhet a biciklire.

Csesemő. Táplálkozására vonatkozólag közelesem fogok cikket közzélni.

Szerkesztő: —dorné.

A debreceni Kereskedő Társulat 240 esztendő múltja

Nagybáky-Bickl Antal könyve.
Kiadta a Debreceni Kereskedő Társulat.

Szerény kiállítás, de annál érdekesebb tartalmú könyv ez, írja hivatott tollal és nagy hozzáértéssel beszéli el a nagymúltú Társaság történelmét. Értékesebbnél értékesebb adatokat tár fel előttünk Nagybakay, amelyek bizonyítják, hogy a város régi magyar kereskedő polgárai becsületes munkálkodással, nagy szorgalommal mindenkor a köz javára dolgoztak s mint ilyenek, méltán részlegálnak a nemzet- és városfenntartó elem megjelölésére.

Messzenyuló gyökere van itt a tisztos kereskedelemnek: XIII. századtól kimutathatólag már élénken tevékenykedtek a város kalmárai, hogy a fejlődés folyamán külső országokba is elvigyék hírét a debreceni kereskedelemnek: a debreceni tőrszerektől német és olasz földön is magyar szótól legyen hangos a vásár.

A nagy szorgalommal és becsületességgel végzett kitaró munka gazdasági eredménye is jelentkezik idők folyamán: nemcsak Vas Antal a XVI. században 200 gyalog katonát tart saját költségén városra védelmére, hanem Tótfalusi István főbírósságot viselő kalmár már hajón szállítja áruát a Dunán, Szabó István négy társával 90 szekeren hozatja a reket Felső Magyarországból, bogáti Dus-kás Ferenc itténi nagy tőzsér nagytekintélyű és gazdag polgár volt a török hatalmasságok előtt.

Es ezek a született magyar kereskedők, mind világlátó, művelt és tanult emberek, mint ilyenek városukért mindent megtehtek, sőt a legnagyobb áldozatra is készen voltak, ha az idők úgy kívánták. Harcoltak fegyverrel kezükben az ellenség vagy útszéli rablók ellen, de ha esendősebb idők következtek, mint kiváló szónokok, főbírók működtek a város fejlesztésén. Es sohasem esüggedtek, ha minden elpusztult, új szorgalommal újra kezdték a munkát.

Szinte látjuk miképpen állott ellen a Récsből jövő eltipró törökveszteknek a Társaság nagy alapítója, Doboz István kalmár-főbíró, amikor rendkívüli erőfeszítéssel szervezi a nemes Kalmár Társaságot. S innen kezdve Nagybakay könyvéből csupa erős metszésű reliefekben bontakoznak elénk az érdekes kalmár-egyéniségek, akiket hőské, elszántakká, még keményebb magyarokká edzetek az össze-vissza zűr-zavaros évek próbáltatásos esztendői.

A százmári béke után viszonylag nyugodtabb idők következnek a Társaságra, e béke előzményeit itt a város falai között, Csipkés-Komáromi főbíró, bihari alispán, előbb tisztos és nagyon megbecsült kalmár házában tárgyalták le.

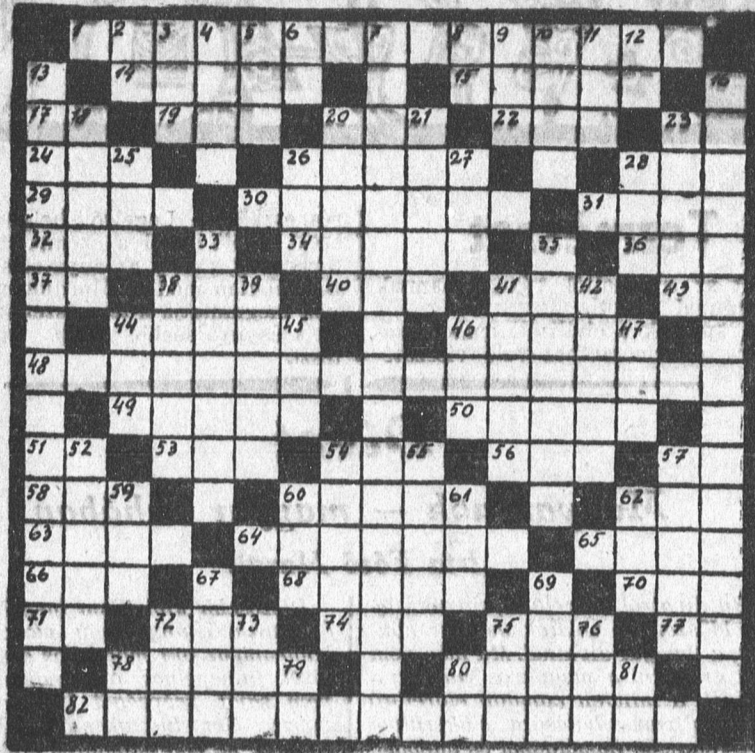
Nemes Diószegi Sámuel főbíró-postamester alatt, aki maga is tagja volt a Társaságnak, kapják az első privilégiumos levelet.

Becsületes cégek alatt folytatja a Társaság áldásos munkálkodását a város javára: jövedelmük 1/3-át részét minden évben a schólahelyi diákoknak juttatja, külföldi tanulmányokat folytató ifjakat anyagi támogatásban részesít. Segítette a kollégiumot, segítette az egyházakat, iskolákat. A városi nyomda támogatása, a Kistemplom alapítása, a végveszélybe jutott Kollégium megmentése becsületes és verejtékes kalmár áldozatosságokról beszélnek. Simonffy Sámuel posttőkereskedő, volt városi főbíró, diétái követ érdeme, hogy az 1802. évi tűzvész után új életre kelt a Kollégium és Nagy Templom.

Rickl József kereskedő 1780 körül elsőnek hozza ide a burgonyát, Piac-utcái boltja előtt az 1850-as években gyulád ki először utcai lámpás. Az első kórház az első szivattyús kút létesítésében a Társaság jelentős részt kér. Az Emlékkert, a Csokonai szobor, a Városi Zenede, a gázvilágítás mind-mind a debreceni tisztos Kalmár Társaság, illetve Kereskedő Társulat érdeme.

Rejtveny-rovat

43. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok

1. Az egyén túlértékelése a saját részéről. 14. Kisdieszó. 15. Állati férőhely. 17. Orosz folyó. 19. Szán fajta. 20. Banya vége. 22. Helyhatározó rag. 23. Balaton. 24. Óláh pénz. 26. Nem jó. 28. Rengeteg. 29. Szócsata. 30. Ört áll. 31. Úss! 32. Menyasszony. 34. Nem ezért. 36. Japán nagyság. 37. Biztatás. 38. Szigligeti Ede. 40. Családfő. 41. Sz. I. 43. Idegen kettős magánhangzó. 44. Tagolt. 46. Nyivó. 48. Józsi magyaros köszöntés. 49. Megcsinál. 50. Tökéleteseznek a gyümölcsök. 51. Állóvíz. 53. Háromszor latinul. 54. Jelez. 56. Mulató. 57. Egyesmásutáni mássalhangzók. 58. Családfő. 60. Mesebeli alak. 62. Róna. 63. Szükséges. 64. Aszfaltanyag. 65. Kagyló fajta. 66. Jasszos mulatság. 68. Szalagosokor. 70. Magyar Állam Vasutak. 71. Azonos magánhangzók. 72. Mint németül. 74. S. i. a. 75. Római szám: 998. 77. Reá. 78. Egyiptom fővárosa. 80. gyümölcsöt konzervál. 82. Képviselőház tárgyalja.

Függőleges sorok

2. Római számok: 50 és 1000. 3. Paszuly. 4. Női név becézve. 5. Kalászos-fajta. 6. Atlétika Club. 7. Ária a „Pillangókisasszonyon” című operából. 8. Tett-rugó. 9. Somogyi község. 10. Királyi szék. 11. Nyakbaváló. 12. De. 13. Idézet Petőfi „A téjj esték” című verséből. 16. Arany „Családi kör” c. verséből idézünk. 18. Befró (?), 20. Rajta! 21. Biztosító társaság. 23. Sütemény. 25. „Igy” latinul. 26. R. O. A. 27. Zot. 28. Német segédige. 33. Avat. 35. Aláír. 38. Lásd 46. vízszintest. 39. Kölcsonkér. 41. Rác. 42. Furosa érzés (?). 44. Női becenév.

Sesztina Lajos vaskereskedő sokféle városi és emberbaráti célokra keresztényi szeretettel nyújtott jótékonyait elismerésüként kapja a magyar nemességét. Ha még az ideális lelki és minden szempárt igaz érzéssel rajongó Sesztina-Nagybakay Jenő vasnagykereskedő itt fel nem sorolható áldozatkészégeit éppen csak megemlítjük, igazat adunk a szerző ama állításának, hogy Debrecen becsületes magyar szellemében nőtt kereskedői „özpellen hordozói a nemzeti eszmének, pártfogói a kultúrának, országot fenntartó elem, a haza oszlopai”.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, pillanatra sem kételkedik Nagybakay szavaiban.

45. Táz. 46. Ferde fonetikus. 47. Címzés rövidítése. 52. Dalmú. 54. Erdő rész? 55. Szék része. 57. Kopár. 59. Török név. 60. Ó. I. M. 61. Lásd 28. függőlegest. 62. Angol becenév. 67. Zöldes szín. 69. Kinai főeledel. 72. Svájci folyó. 73. Ugyanaz, mint 46. függőleges. 75. Régi magyar szó. 76. Szor, szer németül. 78. Kavics. 79. Fém. 80. Régi szalonnában képződik. 81. Francia névelő.

A 42. sz. Keresztrejtvény megfejtése.

Vízszintes sorok: 1. Félre nem ismerhető. 14. Kréta. 17. Sé. 19. Egy. 20. Ada. 22. Abu. 23. Ká. 24. Ipari. 28. Kár. 29. Pipa. 30. Sziréna. 31. Karó. 32. Ota. 34. Arany. 36. Roh. 37. Nő. 38. Aba. 40. Ika. 41. Ebe. 43. Ga. 44. Odera. 46. Fléta. 48. Augustus ötödikén. 49. Eltér. 50. Erika. 51. Er. 53. Ten. 54. Cár. 56. Eda. 57. Ku. 58. Nos. 60. Alkot. 62. Lug. 63. Evet. 64. Than Mór. 65. Fogy. 66. Van. 68. Uralt. 70. Iu. 71. Ét. 72. Ban. 74. Apo. 75. Gót. 77. Sl. 78. Búvós. 80. Farag. 82. Rá vissza sít a nap.

Függőleges sorok: 2. Eh. 3. Lee. 4. Riga. 5. Eny. 6. Ne. 7. Madarak és fák napja. 8. Rk. 9. Tra. 10. Hébe. 11. Etu. 12. Ta. 13. Csapong a denéver. 16. Báro Haynau Gyula. 18. Építő. 20. A Piri. 21. Aréna. 23. Károg. 25. Apa. 26. Iza. 27. Iny. 28. Kar. 33. Obester. 35. Ebédidő. 38. A pult. 39. Arzen. 41. Előre. 42. Etika. 44. Oge. 45. Atr. 46. F. t. e. 47. Aka. 52. Royat. 54. Clara. 55. Romlo. 57. Kugli. 59. Sen. 60. Ahu. 61. Tót. 62. Loi. 67. Tavi. 69. Móra. 72. Búv. 73. Nős. 75. Gat. 76. Tan. 78. Bá. 79. Ss. 80. Tü. 81. Ga.

AZ ÚJ TULAJDONOS

— Mi az? Már három hete megkaptam a vezetői jogosultságot és azóta egyáltalán nem látlak autózni!

— Tudod kérlek, olyan átkozottul nehezen kaptam meg az igazolványt, hogy nem szeretném megint elveszíteni.

AZ UDVARIAS CSIZMADIA.

A debreceni vásáron észreveszi az egyik sátoros csizmadia, hogy egy csavargó el akar emelni pár csizmát.

— Hé! — mondja és gyöngéden nyakonszípi az atyafit, — ilyen olcsón nem adom!

— Már pedig én nem adhatok érte többet! — válaszolja a csavargó és szépen visszateszi a csizmákat.

IDEGENFORGALOM SKÓCIÁBAN.

A skót sekrestyés jelenti a papnak:

— Ma, úgy látszik, külföldiek járhattak a templomban,

— Miért?

— Pénz van a perselyben.

A NAGY KUNSZT.

— Papa, én tudok valamit, amit te egyáltalán nem tudsz.

— Mit, fiam?

— Meg tudok nőni.

A FIGYELMES FERJ.

Fele ség: Ma éjjel egy isteni gyöngysorról álmodtam. Egyébként ha elfelejtetted volna, holnapután lesz a születésnapom.

Férj: Remek! Kapsz tőlem egy álmoskönyvet.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG.

— Volt már részed vasúti katasztrófában?

— Igen.

— Meséld el, hogy történt?

— Egyszer az alagútban megcsókoltam egy nő papáját.

A SZOMSZÉD.

— Miért olyan hangos a szomszédja?

— Folyton önmagával beszélget, de süket a szegény.

AMULET.

— Mi van az amulettjében, nagy-ságos asszony?

— Egy fűrt a férjem hajából, szomorú emlékeknek.

— Hát meghalt a kedves férje?

— Nem. Csak kopasz lett.

BIZTOS AKAR LENNI.

— Kedves barátom, megtennél nekem egy baráti szívességet?

— Parancsolj velem.

— Találkám van Ibolya kisasszonnyal. Légy szíves, tarts velünk.

— És nem fogok zavarni?

— Ellenkezőleg. Ha te is ott vagy, akkor nekem sokkal nagyobb esélyem lesz Ibolya kisasszonnyal!

KÉT FONTOS OK.

— No, megkértem Mariska kezét?

— Nem.

— Miért?

— Először is kiderült, hogy egy évvel idősebb, mint én. Másodsor pedig már eljegyezte magát másvalakivel.

Dr. Mátus Ferenc

A Debreczeni Újság Rádiója

Péntek MÁJUS 27.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Radó. — 2.20-tól 7.00-ig Máriássy. 6.45-től 0.15-ig Lóránd.

Városi Színház: Skublics.

6.45 Torna.

Ufóna: Hanglemek.

4.20 Étrend, közlemények.

1.10 Hírek.

1.30 Keleti szentkeresztű főpapi szent mise a keresztyéneket újragyógyító-
sáért a Szent István Bazilikából.
Beszélő Pusztai Sándor. A szemlémi-
sét Calavassy György c. éresek
ének-kara Szemerszky János ve-
zényelésevel.

10.45 „Pünkösdi szokások és babo-
nák.” Irta Wilam Rezső. (Féltel-
vasás)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-
templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Soltér Vilma zongorázik B. Fe-
hér Miklós hegedű zongorakíséretel-
tel.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-
állásjelentés.

1.30 Hanglemek.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák és
ételmiszterárok.

4.00 A Nemzetközi Eucharisztikus
Kongresszus második nyilvános
ülésének eleje. Közvetítés a város-
úti Unnapi Csarnokból. Beszélő
Budinszky Sándor s báró Wimpffen
Iván.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés.
hírek.

5.00 A rádió szalonzenekara.

5.35 „Ami mindenki kérdez.” Szilády
Zoltán dr. előadása.

6.30 „Magyar népiségtörténet.” Má-
tyus Elemér dr. egyetemi tanár
előadása.

7.00 Rácz Zsiga és cigányzenekara.

7.20 „Helyes magyarság.”

7.50 A „Don Pasquale” c. opera is-
mertetése.

8.00 „Don Pasquale.” Opera három fel-
vonásban. Anelli Angelo nyomán
írta és zenéjét szerezte Donizetti.

10.00 Hírek, időjárás-jelentés.

10.25 Szalonhős.

11.00 Hírek angol nyelven.

11.05 Hírek francia nyelven.

11.30 Éjjeli szentmise és a férfiak kö-
zös áldozása a Hősök-terén. A
szentségimádást P. Bangha Béla S.

J. és Csávossy Elemér S. J. vezeti.
Szentmisét mond Goma Y Joma
bíboros, Spanyolország primása. —
Közös ének a kongresszusi ének-
rend szerint. A férfiak áldozása
alatt a Budai Dalárda énekel Endre
Béla vezetésével. Beszélő Pusztai
Sándor és Budinszky Sándor.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Gecsoné.

4.00 A Nemzetközi Eucharisztikus
Kongresszus második nyilvános
ülése. Közvetítés a városúti Un-
napi Csarnokból. Beszélő Wimpffen
Iván báró és Budinszky Sándor.

6.30 Rácz Zsiga és cigányzenekara
muzsikál.

7.25 Gyorsíró-tanfolyam. (Szabey
Géza).

8.30 Hírek.

8.55 Táncelemezek.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BEograd. 9.00 Rádiózenekara. —
BERLIN. 7.10 Művészletek. 10.30
Táncezené. BÉCS. 7.30 Dabok. 8.00
Hangverseny. 12.00 Szórakoztatás
hangverseny. KASSA. 6.50 Hírek ma-
gyar nyelven.

Szombat MÁJUS 28.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Tamásné.
2.20-tól 7.20-ig Lóránd. 7.10-től
0.15-ig Máriássy.

Opera: Gecsoné.

6.45 Torna.

Utána: Hanglemek.

7.20 Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „A nyúl is véti az embert.” —
Írta víze Remety Béla dr. —
(Egészségügyi felolvasás.)

10.45 „Mit nevezünk meg? A gellér-
hegyi sziklakápolnát ismerteti Mes-
terházy Jenő.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat

12.00 Déli harangzó az Egyetemi
templomból. Időjárás-jelentés.

12.05 Országos Postászenekar. Vezé-
nyel Eördögh János.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és
vízállás-jelentés.

1.30 Hanglemek.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák és
ételmiszterárok.

Vasárnap MÁJUS 29.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 8.25-től 2.45-ig Radó. 2.20-
tól 7.30-ig Tamásné. — 7.15-től
0.15-ig Máriássy.

Angol Park: Natter.

9.20 Hírek.

9.45 „Vilózávalás.” Közvetítés Székely-
fehérvártól, a Szent István székes-
egyház romkertjéből. — Beszélő
Budinszky Sándor. — A közvetítés
során a beszélő felolvassa Decező-
nyi Dező dr. tanulmányát Szent
István koporsójáról.

12.10 „Fejérvármegye Vilégi Székélya
alapkövének kététele.” Közvetítés
Székelyfehérvártól. Beszélő Baróti-
Szabó Géza és Budinszky Sándor.

12.30 Az Operaház tagjából alakult
zenekar. Vezényel Rajler Lajos. —
Közvetítés a margitszigeti pályá-
ról. Beszélő Puhár István. (Vissz-
felvétel)

1. Beethoven: István király, nyi-
lány. 2. Liszt: Magyar rohamin-
duló. 3. Kodály: Háry János, szvit.

4. Dohnányi: Simona néni, nyi-
lány. 5. Bartók: a) Este a széke-
lyeknél; b) Űrögi kanásztánc. 6.
Mosonyi: Álmos, balet. 7. Rákóczi
induló Berlioz feldolgozásában.

1.10 „A nagy napok elő.” Az Eucha-
risztikus Kongresszus küszöbén. —
P. Bangha Béla dr. előadása.

2.00 Hanglemek. Részletek Wagner
műveiből (szükecsenek 125. évfor-
dulóján).

6.00 I. „Az alföldi szarvasmarhat-
nyésztés irányja.” Piacsek András
m. kir. gazdasági felügyelő elő-
adása. II. „Gazdasági gépmunkások
kötelező baleszbiztosítása.” Gu-
lácsy Iván dr. miniszteri segédül-
kár előadása. (A fölművelésügyi
minisztérium rádióelőadássorozata.)

5.45 Megyeri Gyula és jazz-zenekara.

4.30 „Hoi volt, hol nem volt.” Szondi
György dr. előadása. (Közmvélő-
desi előadássorozat.)

5.00 Közvetítés az Angol Parkból. —
Rendőrszenekar. Vezényel Szöllösy
Ferenc. 1. Suppé: Pique Dame.
nyílány. 2. Kraut Antal: Kultur-
képek, keringő. 3. Leoncavallo:
Részletek a „Bajazzók c. operából.

1938 május 22-től 28-ig.

4. Waldteuffel: Aranyeső, keringő.

5. Kliment: Bécsi operettklassziku-
sok, egyveleg.

6.00 „Írók és kísérletek.” Szerb An-
dr. előadása.

6.30 Oláh Kálmán és cigányzenekara
muzsikál.

7.30 „Helyes magyarság.”

7.30 „A vén gazember.” Színjáték lá-
rom felvonásban. Mikszáth Kálmán
regényéből írta Harsányi Zsók. —
Rendező Barsi Ötön. Személyek:
Inokay báró — Földényi László;
Eliz — Zala Karola; Mária — So-
mogyi Erzi; Pál — Bogárné Elek;
Balassa báró — Vértess Lajos;
Borly Gáspár — Kürfi József;
Borly László Jávor Pál; özv. Per-
kainé — Gobby Hilba; Bekcház
— Turányi Alajos; Gyengő — Ku-
hány György; Princz — Boray La-
jos; Boczkó — Szőke Sándor;
Kontra és Marci — Szügyi Zoltán;
Disznóssy — Hajagos Károly;
Panna — Szathmáry Magit; And-
ris — Primusz István; Bige cigány
— Szőke Lajos.

Utiána kb.

9.10 Hírek, sporteredmények, időjárás-
jelentés.

9.40 Budapesti Hangverseny Zenekar.
Vezényel Fridl Fejgyes. 1. Boiel-
deu: A fehér nő, nyílány. Godard:
Részletek a „Kelti szimfónia”-ból.

3. Szabados Károly: Vióra, kerin-
gő. 4. Sandby: Bölcsődal vonós-
zenekarra és hárfára. 5. Hafácsy
Irmán: Keringőbáránd. 6. Nagy Fer-
dies: Balettjelemlék. 7. Buder
Erich: Falusi szvit.

11.00 Közvetítés a Keszey-éteremből.
Horváth Rezső és cigányzenekara
játsszik.

0.05 Hírek külföldi magyarok szé-
mára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Skublics.

9.00 Unifárius istentisztelet a Ko-
lozvári templomból. Prédikál
Pethő István belkés.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd az
Egyetemi templomból. A szentbe-
szédet mise után Tóth Tibamér dr.
mondja. Énekel a Központi Pap-
6.00 Magyar nyelvű felolvasás.

nevelő Iniczet énekkara, Teller
Frigyos dr. vezetésével. Előadásra
kerülnek megismerkedni népelemek.
11.15 Evangélikus istentisztelet a
Deák-téri templomból. Prédikál
D. dr. Raffay Sándor püspök. Éne-
kek a Durántúli énekeskönyvből:
15., 353., Himmusz és 290. Az Atyá-
nak és Fiúnak legyen hála (ének-
kar). Énekel a Lutheránia Vegyes-
kar. Kápi-Krátk Jenő vezetésével.
Orgonái Zoltánffy Aladár.

12.40 „A Szent István” népiszkola fel-
avatás és a Tanügyi Kiállítás meg-
nyitása. Közvetítés Székelyfehérvár-
ról. Beszélő Budinszky Sándor.
3.00 Megyeri Gyula és jazz-zenekara
játsszik.

6.05 Közvetítés az Angol Parkból.
Rendőrszenekar. Vezényel Szöllösy
Ferenc. 1. Farkas Imre: Részletek
a „Nőtáskapitány” című operett-
ből. 2. Fehér István: De szép egy
májusi éj Havannában, keringő. 3.
Urbach: Per aspera ad astra, in-
duló.

6.30 „A 150 éves költő 250 éves mesé-
tere.” Dr. Szobotta Tibor előadása
Byronról és Popérról.

7.05 „Wagner Richard.” Hírrel-
Temil dr. előadása a 125. születési
évfordulón.

7.35 A rádió szalonzenekara. Vezé-
nyel Bertha István.

8.15 Sport- és lövészversenymények.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BEograd. 8.00 Népzene. BERLIN
7.25 Kedvelt dallamok. 8.00 Fűvőze-
nat. 8.45 Vigopera. BÉCS. Zenés má-
jusi műsor. 7.10 Esti hangverseny. —
BOROSZLÓ. 8.00 Könnyű zene három
szilárdi fűrdőhegyről. BRÜSSZEL. 7.15
Művész-emelek. 8.00 Szimfonikus
hangverseny. DROITWICH. 6.50 Tan-
s-gézenekar. 9.05 Angol népdalok. —
FRANKFURT. 7.10 Svájci és erdélyi
népdalok hangszerekről. 8.00 Szára-
koztató hangverseny. HAMBURG. 8.00
Katonazenekar. HILVERSUM. I. 8.25
Strauss János művei. KASSA. 6.50
Hírek magyarul. KÖLN. 5.30 A nür-
bergi mesterszobrok. Wagner szü-
lésének 125. évfordulóján. RÓMA. II.
7.37 Magyar negyedóra. POZSONY.

Hétfő

Május 23.

BUDAPEST I. MŰSORA

- Emandó: 9.45-től 2.30-ig Radd. —
- 2.20-tól 7.20-ig Lóránd. 7.00-tól
- 0.15-ig Natter.
- Bazilika: Skublics.
- 8.45 Torna.

Utána: Hanglemezsek

7.20 Erend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.25 Eugenio Pacelli pápai bíboros legátus érkezése az Eucharisztikus Világkongresszusra. Beszélő Gáspár Jenő és Lukács Lajos a Keleti pályaudvarról, Pusztai Sándor a Nemzeti Színházról, Budinszky Sándor a Mussolini-tererről, Molnár Frigyes dr. a Mátyás-templomból és Dövényi Nagy Lajos a Szentmárton-székesegyházról.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Alkalmatlan Zeneszék Szimfonikus Zenekara. Vezényel Mielles Béla Közben kb.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árak és élelmiszertárak.

4.15 A rádió átképförója: „Dariusz kincse az orrunk előtt.” Csűrös Zoltán előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

8.00 „Képek a Karisz-külföldiéről.” Közvetítés Károlyi Gyuláné grófnő Múzeum-utcai palotájából. Beszélő Budinszky Sándor.

8.50 Hanglemezsek. — Operettjele-tek.

8.00 „A virág a magyar népművészetben.” Rapach Rajmund dr. előadása.

8.30 II. Timko Margit magyar nőiaktat zongorázik.

8.50 Felvidéki magyar költők versei-ből előad Fáy Béla.

7.15 „Helyes magyarság.” Regényes ope-rett három felvonásban. Irta Will-ner és Bodanszky. Zenéjét szerelte Lehár Ferenc. A hegedűszóókat Pártos Gusztáv játssa. Vezényel Marthon Géza. Rendező Gyarmathy Sándor. (Az 1938. március 19-ai adá-sunk megismétlése. Viaszlemeztről.)

Utána kb.

2.40 Hírek, időjárásjelentés.

10.00 Az Operaház tagjából alakult zenekar hangversenyének ismertetése.

10.05 Az Operaház tagjából alakult zenekar hangversenyének közvetítése. Vezényel Dohnányi Ernő.

11.00 Hírek angol nyelven.

11.05 Hírek francia nyelven.

11.10 Közvetítés a Britannia-szállóból. Guttentberg György és jazz-zenekara játszik.

0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Máriássy.

5.30 Az Eucharisztikus Kongresszus egyházzenei díszhangversenye. Közvetítés a Szent István Bazilikából. 7.30 Nemzet nyelvokeletés. 8.00 Hírek. 8.25 Tánclémezek.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BERLIN. 6.00 Hanglemezsek. — BECS. 6.20 Zenei apróságok. 10.30 Szórakoztató zene. POZSONY. 10.15 Hírek magyarul. SZÓFIA. 6.30 Népi zene.

Kedd

Május 24.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Geesbné 2.20-tól 7.45-ig Radd. 7.30-tól 0.15-ig Máriássy. 6.45 Torna. Utána: Hanglemezsek.

7.20 Erend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „Franczia hangok a párisi ma-egyar pavilonról.” Irta és felolvassa Anker Maria.

10.45 „Strandruhák.” (Felőlvassás.)

11.10 Nemzetközi vízállásjelentés.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Lenhardt Ilona és Vitéz Tibor az Operaház tagja énekel zongorá-kísérettel.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 A rádió szalonzenekara.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, — élelmiszertárak.

4.10 „Asszonyok tanácsadója.” (Ar-tí-ményi Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásje-ntés, hírek.

5.00 „A Desserly-lusztrok Maria Te-rezia habortában.” Markó Árpád előadása.

5.30 Csóka Feri és cigányzenekara muzsikál.

6.00 „Üdvözlő-est Eugenio Pacelli pá-pai bíboros-legátus tiszteletére.” — Közvetítés az Unnepi Csarnokból. Beszélő Gáspár Jenő és Dövényi Nagy Lajos.

7.00 Hanglemezsek.

7.45 A rádió külügyi negyedórja.

8.00 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. „Reggeltől estig a szabadban.”

8.35 „Helyes magyarság.”

9.20 Hírek, időjárásjelentés.

9.45 Közvetítés a Bodó-kávéházról. — Vidék jótészt és cigányzenekara ját-szik. Cselényi József énekel.

Dalok: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel. Dalk: Cselényi József énekel.

Szerda

Május 25.

BUDAPEST I. MŰSORA

- Bemondó: 7.45-től 2.35-ig Natter
- 2.20-tól 8.25-ig Geesbné. 8.10-tól
- 0.15-ig Skublics.
- Városi Színház: Tamásné
- 6.45 Torna.

Utána: Hanglemezsek.

7.20 Erend, közlemények.

8.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szent-miséit Serefi Juszthián dr. bíboros hercegprímás mondja. Előadása kerüli: Lizi: Missa chorális. Ene-kelet a Bazilika énekkara. Harminth Arthur vezénylésével.

9.40 Hírek.

10.00 A hajdudorogi egyházmegye miséje a Rózsák-terén levő plehá-bánia-templomból. A szentmisét Bánagy Jenő pápai praebitus, káp-talani helynök mondja. Előadása kerüli: „Jenekeltek az Úrnak, ve-gyeskari mise. Az énekkart vezeli Szemessky János kanagy.

11.00 „A nemzetközi szellemi élet hó-dolai az Ollárisztentiség előtt.” — Közvetítés a Vigadó nagyteremből. Beszélő Gáspár Jenő.

12.40 Hírek.

1.10 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.20 Lendvai Józsa és cigányzenekara muzsikál.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élel-miszertárak.

4.30 Pontos időjelzés, időjárásje-ntés, hírek.

4.50 „Az Eucharisztikus Világkong-resszus ünneplés megnyitása.” — Közvetítés a Hősök-tererről. Beszélő Budinszky Sándor.

6.20 Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel.

6.50 „Cserkész-életről.” 1. Kereszt a cserkészletben. Kosztersitz József dr. előadása. 2. Miért megyünk táborozni? Kolozsvári Béla elő-adása.

7.20 Hanglemezsek.

8.25 „Helyes magyarság.”

8.30 A Filharmoniai Társaság rend-külti hangversenyének ismertetése.

8.40 A Filharmoniai Társaság rend-külti hangversenyének közvetítése a Városi Színházról. Vezényel Men-gelberg. Közreműködik Dohnányi Ernő (zongora).

8.50 Szimfónia kb.

12.20 Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

12.30 Hírek.

12.40 Hírek.

12.50 Hírek.

1.00 Hírek.

1.10 Hírek.

1.20 Hírek.

1.30 Hírek.

1.40 Hírek.

1.50 Hírek.

2.00 Hírek.

2.10 Hírek.

2.20 Hírek.

2.30 Hírek.

9.20 Hírek. Utána kb. 10.30 Időjárásjelentés. Utána azonos Budapest II. hullám-hosszával.

11.15 Hírek angol nyelven.

11.20 Hírek francia nyelven.

11.05 Közvetítés a margitszigeti Pa-latinus-szállóból. Weidinger Ede szalon- és jazzzenekara játszik.

0.05 Hírek külföldi magyarok részére

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Lóránd.

5.00 Hanglemezsek. Angol, lett és len-gyel népzene.

7.30 Olasz nyelvokeletés.

8.10 Hírek.

8.35 A rádió szalonzenekara.

9.50 Időjárásjelentés.

9.55 Közvetítés a Baross-kávéházról Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BERLIN. 7.10 Művészetlemezsek. — BECS. 9.00 Híres zeneszerzők művei a bécsi-szimfonikusok előadásában. — BRÜSSZEL. 6.10 Szórakoztató zene 7.15 Hanglemezsek. Nepszerű indultok és kerengők. HAMBURG. 7.10 Vidám zene. RÓMA II. 7.37 Magyar negyed-óra.

Csütörtök

Május 26.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 8.45-től 4.50-ig Radd. 4.45-től 7.45-ig Máriássy. 7.30-tól 0.15-ig Tamásné.

9.00 „Az ifjúság és az első magyar zongorakísérettel.” Közvetítés a Hősök-tererről. Beszélő Pusztai Sándor. A szentmisét Vezényel Nagy Lajos és a Magyar Királyi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

6.20 Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel.

6.50 „Cserkész-életről.” 1. Kereszt a cserkészletben. Kosztersitz József dr. előadása. 2. Miért megyünk táborozni? Kolozsvári Béla elő-adása.

7.20 Hanglemezsek.

8.25 „Helyes magyarság.”

8.30 A Filharmoniai Társaság rend-külti hangversenyének ismertetése.

8.40 A Filharmoniai Társaság rend-külti hangversenyének közvetítése a Városi Színházról. Vezényel Men-gelberg. Közreműködik Dohnányi Ernő (zongora).

8.50 Szimfónia kb.

12.20 Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

12.30 Hírek.

12.40 Hírek.

12.50 Hírek.

1.00 Hírek.

1.10 Hírek.

1.20 Hírek.

1.30 Hírek.

1.45 Hanglemezsek.

3.00 „Magyar mondák és legendák.” Harsányi Gizzi meséi.

3.30 Comensoli, Maria zongorázik.

4.00 „A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus első nyilvános ülésének kezdete.” Közvetítés a városi-igeti Unnepi csarnokból. Beszélő Gáspár Jenő és Wimpffen Iván báró.

4.20 A Maria Terézia I. honvédelmi-egred zenekara. Vezényel Frigedy Sándor. Indultok és kerengők.

5.30 Nagy Izabella magyar nőiaktat énekel. Kisfői Magyar Imre és cigányzenekara. Dalok és Népdalok.

6.30 „Kard és kant.” Kirtli József, a Nemzeti Színház örökös tagja, verset mond el.

6.55 A rádió szalonzenekara.

7.10 „Helyes magyarság.”

7.45 „Eucharisztikus hajókörmönet Dunán.” Beszélők: Budinszky Sándor és Walter Gyula. Egyidejűleg a Zeneművészeti Főiskoláról hangversenyestészek.

9.10 Hírek, időjárásjelentés.

9.35 A Budapesti Hangverseny Zenekara. Vezényel Rajter Lajos. „Dí magyar zenei művek.” (III)

10.10 „Zrínyi Tassó és Machiavelli.” Radó Antal olasznyelvű előadása.

11.00 Hírek német és olasz nyelven.

11.10 Közvetítés a budai Kis-Royal-ból. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

Bemondó: Natter.

4.00 „A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus első nyilvános ülésének kezdete.” Közvetítés a városi-igeti Unnepi csarnokból. Beszélő Gáspár Jenő és Wimpffen Iván.

7.15 „Kazinyi Ferenc és a magyar képzőművészet.” Eniz Géza elő-adása.

7.50 A rádió szalonzenekara.

8.20 Hírek, loversenyestémények.

8.45 Hanglemezsek. I. rész: Kamara-zene. II. rész: Filmmzene.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BERLIN. 6.30 Keringők. 7.25 Gligli-temezsek. 8.00 Boritka-derű, zenés hangkép. 10.30 Népi zene. BECS. 7.10 Nagy mesterek kis művei. Walter Barylli hegedű. 8.00 Vidám-est. — BRÜSSZEL. 6.30 Táncczene. 8.00 Köny-vény zene. RÓMA II. 7.37 Magyar ne-gyedóra.

HIREK

1938 május 22. Vasárnap.
Prot.: Julia. Kat.: Rogate.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

— Sztranyavszky Sándor kormányzó kihallgatásán. A Kormányzó Sztranyavszky Sándor földművelésügyi minisztert szombaton délelőtt kihallgatáson fogadta. A kihallgatás mintegy fél óráig tartott és a földművelésügyi miniszter a tárcájába tartozó időszerű kérdésekről tett jelentést az államfőnek.

— Hasznos tudnivalók az eucharisztikus kongresszusra utazóknak. Olvasóink érdekeit óhajtjuk szolgálni, mindön felhívjuk figyelmüket, hogy budapesti tartózkodásuk alatt keressék fel a világhírű Semler céget (Deák Ferenc-utca 12.) amelynek szövetel közismerten kiváló minőségűek és árban igen jutányosak.

— Értesítés. A Debreceni Földbérlet Egyesület értesíti tagjait valamint a Tiszántúli földbérlet, hogy az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel elrendelt gyűléstilaalom miatt: A tiszántúli földbérlet-szövetkezeti nagygyűlés elhalasztott és a nagygyűlés folyó évi június hó 19.-én lesz megtartva. Elnökség. (o)

— Adomány nyugtázása. Vida Lajos rokkant, munkaképtelen családapa részére özv. Márton Béláné 1 pengőt, Besztercey pedig 2 pengőt adományozott. A jószívű adományokat köszönettel nyugtázzuk és már eljuttattuk címére.

FIGYELEM! Szövet és bélésárut

— Viktor Emánuel Libiába érkezett. Viktor Emánuel király és császár szombaton délelőtt a királyi yachton Tripolis kikötőjébe érkezett, ahol fényes ünnepségekkel fogadták. Az uralkodó tizenegy napot tölt a libiai olasz gyarmaton, ahol megtekinti az utóbbi évek során készült építményeket. Ugyanakkor nagy hadgyakorlatokat is rendeznek, amelyen a király is részt vesz.

— Kétévi börtönrre ítélték egy orvost magzatelhajtásért. A budapesti büntetőtörvényszéken szombaton dr. Katona Rezső orvos magzatelhajtás büntetése, Vödrös Béla és Vödrös Béláné pedig magzatelhajtás büntetéseben való bűnszegedi bűnrészességgel vádolva került a vádlottak padjára. A vád szerint dr. Katona Rezső Vödrös Bélánén tiltott műtétet hajtott végre 25 pengőért, amelyet Vödrös Béla fizetett ki. A tárgyaláson Vödrös Béláné töredelmes beismerő vallomást tett, dr. Katona Rezső és Vödrös Béla azonban konokul tagadott. A perbeszédnek elhangzása után a törvényszék dr. Katona Rezsőt magzatelhajtás büntetéseért kétévi börtönrre ítélte és elrendelte azonnali letartóztatását. Vödrös Béláné egyhónapi, Vödrös Béla pedig kétheti fogházbüntetést kapott. Az utóbbi két ítéletet azonban felfüggesztették.

BÉLYEGGYÜJTŐK!

Csak GOBÁT albumban gyűjtünk, mert az tökéletes. Kiadó: Batori bélyegház, Budapest, IV. Városház-utca 14.

Elfogták a kerékpárosok rémét

A napokban jó fogást csinált a debreceni rendőrség. Sikerült ugyanis elfogni László Lajos 23 éves napszámot, aki az utóbbi időben valóságos rémületben tartotta Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc, Szikszó és Tiszapolgár kerékpár tulajdonosait.

László Lajos először tagadta, hogy ő lenne a hírhedt kerékpártolvaj, sőt álnév bemonásával személyazonosságát is meg akarta tagadni. Császár Péter detektív csoportvezető erre elővett egy fényképet, amit a bűnügyi nyilvántartóban őriznek és felmutatta László Lajosnak, de az akkor is csak kitarított amellett, hogy ő nem László Lajos, aki a debreceni rendőrségen több

bűncselekmény miatt van nyilvántartva.

Később azonban amikor látta, hogy minden tagadása hiábavaló beismerte, hogy a Debrecenben lopott kerékpárokat Nyíregyházán és Miskolcon értékesítette, de ezekről a helyekről még többet lopott és azal Szikszóra és Tiszapolgárra ment értékesítés végett. Tiszapolgáron kerékpárbejelentési űrlapokat is lopott, amelyeknek segítségével könnyebben tudott túladni a lopott kerékpárokon. A rendőrség László Lajost kihallgatása után átkíséri az ügyészség fogházába, ahol többrendbeli lopás miatt indítanak elene eljárást.

Az olaszországi társasutazásra

m á r c s a k május 25-ig lehet jelentkezni

Kiadó hivatalunkban.

— Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az mézstőlcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcsereét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— Előszó. 1938. évi június hó 2. 3. 8. 9. 10. 15. 17 és 20.-án a Sárkut-tanyánál levő harcserfűlőtéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A löveget a napokon a lövő alakulat reggel 6 órától, 19 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni. Lám Dezső sk. főkapitányhelyettes a rkapitányság vezetője.

— Junius 3.! Ez a nap a m. kir. államsorsjáték legközelebbi húzásának napja. Idejében szerezzé be államsorsjegyet (ára: egész 3.— P. fél 1.50 P) akkor Önnek is esélye lehet a nyeresre! Főnyeremény: 40.000.— P.

— Értesítem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet és lakásomat Csapó-u. 95. szám alól Szappanos-utca 6. szám alá helyeztem át. Gaál András lakatos mester.

— Felkérjük a t. vevőközönséget, hogy faanyag szükségleteiket szombaton déli 1 óráig beszerezni szíveskedjenek, mert a hétvégi szünet miatt szombat 1 órától hétfő reggelig a fátalépek zárva vannak. Elnökség.

— POLOSKÁT, SVÁBOT ŐL „SZEKTIN” ROVARIRTÓ, DRB. 1.20. KAPHATÓ JÓSA ÉS JÓNA UTÓDA SOMOGYI DROGERIA, KOSSUTH-U. 6. ORIÁSI RAKTÁR OLCSÓ ÁRAK!

CSAKI IMRE

kereskedőnél.

— Igaz, ami igaz. Főnyeremény nagy szerencse! De hogy nyerjünk, ahhoz sorsjegyet kell vennünk 3.— P-ért egy egész, vagy 1.50-ért egy fél államsorsjegyet kaphat. Húzás június 3.-án.

legolcsóbban

beszerezheti:

— Befejeződtek az egyetemi számvevőszéki vizsgálatok. A legfelsőbb állami számvevőszék vitéz dr. Szele Miklós miniszteri tanácsos elnöklése és vezetősége mellett hat héten keresztül számvizsgálatot tartott az egyetemen s ez alatt az egyetemmel kapcsolatos intézmények össze számvetési ügyét felőlvizsgálta. A hosszú munka szombaton véget ért és a számvizsgálatot tartó miniszteri megbízottak el is utaztak Debrecenből.

BéROUTÓT helybeli és vidéki utakra minden időben

legolcsóbban rendelhet

Szikszay

béROUTÓ fuvarozótól

Központi garázs

Piac-utca 60.

Telefon: éjjel, nappal 12-45.

Városban óránként 3 pengő.

Legmodernebb csukott kocsik.

Megbízható vezetők.

A közönséget

Érdeklí,

— hogy befejezés előtt áll a Homokkert főútvonalának, a Szabó Kálmán-utának kikövezése. Bátran állíthatjuk, hogy egy negyed százados óhaja és jogos kívánsága vált most valóra Debrecen egyik legnagyobb kertsége lakosságának. Sáros, portengeres, rossz falusi út helyett, prima kivitelű és a lehetőségig pormentes burkolattal ellátott utcát kapott ennek a kertségnek a lakossága. Ez a tény más időkben talán napokon át tartó cikkezésekre, hállalkodásokra adott volna alkalmat. Most azonban azok, akik befejezéshez segítettek ezt a sokáig fájó problémát, nem hivalkodtak vele. A pénteki városi rendkívüli közgyűlésen egy interpelláció keretében csak úgy mellékesen, odavetőlegesen került szóba, amikor Zöld József helyettes polgármester válaszolt Pataky Józsefnek, aki vilámost kért a Homokkertbe. Csak annyit mondott a feltett kérdésre, hogy: „a bizottsági tag úr sétáljon ki a Homokkert főutcájára és látni fogja, hogy interpellációja idejét multá.” Pedig hát a Szabó Kálmán-utca kikövezése sok ezer debreceni kertségi kispolgár évtizedeken át elérhetetlen vágya volt csupán. Ez ment most teljesebbé, a sokáig másodrangúnak degradált külsőségi polgárt kapcsolja össze ez az út a belvárossal. Ez a köves út jelent javítást a lakosság egészségügyére, jelent kényelmes és pormentes közlekedést, jelent egy városias kultúrát annak a Homokkertnek, amelynek szorgalmas magyar polgársága munkájával, és a város közterheivel való hozzájárulásával érdemelte ki ezt a gondoskodást. Hogy kié az érdem, azt a homokkerti polgárság ezrei előtt, de a város egész közönsége előtt sem szükséges bővebben fejtegetni. Tudott tény, hogy amikor egy rendszer-változás ment végbe ebben a városban, az új rendszer megalapozói és annak ma is tovább munkálói, első feladatuknak tekintették a külsőség elhagyott polgárságát elhanyagolt állapotából kiemelni. Ennek a népi és szociális város-politikának egyik jelentős etapját képezi a Homokkert főútvonalának befejezett kikövezése, mint ahogy

Kossuth-utca 6. sz.

TELEFON: 29-42.

ennek a politikának voltak a közbeeső állomások már eddig is a Nyilastelep főútvonalának pormentes aszfaltburkolattal való ellátása, a többi kertségnek közvilágítás fokozása, a fokozatos jó kút vízzel való biztosítása. És ez a gondoskodás a jövőben sem fog alábbhagyni, mert erre az eddigi eredmények éppen elég garanciát nyújtanak.

— Megkezdtek az egyetemi aula berendezésének munkálatait. Mint ismeretes a Kollégium jubileumi ünnepségeinek idejére, októberre az egyetemi aulát is teljesen berendezik. A napokban már meg is kezdtek a munkát, amelynek során a mennyezet freskóit, az oldalfalak tapétáit és a butorzatot fogják elkészíteni, úgy hogy a jubileumi ünnepségre teljes díszében áll majd az egyetemnek ez a hatalmas díszterme.

Kötelező tifuszoltások Debrecenben

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy a város polgármestere 14551—1938. VI. sz. határozatával a város területén lévő tifusszal fertőző gócek a következők:

Bellegelő 459. sz. alatti Tóth és Schestén-féle téglagyár;

Pallag-pusztá, beleértve a Gazdasági Akadémia belső majorját is;

Pac-Yeker 20. sz. alatti gazdaság és vákános-telep;

Nagyszepes 3. sz. alatti tanya;

Nagyhegyes 2. sz. alatti tanya;

Késélyszeg 35. sz. Virágos-tanya;

A város II.-ik építési övezetének a Kassa-úttól a Monostorpályi-útig terjedő része.

Az oltások a közel napokban helyszínen kezdetüket vesztik.

Felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy az oltáson — különbeni jogkövetkezmények terhe alatt — feltétlenül jelenjen meg.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy az oltás kötelező, s azt a hatóság — ellenszegülés, illetve szükség esetén — karhatalom alkalmazásával is végrehajlja.

Mindazok, akik a fenti tifuszgócokon önként alávetni kívánják (oltásuk végett) alávetni kívánják — beoltásuk végett — bármelyik hétköznap reggel 9 órakor a Központi rendelőintézet, Dégenfeld-tér 2. sz. alatti helyiségében jelentkezzenek.

Tájékoztatásul közli a hatóság, hogy az oltások teljesen veszélytelenek és a munkaképesség csökkentésére csak a legkritikább esetben, s legfeljebb 24 óráig járnak.

Debrecen, 1938. évi május hó 20-án.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(x) **Irodai tanfolyam.** Naményi Gyorsíróiskolában, Gépíróiskolában jövő héten új kezdőtanfolyam indul. Beíratkozni még lehet. Tanfolyam után államvizsga, állami bizonyítvány, állásbábelhelyezés. (Rákóczi-u. 17. sz.)

Adományok a Horthy Miklósné Főmáltóságú asszony által megindított „egytál-étel” akcióra

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István-jubileumi év alkalmával a szegények fokozottabb mértékben való támogatására az úgynevezett egytál-étel akcióra a már folyó évi május hó 15-én nyugtázott 71 pengő adományon kívül május 21-én déli 12 óráig a következők adakoztak:

100—100 pengőt: dr. Lindenberger János.

20—20 pengőt: Maklár Károly, Sesztina Jenő.

10—10 pengőt: Zöld József h. polgármester, Horstein István (Hatvan-u. 32.), dr. Nyiri Ernő, Nagybakay Antal (Piac-u. 28.), Csomor Gyula, Král János min. tanácsos, Fűzes Sándor (Széchenyi-u. 63.), Kárpáti Elemér és neje.

7.30 pengőt: A városi adóhivatal személynete.

5—5 pengőt: Székely Adorján, Pataki József (Erzsébet-u. 32.), dr. Weisz Pál főrabbi, Bartha István (Ispotály-u. 3/b), dr. Csóka László (Barna-u. 2.), Schön Sándor (Piac-u. 14.), Sajó István építésmérnök.

4—4 pengőt: Gál Samu (Arany János-u. 14.), Müller H. Fiai cég.

3.40 pengőt: Kir. tanfelügyelőség.

3—3 pengőt: Bada Dezső (Arany János-u. 33.), Böszörményi István (Petőfi-

tér 12.), Farkas Lehel (Werbőczy-u. 12.), Léderer Miksáné (Hatvan-u. 6.), Mező Ármin (Trinyi-u. 6.), Kókay Lajos (Szegfű-u. 24.), Dömsödy Imre városi tanácsnok.

2—2 pengőt: Csont Tamás (Pereces-u. 2.), dr. Korpássy D. Lászlóné (Teleki-u. 14.), Husz Erzsébet és Rózsika (Eötvös-u. 11.), Bujdosó András (Szappanos-u. 8.), Felszeghy Gáborné (Egymalom-u. 3.), N. N., Öry Mihály (Bethlen-u. 66.), „G” „G”, dr. Budaházy Bruckner Ernő, Csapos János (Csapó-u. 71.), id. Koszorus Ferenc (Hatvan-u. 4/b, dr. Darkó Jenő, özv. dr. Brüll Henrikné (Piac-u. 75.), dr. Nagy János (Batthyány-u. 13.), dr. Horvay Róbert (Rothermere-u. 61.), Kovács Elemér (Batthyányu. 12.), Pogány Mihály (Pacsirta-u. 23.), v. Lépes Győző (Vilmos eszászár körút 38.), Monoky Nándor, dr. Hegedűs Jenő (József kir. herceg utca 2.).

1.50 pengőt: Jancsó Gerő (Dobozi-hérház).

1—1 pengőt: dr. Brunner Lajos, Nagy Sámuel, dr. Balogh Sándor, dr. Vida Szűcs Imre—műszaki tanácsos, Csenky Istvánné (Varga-u. 38.), dr. Dévay Zsigmond (Szent Anna-u. 20.), Horváth Ernőné (Péterfia-u.).

Összesen befolyt 414 P 20 f.

Dr. Kölesy Sándor sk., polgármester.

— **A Déri Múzeum** ma vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert-u. 2. sz. alatti iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— **A római és görög katolikus leányegyletbe** tömörült iparos és kereskedő ifjuság a kettős szentév alkalmából vasárnap délután 5 órakor a piarista gimnázium dísztermében tartandó nagygyűlés keretében kíván hódolni az Eucharisztikus Krisztus Királynak és országépítő első Szent Királyunk emlékének. Mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

— **A Debreceni Stefánia Flókszövetség balatoni gyermeküdvöltetése** A Debreceni Stefánia Flókszövetség a szokott gyermeküdvöltetési akcióját ezidei nyáron is megrendezi, épp úgy, mint az előző évek folyamán, a 30—30 napos turnusban, június végétől július végéig és július végétől augusztus végéig. A családias gondozás mindenre kiterjedő, az ellátás közismerten kitűnő, napi ötézi étkezés. A gyermekeket állandóan velük lakó orvos kíséri. részletes felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad, de különösen az első csoportra, már csak mérsékelt számban, a Flókszövetség titkári hivatala (Bocskay-tér, Népház földszint 5. ajtó).

— **A hősi sírok karbantartása.** A május 29-iki hősök napján kormányintézkedés következtében a hősi sírok díszesebb karbantartására szolgáló alap javára ország-szerte, így Debrecenben is, utcai urna- és perselygyűjtés fog folyni. A hősi halottak iránti kegyeletos érzés ezeknek a gyűjtéseknek a múlt években is szép sikert biztosított, — a rendezőség reményli, hogy az ezidei eredmény sem marad alatta a multbaniaknak. A Debrecenben begyűlt összeg az itteni hősi sírok karbantartására fog felhasználatni.

Legújabb diva'u ruhákat

készít olcsó árért SZABÓ LÁSZLÓ szabómester, Ferenc József-út 42. Pannonia udvar.

— **Ma nyílik meg a nagyerdei fürdő nyári üzeme.** Értesítem az érdekelte közönséget, hogy a városi nagyerdei fürdőtelep nyári üzemét május 22-én, vasárnap megkezd. Ezért a pénztárakat és a bejáratot a nyári főbejáratához helyeztük át a fürdőhöz közlekedő 2-es villamosjáratok holnap üzembe helyeztetnek. Polgármester.

— **Orvosi hír.** Dr. Sáfár Ferenc orvos lakását és rendelőjét Bocskay-tér, Népházból Kandia-utca 4. a. szám alá helyezte át.

— **Revíziós nagygyűlés lesz Derecskén.** A derecskei Iparos Dal-egylet május 29-én (Hősök napján) Derecskén az Országos Revíziós Liga közreműködésével nagyobb-szabású revíziós gyűlést tart. A Revíziós Liga részéről Udvardy Miklós lesz a szónok. Résztvesz még a gyűlésen a község országgyűlési képviselője, Miskolczy István is. A program egyébként a következő: 1. Szombaton este a piactérről kiindulva fáklyás felvonulás. 2. Vasárnap reggel zenés ébresztő. 3. Ünnepi istentiszteleten való részvétel. 4. Istentiszteleten után Hőskönapja keretében cserkész fogadalmotétel és revíziós nagygyűlés a Hősök kertjében.

LÁNY ÁLL A MAGASBAN

RTA: HEGYALJAI KISS GÉZA REGÉNY

(29)

És Lia sötét szemének csodálatos fényjátékai közben előadta, helyenkint szóról-szóra idézte.

— A rög egyszer megmozdult. Fel akart nőni az égig. Nőtt, tornyosult, dübörgő nagytorórésszel emelkedett mindig magasabbra. El akarta érni a mennyboltot! S mikor már a felhők is alatta voltak, visszanezelt a magyar Alföld felé. És az a látvány, ami ott tárult eléje, annyira megigézte, hogy nem kívánt feljebb emelkedni. Így született meg a mélység vajúdásából és a magasság varázsából: a Tátra. ...Ebben van az én igazam — mondta fejét meghajtva, nemes-szerűen és mégis felemelően magasztosan Lia. — Ha a Tátra útközben, nőttében mindig visszanezelt volna, nem nőtt volna olyan magasra. A csúcslól legszébb minden!

Miklós ennek az édes emlékezésnek az ígérete alatt döntött:

— Nem megyek el Lihához! Csak ha a célnál leszek!

Szereti eszményképét a távolságon keresztül percről-percre jobban. A vágy majd elereszti utána. De ő nem fog többé a győzelem foka előtt visszanezni. Minden érzést és gondolatot kiélt magában és kigyöngyözött a lelkéből. Híres lett egyik akkor írt verse, ami

zeneszárnyon is szerteszállt: *Fogja meg Édes a kezem!* Szálltak a dal szakaszai s Miklós könnyekig kínzó sóvárgása felengedett lassan megbékélt mosolyba:

Szerettem volna karomba zárni:

Földi Édenbe jöjjön el velem,

Bűgő galambtól, illatos erdőn

Mig megtanuljuk: mi a szerelem?

— Jöjjön! fogja meg Édes a kezem!

Ötletei patakozó hőségben merültek fel epesztő vágyódásából és játékos képzelgéséből. Szívesen emlegették egy másik akkor írt versét: *Balaton és Tátra*. A költő a Balatonhoz hasonlította a saját lelkét. Annak minden percen más a színe, hangja, ragyogása, de minden finom változása kedvesét tükrözi vissza: az eget. Ideálja lelkét a Tátrához hasonlította. Fenséges, büszke. És kegyetlen. Ideál. Hiába melengeti imádója, a Nap, sohasem olvad le róla a hidegség, a hó. — Mäskor meg az a gondolat esiszólódott kristályá a lelkén, hogy a messzeségben még tündöklőbb a szépség és még emésztőbb a szerelem.

Írt, tanult, kutatott, olvasott, ébren volt vagy álmodott — egyetlen magasztos kép sugarai ömlöttek el a szíve életén. Egy elérhetetlen fenségben mosolygó, édes, vonzó, sohasem halványuló leányarc hívta magához fel-felé: Zéry Lia.

Mehet felöle a világ másik felébe, akkor is mindig ott fog lebegni a közelében.

Ezt tudva tökélt el Miklós, hogy az utolsó egyetemi évét kint tölti Németországban. Olthatatlan vágy sodorta Heidelberg felé. Valami tudatalatti ösztönösség, ez?

Valami születés előtti predesztináltság? Mit tudta Miklós. Mennie kell. Megy.

Gyermek volt még, mikor hallotta, hogy az ősei is megfordultak arra. Dédapja is, a költő, heidelbergi studens volt. A mult nyáron egyik nagynénje ejtette útba, németországi körútja során a Nackerparti Paradicsomot, a leányaival. Elragadtatva beszéltek róla a világlátott Poprády-nővérek:

— Te Miklós, Heidelberg egy tündéralom!

Hallották ezt a Miklós szülei is. Ők is melengették a tervet a fiok külföldi útjáról. A tanárai? Szívesen segítették. Beóthy Zsolt réveteg szeme kigyúlt, kissé remegő szikár keze kinyúlt, ahogy fél karjával átölelte Miklóst:

— A volgamenti lovas hordozza meg szépségszomjas tekintetét napnyugaton is. De lesz elég pénzed, Mátraszéky fiam?

Miklós szerényen hajolt meg az ezüstfeü bölcse előtt:

— Jó órában születtem, méltóságos uram. Az édesanyám testvére, a legolvasottabb nagybátyám, 1000 aranykoronás életbiztosítást kötött javamra, hogy 22 évem betöltése után mehessek külföldre. Ez az összeg rendelkezésemre áll.

— Nagyszerű. Mi is adunk valamennyit, az egyetemi kar.

— Köszönöm nagyon szépen. A Kisfaludy Társaságtól is kaptam a néprajzi gyűjtésemért néhány száz koronát. Ha része volt benne professzor úr jóindulatának, hálásan köszönöm.

— Ne pirongass már, dehogyan volt részem. Szorgalmadért kaptad.

(Folytatjuk.)

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órákor dr. Illyés Endre, 11 órákor Nagy Dezső, d. u. 5 órákor dr. Lencz Sándor. Ispóty-templomban d. e. 10 órákor Kolozsváry K. László, d. u. 5 órákor Kulcsár Dezső. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor Csánki Gábor. Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor Szenes László, d. u. 3 órákor Nagy Sándor. Homokkerti templomban d. e. 10 órákor Kovács József. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Órsy János. Csapókerti templomban d. e. 10 órákor Tömör Lajos, d. u. 3 órákor Varga Zsigmond. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor Erdei Mihály, d. u. 5 órákor Órsy János. Nyúlasi út. iskolában d. e. 10 órákor dr. Lencz Sándor. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órákor Birinyi János. Olajúti imaházban d. u. 5 órákor Mezey Béla. — Tanyai istentiszteletek: Palagon d. e. 10 órákor Nagy Sándor, Kádár-dűlőn konfirmáció, d. e. 10 órákor dr. Kállay Kálmán, Sipos Imre, vitéz Szabó Endre.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmisere 6, 7, 9, 10, 11 órákor. Félhatár nagymisét tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Mellau Márton prelátus. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órákor szentmise. Délután 6 órákor szent beszédet mond Láng Pál pápai kamarás. Plébánoshelyettes. Kertési kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil kegyrendi tanár. Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepi Kiss László segédlelkész, Augusztus-szanatóriumban Horváth István piarista tanár, Hajdúsámsonban Novák Gyula segédlelkész, Józsan dr. Szabó János segédlelkész, Macson Faragó László segédlelkész.

A gör. kat. templomban:

Régel 7 órákor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szt. mise, a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szt. mise, d. u. fél 4 órákor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órákor vecsernye, utána májusi ájtatosság szt.-beszéddel. — Hétköznapokon minden nap d. u. 6 órákor kezdődik a májusi ájtatosság, kedden és csütörtökön szt. beszéddel. F. hó 25-én, szerdán reggel 4 órákor csendes szentmise, utána zászló alatt indulunk a nagyállomásra, ahonnan 5.5 órákor indul a kongresszusi vonat Budapestre. F. hó 25-án, áldozócsütörtökön vasárnapi miserend.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órákor középisk. tanulók egyházi énekora. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. D. e. 10 órákor este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bójtás Sándor. D. u. 4 órákor középisk. leánytanulók bibliaóraja a tanácsteremben.

MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg dúsan felszerelt raktárait vételkényszer nélkül.

BUDAPESTI BUTORCSARNOK

Hunyadi-utca 2. Royal-épület. Telefon: 12-35.

— Felakasztotta magát egy budapesti műépítész. Pénteken este a műegyetem épületének egyik helyiségében egy ismeretlen férfit találtak, aki felakasztotta magát. A vizsgálat során megállapították, hogy a férfi Wiel Lipót 60 éves műépítésszel azonos, akinek a fővárosban két bérháza volt, de elárverezték. Anyagi gondjai miatt idegbajt kapott és ezért követte el az öngyilkosságot.

Varga Ferenc temetése

A város katonai és polgári előkelőségeinek rendkívül nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra szombaton délután Varga Ferenc m. kir. műszaki aligazgatót, mérnökkari őrnagyot. A Köztemető első osztályú ravatalozó termében a pálmákkal és délszaki növényekkel körülvevett, koszorúkkal borított ravatal kétoldali katonai díszőség állt őrt. A ravatal előtt bibor-párnán az elhunyt kitüntetései voltak. A temetésen megjelentek teljes számban a helyőrség tisztikara éberswaldi Siegler Géza vegyesdandárparancsnok és Vincze András tábornok vezetésével. Valamint igen nagyszámú polgári előkelőség.

A gyászszertartás Musza Ferenc ref. énekező m. kir. orgonajátékkal kezdődött. A ravatal felett Vikár katonai esperes mondott mélyen szántó gyönyörű imát, búcsúztatta a kiváló katonát, jó családapát és rokont. Az ima után a ravatalozó előtt várakozó koszorúkkal dúsan megrakott gyászkocsira helyezték a díszes fölgyfakoporsót. — Azután megindult a nagy gyászmenet a katonazenekar gyászdudulójával a sírhoz. A sírnál vitéz Huszár Endre imádkozott, mélyen megindító imával búcsúztatta Varga Ferencet. A lelkész imája után Des Combes Henrik műszaki tanácsos lépett a nyitott sírhoz és az országos mérnöki egyesület nevében mondott búcsúbeszédet a koporsó

felett. A búcsúbeszéd elhangzása után a katonazenekar a Himnuszot játszotta, ennek a hangjai mellett, a sírba bocsátották a koporsót.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte a tőle megszokott kegyeletes gyászpompával.

A ravatalra küldött koszorúk feliratai közül a következőket sikerült feljegyezni:

Forrón szeretett férjem, édes apámnak és fiamnak — Erzsike, Örsze, Tünde és Apád. Féri sógorok — Vily, Jancsi, Baba, Klári. Igaz részvétellel — Polgári András és családja. Mély részvétellel — özv. Aszmann Ferencné és családja. Mély fájdalommal búcsúzunk — Gizus néni. Szeretettel búcsúzunk — Margit és Lajos. Szeretett Ferinknek — Anyu, Apu, Józsi. Utolsó üdvözléssel — A debreceni Mérnöki egyesület. Öszinte szeretetünk jeléül — A Horváth-család. Szeretett jó gazdánknak — Kerekcs Imre és neje. Isten veled Koma — Gréf Bandiék. Igaz szeretettel — Juliska, Ilonka néni és Jóska. Bajtársi kegyelettel — Honv. min. n. osztály tiszti- és tisztviselői kara. Bajtársi kegyelettel — a Honvéd építési osztály tiszti és tisztviselő kara. Bajtársi kegyelettel — Vegyes Dandár parancsnokság tisztikara. Mély részvétellel — özv. Milotayné. Ferinek baráti szeretettel — J. Laci. Szeretett rokonunknak — id. és ifj. Szabó. és a Ligács-család. Ezenkívül sok csokor és virág felirat nélkül.

Id. Varga Péterné, Kiss Juliánna életének 60. évében Debrecenben elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órákor lesz Karcagon az ottani református templomban tartandó egyházi szertartás után. A szállítást és temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Bíró Jánosné, Szabó Róza 61 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félhatár órákor lesz köztemetői 2. a. sz. ravatalozó teremből református szertartással. — Lakás: Kút-u. 110. Pusztai temetkezési intézet.

Id. Zsufos Sándor 81 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órákor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Halasi-u. 11. Pusztai temetkezési intézet.

Takács Péter kőműves mester 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órákor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Rákóczi-u. 5. Pusztai temetkezési intézet.

Exhumálás: Hétfőn délelőtt exhumálják a Hatvan-utcai temetőben eltemetve levő Istenben bódogult Kertész Imréné született Bányai Zsuzsanna porrézeit és átszállítják a Köztemetőbe. A gyászszertartás hétfőn délelőtt 11 órákor lesz megtartva az új nyugvóhelyen a sírnál. Az exhumálást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, kik Istenben bódogult felejtethetetlen jó férjem, drága édesapámnak Kovács Gábor temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. özv. Kovács Gáborné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás: Felejtethetetlen jó feleségem és édesanyámnak elhunyt alkalmából nyilvánított jóleső részvételekért, koszorúkért, csokorokért ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. Bardócz Ignác és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás: Leányom végtisztességén, kik személyes megjelenésükkel, virágadományukkal bánatom és fájdalomamban velem éreztek és azt megosztották, különösen a Szociális Misszió vezetőségének és a Leányklubnak ez úton mondok hálás köszönetet. Köszönetet mondok Gebauer temetkezési cégnek a végtisztesség kifogástalan megrendezéséért. özv. Bailer Antalné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás: Ezúton is fájó szívvel mondunk igaz köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen jó férjem, édesapámnak, testvérünk elhunyt alkalmából mély fájdalomunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalozó koszorút vagy csokrot helyeztek. özv. Némethy Gyuláné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás: Mindazoknak, akik drága jó férjem és édesapámnak néhai dr. Batáry István gyógyszerész elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvétellel osztoztak, temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Új temetkezési intézet
cégtulajdonos
Pusztai József
Kálvin-tér 5. sz.
Telefon: 33-90.
Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumál, temet, szállít.

Osurka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítás: év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállítása is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetben.

Új temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

(x) **Gyomorsavtúlingés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT”** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.**

— **Sulyok Béla a repülő-modell bemutatót** május 29.-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja meg. A műsorban több érdekes szám lesz. Közülük raj- és műrepülés. A bemutató közelebbi ismertetésére még visszatérünk.

(x) **Gönczl cserépkályhái** jók, szépek, kifogástalan **hőfokúak.** Tökéletes munka, olcsó árak. Javítások, átrakások szakemberrel. **Monti ezredes-utca 3.** (Bejárati a Burgundia-utca felől.) **Telefon: 25-68.**

Házasságkötések: Kelemen Ignác kisbirtokos Szatmárköri-ú. Nagy Magdolna Bekecs-u. 8. Mészáros Sándor kőműves-s. György-u. 22.— Béres Sára Kisfaludi-u. 49. Czirják Imre nyomdász-s. Rákóczy-u. 28.— Balogh Anna Timár-u. 14. Iván Mihály gvári munkás Vendég-u. 30.— Nagy Piroksa Szepesi-u. 37. Budai József gazdasági alkalmazott—Halmi Katalin Nagycsere 47. Komáromi Béla m. kir. pü. főigazgató Nagycsere—Rekita Ida Czegléd-u. 16. Schnell Lajos kereskedő-s. Kuruc-u. 2.—Berkesz Katalin Jókai-u. 29. Sütő Sándor kőműves-s. Szabócs-u. 21.—Szuchanics Róza Torockó-u. 8. Szilágyi József máv. munkás Balaton-u. 59.—Daru Margit Balaton-u. 60. Nagy János műszerész Lónyai-u. 15.—Csizmadia Mária Lónyai-u. 17. Kónya László kovács-s. Bezerédi-u. 29.—Balogh Róza Déli sor 19. Raskó Ernő földművelő Siómaros—Piróth Rózsa Teleky-u. 96. Horváth Endre okl. gazda Harta—Piróth Zita Teleky-u. 98. Szőnyi Sándor gépész-s.—Vig Mária Nádudvar. Dr. Éles László forgalmi adó ellenőr Sátoraljaújhely—Lescsinszky Mária Temető-u. 16. Papp István máv. fékező Lorántffy-u. 5.—Patai Julianna Lugosi-u. 23. Kovács Imre férfi szabómester Széchenyi-u. 25.—Ócsai Erzsébet Széchenyi-u. 6. Sinay Tibor kereskedő Rákóczy u. 41.—Éles Ilona Óvoda-u. 3. Juhász Lajos Széchenyi-u. 68.—Kovács Piroksa Szent Anna-u. 45.

Születések: Kozma József gazdálkodó Bellegelő 113., leány Irén. Tóth Imre fm. Bruckner-u. 5., fiu István.
Halálozások: özv. Váradi Gézané r. kat. 67 éves Széchenyi-u. 100. özv. Gulyás Józsefné ref. 57 éves Dézsi A.-u. 3. Huszti Lászlóné ref. 45 éves Szilvásújfalu-u. 8. Szalkai Sándor cipész-s. ref. 54 éves Eötvös-u. 61. Botár Gyula számtiszt r. kat. 44 éve Farkasjuk. Nagy Sándor r. kat. 4 hónapos K. Tóth-u. 34. Tóth Alfréd ref. 1 hónapos Pesti-u. 4. Varga Péterné ref. 60 éves Karcag. Kelemen Elek molnár ref. 36 éves Hosszupályi. Györkey Sára ref. 1 napos Püspökladány. Baranyi Sándor ref. 15 éves családtag Bököny.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban a nyugati megyék kivételével meleg volt az idő. A hőmérséklet a Tiszától keletre s az északi részeken 27—28, sőt Debrecenben 32 fokig emelkedett, a nyugati megyékben, ahol már az északnyugati hideg levegő éreztette hatását, csak 17—19 fokig emelkedett.

PROGNÓZIS: Élénkebb szél, sok helyen eső, zivatar. A hőmérséklet nyugat felől süllyed.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranygyal”, Bánó Andor, Piac-u. 50. Piac- és Szt. Anna-u. sarok. — „Reménység”, dr. Gödény Sándor, Csapó-u. 22. „Zenede” mellett. — „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd-u. 22, a Demkével szemben. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszló-út 4. f.

PAPLANOKAT

a legújabb minta szerint készítem. Régi vattát géppel portalanítom. Izléses és jutányos munka garantálva! **NAGY JULIA Rákóczi-u. 6.**

— **A Kereskedő Társulati Polgári fiúiskola 1928-ban IV. a. osztályt végzett növendékek 10 éves falalkozójukra áldozócsütörtökön d. e. 9 órakor jelenjenek meg a Kollégium udvarán. További megbeszélések a helyszínen.**

— **Magyar Hadviseltek Országos Munkapártja új helyiségét Szent Anna-utca 5. szám alá helyezte. A helyiség egész nap a tagok rendelkezésére áll.**

— **Hivatalos nyilatkozat Stewart Jakabról.** Stewart A. Jakab skót evangélistáról az utóbbi időben valótlán hírek keltek szárnyra városunkban. Mivel ő Istennek igen áldott eszköze, a sátán is minden eszközt felhasznál arra, hogy neki ártson. A valóság az, hogy akadálytalanul folytatja vidéki útját. Makó után most Szegeden tartja előadásait a református templomban sok áldással. Sajnos, hazánkat hamarosan elhagyja, mert külföldről rendkívül sürgetik. Összel Amerikába megy dr. theol. Naighbour Róbert lelkész munkatársával együtt. Isten áldása kísérje útjukban.

— **Sétahangverseny a Déri Múzeumnál.** Világításhiány miatt elmaradt csütörtök esti sétahangversenyt f. hó 26-án áldozó-csütörtökön este fél 9 órai kezdettel tartja meg a m. kir. „Bocskay István” 11. hajdúezred zenekara Várhalmi Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt. A „Szent László” vegyeskar is közreműködik Kollwentz Rezső karnagy-tanár vezényletével, két kiváló énekkari számmal. — A sétahangverseny zavartalan megtartása most már biztosítva van megfelelő világítás felszerelése által. Bizonyára nem marad el a nagyszámú műkedvelő közönség, mely örömmel fogadja az újonnan kezdeményezett vacsorautáni sétahangversenyeket. A műsor a következő: 1. Várhalmi: „Zrínyi Miklós” induló. 2. Offenbach: „Két Savojard” nyitány. — 3. Popy—Várhalmi: „Sphinx” keringő. 4. Nadasdi: „A huszár” c. dal, éneklj a „Szent László” vegyeskar. 5. Farkas: „Debrecenbe kánn menni” operett egyveleg. 6. Révfy: „Ahogy én szeretlek” dalegyveleg, éneklj a „Szent László” énekkar. 7. Carosió—Várhalmi: „Edera” szerenád. 8. Huber: „Magyar hősök” induló.

— **Állás gyorsírók részére.** — Államvizsgát tett gyorsírók és gépírók, gyorsírók részére 5 állás van előjegyezve a Naményi-iskolában. Elsősorban az iskola végzett növendékei jelentkezzenek. — (Batthyány-u. 11.)

— **A MANSz. Revizlós Leánykör** rendezésében május 23.-án délutén 6 órai kezdettel a Vármegyeháza dísztermében hirdetett REVIZIOS előadás egész országra szóló gyűlés tilalom miatt elmarad.

— **Aranylakodalom.** Bensőséges szép családi ünnepélyt tartott szombaton Moldoványi János ny. máv. műszaki segédtsízt és neje, született Balogh Klára, kik népes családjuk és ismerőseik körében ülték házasságuk 50. éves évfordulóját. Az aranylakodalmas párt Láng Pál pápai kamarás áldotta meg a római katolikus templomban. Az ünnepelt párnak egyébként fia Moldoványi Jenő, a közlészletnek örvendő Máv. szertárfőnök.

— **Rendkívüli sikere volt a Donnert cirkusz megnyitójának.** Szombaton este zsúfolt ház részvétele mellett mutatkozott be Debrecenben a kiváló Donnert cirkusz, mely méltán megérdemelte a nagy érdeklődést a fővárosi nivójú műsoráért. Donnert igazgató meleg szeretettel üdvözölte a közönséget, majd egy másútan peregetek le a szórakoztató és kellemes izgalmat nyújtó műsor-számok, amelyek keretében Donnert igazgató lovakat és négy medvét idomított a közönség szeme előtt majd egy tevével produkálta magát. Majd szebbnél-szebb akrobatikus és zsonglőr számok szórakoztatták a közönséget, majd frenetikus sikert aratott egy lovas orosz csoport. — Rendkívüli sikere volt Hernánde és Tommi bohócok humorizálásának és bűvészműtárványainak.

— **A belga szénbányákban nem alkalmaznak külföldi bányászokat.** A belga kir. követség közli, hogy a belga szénbányák jelenlegi gazdasági helyzetére való tekintettel az illetékes hatóságok a munkaszervezők kiadását és idegen bányamunkások szerződéseinek megújítását bizonytalan időre felfüggesztették. Ennélfogva a követség valamely bányá által kiállított szabályszerű munkaszervezős felmutatása mellett sem adhat ki vizumot ehhez a csoporthoz tartozó munkásoknak.

Fodrászatomat áthelyeztem

Simonffy-u. 1. szám alá, jobboldalon a Csillag-útlelet után. Szolid árak!

BATA fodrász

— **A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő április hó 15-én megnyitott.** Ezen európai hírű gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállodában, pensiókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés hogy a fürdőben való tartózkodás alig kerül többbe, mint odahaza. A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Viszautazásnál egész éven át 50%-os vasúti kedvezmény. Magyar és német nyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

— **A középiskolai matematikai verseny eredménye.** Az országos középiskolai tanulmányi versenyek matematikai versenyének bíráló bizottsága Pintér Jenő tankerületi főigazgató elnöklésével meghozta döntését. A verseny nyertesei: 1. Komlós János, a pécsi állami Széchenyi István-gimnázium tanulója. 2. Berger Tibor, a budapesti Mester-utcai állami Fáy András-gimnázium tanulója. 3. Petricskó Miklós, a budapesti kegyesrendi gimnázium tanulója. Dícséretben részesültek: 1. Weisz Alfréd, a budapesti Markó-utcai állami Bolyai-gimnázium tanulója. 2. Gáspár Rezső, a pestszent-erzsébeti állami Kossuth Lajos gimnázium tanulója. 3. Seidl Géza, a budapesti érseki katolikus gimnázium tanulója.

Színház

A szent láng

A Thalia Kamaraszínház vendégjátéka A Csokonai Színházban

Az eddigi kamaraszínházi vendégjátékok lassan bár, de biztosan meghódították a debreceni közönséget. Ezúttal a Thalia Kamaraszínház jött el Debrecenbe, hogy két hétre beköltözzön a Csokonai Színház falai közé. Ezt az együttest még nem ismerte a közönség, de néhány tagját, köztük legelső sorban az igazgató Miskey Józsefet már régebben a szívébe zárta. Így aztán a Thalia vendégjátéka elé hozzáértők körében igen nagy érdeklődéssel tekintettek. Miskey József Kamaraszínháza szombaton este mutatkozott be Debrecenben Somerset Maugham: „A szent láng” című színművével, melyet annakidején Könyves Tóth Erzsével mutatott be a Csokonai Színház. A darab meséje erőszakolt. Hőse az anya, aki szeretetből, könyörületből gyilkolta meg nyomorék fiát. Nem értünk egyet a szerzővel, de ez most nem fontos. Ezúttal inkább a vendégegyüttes játékaról kell beszélnünk.

Az anyát Donáth Kató játszotta komoly, elmélyült művészettel. Kellemes organuma az érzések minden árnyalatára alkalmas. Stella szerepében Magyarich Flóra tűnt ki szívvel megformált, illuziókeltő alakításával. Néhol talán súlyosabb is lehetne, de általában meggyőző és igaz. Deésy Ilona fojtott drámaisággal, majd megható színekkel rajzolta meg a szerelmes ápolónő alakját. Miskey József megkapó természetességgel, leegyszerűsített művészettel formálta meg az örnagyot. Az orvos szerepében Deák Ferenc meglepően jó és emberi tudott lenni. Igen tehetséges színésznek ígérkezik. Somkuthy Dezső a történetű pilótát alakította elhitetően és kifejező erővel. Szirmay György passzív szerepét belső tartalommal igyekezett megtölteni. A meleg miatt sok hely maradt üresen a nézőtérben, de reméljük, hogy csak kezdetben lesz így. A közönség egyébként nagyon melegen és lelkesen fogadta az ambíciózus együttest. (b. p.)

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 5 órakor: **Könyvnyű a férflaknak.** Vigjáték.

Vasárnap este egynegyed 9 órakor: **Két lány az utcán.** Nagy vigjáték 5 képben.

Hétfőn este: **Othón.** Színmű 4 felv. Kedd este: **Társajáték.** Vigjáték 6 képben.

Szerdán este ketten egy jeggyel: **Naplemente előtt.** Színmű 4 felvonásban.

Csütörtök este: **Negyságos asszonyt** már láttam valahol. Vigjáték 3 felv.

Mozi műsor

Hungária: Anyák és fiúk.

Apolló: Kalózkisasszony.

Vigszínház: Asszony a sivatagban.

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor! **JEAN HARLOW** világfilmje **AMERIKA LÁNYA** Híradó, Dalommal köszöntlek. Szerdától: „3 kis ördög” és „Banditák réme” együtt!

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája **József kir. herceg-u. 16.**

A Légoltalmi Liga hírei

HÁROM HELYEN TART VASÁRNAP PROPAGANDA ELŐADÁST A LÉGOLTALMI LIGA

Az a nagy érdeklődés, mellyel a Légoltalmi Liga vasárnapi nyilastelepi és homokkerti előadását kísérte, arra indította a Liga elnökségét, hogy ezeket az előadásokat, a lakosság felvilágosítását rendszeresítse.

Vasárnap három helyen lesz propaganda-előadás, melyek mindenikére meghívja a város egész lakosságát a Liga vezetősége, nemcsak a környékbelieket. **Délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör Hatvan-u. 1. sz. alatti helyiségében Balogh István, a Kör elnöke fogja megnyitni az előadást.**

Délután 4 órakor az első számú gazdasági iskola Mikepérossi-úti termében Juhász József igazgató-tanító és dr. Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, délután 6 órakor pedig a Kerekes-telep Leiningen-utcai olvasóköriében Erdős Mihály ref. lelkész és Nagy József rendőrfőtanácsos fogják az előadást megnyitni. A három előadás további előadói a következők:

1. **Wizer Fáy Aladár** biztosítási tisztviselő, körzetirányító: **A légoltalomról és légvédelméről** általánosan.

2. **Prohászka Jenő ny. pénzügyi felügyelő, körzetirányító: A légoltalom és a Légoltalmi Liga feladata.**

3. **Dr. Sziklay Lászlóné MÁV tanácsos neje: A Légoltalmi Liga nőtagorának feladata.**

4. **Brilla Ernő ny. MÁV ellenőr: Saját légoltalmi versét szavalja.** P. 26.

— **Megkezdődött a selyemhernyókiosztás.** A kormány a selyembubó beváltási árát 1938. évre felemelte kg-ként 1 P 40 fillérre. Egy adag hernyóból lehet termelni 30—35 kg. gubót. Ennek beváltási ára 40—45 P-t tesz ki. 2 adag hernyó felnevelésénél 80—90 P keresetet lehet elérni. Azon családok, kik a fölemelt magas gubóár mellett rövid 3—4 hét alatt mellékkereset képpen — befektetés nélkül — 40, 90, sőt 100 P-ig akarnak keresni — a selyemhernyó átvétele végett még ma, — vagy holnap jelenlenek meg: **Jakab István Teleki-utca 46. szám** alatti petekikeltetőnél, hol az államtól ingyen kapnak selyemhernyót, a tenyésztéshez szükséges papírt és utasítást. M. kir. Selyemtenyésztési felügyelőség.

ISMÉT DRÁGULT A BÚZA

A készáruipiacon szilárd az irányzat, bár az áralakulás nem volt teljesen egyenes. A búza ára összesen 6 vagonra rúgó forgalom keretében 20—25 fillérrel drágult.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 23.40—23.80, 78 kg-os 23.70—24.10, 79 kg-os 23.95—24.30, 80 kg-os 24.10—24.40.

Rozs: pestvidéki 18.90—19.10, más származású 19.10—19.30.

Tengeri: tiszántúli 14.85—41.95, egyéb áll. 14.85—14.95.

Ferenévárosi sertésvásár. A szombati ferenévárosi sertésvásárra a tegnapi 592 darab maradvánnyal együtt 831 darab sertést hajtottak fel. Az irányzat változatlanul lanya. Árak: I. uradalmi zsirsértés páronként 340 kg-on felül 100, I. szedett 93—95, közép 88—91, III. silány 76—86, angol tőkésértés 96—100, kivételesen 102, angol sonakesértés II. 84—98, exportzsír 162 fillér kilogrammonként.

Debreceni termény- és takarmányi piac árak: Búza 23.30—23.50, rozs 18.00, árpa 16.60—16.70, tengeri 13.90—14.10, lucerna 6 10.00—12.00, lucerna új 5.00—8.00, széna 5.50, száma 1.60.

TESTEDZÉS

Izgalmas finis a Nemzeti Ligában

A Nemzeti Liga mérkőzéseit a világbajnokságra való tekintettel május 26-án átközösütörtökön be kell fejezni. Így már a csapatoknak csak két mérkőzése van hátra. Öt napon belül el fog dőlni, hogy ki nyeri a bajnokságot. Melyik négy csapat lesz az, amely helyezésénél résztvevője lehet a Közép-európai Kupa izgalmas mérkőzéseinek s végül eldől az, hogy melyik három egyesület lesz az, amely búcsút fog mondani a Nemzeti Ligának. Ezekre a kérdésekre nagy vonásokban már a most vasárnap lejátszandó mérkőzések után válasz lehet adni.

A bajnokjelölt Ferencváros Budafokra látogat el. Ha itt is győz, akkor már senki sem vitathatja el a bajnokságot. Vigyázni azonban a zöld-fehéreknek is nagyon kell, mert a Budafok egyike a legveszedelmesebb ponttrábló csapatoknak. A letört Hungária már sokkal könnyebb ellenfelet kapott a Budai

11 személyében. A Budai 11 már heletörődött megváltozhatatlan helyzetébe, de azért meg akarják mutatni, hogy nem kapnak ki öt góllal, mint a Phöbusztól. A Phöbusz viszont az ETO-t látja vendégül. A vidéki amatőrcsapat szintén nem javíthat helyzetén, de meg akarja keseríteni az újpesti kék-sárgák kedvét és küzdeni fognak a becsületért. A Latorca-utcában az Elektromos látja vendégül az Újpestet. Ennek a találkozónak már nagyobb jelentősége van és elég izgalmasnak ígérkezik. Az Elektromos még megszerezheti a Közép-európai Kupához a részvételi jogot, ugyanakkor ha a Ferencváros Budafokon kisiklana, az Újpest még bajnok is lehet. A napnak ez lesz az egyik legizgalmasabb mérkőzése. A Nemzeti-Szürketaxi találkozónak csak az ad jelentőséget, hogy még a Taxi sem érezheti magát páholyban. Szegeden a Szeged-Törekvés, Kispeszt pedig a Kispeszt-Bocskay mérkőzésnek a kiesés szempontjából van nagy jelentősége.

Ma eldőlhet, hogy a Bocskay bent marad-e a Nemzeti Ligában

A Bocskay sorsa még mindig bizonytalan a Nemzeti Ligában és ez a bizonytalanság rányomta a bályegét a játékosok lelkiállapotára is. Ennek tulajdonítható az, hogy a debreceni csapatnak sikerült megverni a Phöbuszt és Hungáriát s rá egy hétre súlyos verséget szenvedett a Nemzettel.

A Bocskay vezetői igyekeztek a játékosokat megnyugtanni és most már jobb játék várható a csapattól. Ma mindenestre eldőlhet, hogy a Bocskay bent marad-e a Nemzeti Ligában, vagy kiesik. A Törekvés ugyanis Szegeden vendégszerepel, ahol igen nehéz pontot szerezhetsz. A Bocskay a kispeszt sárkánybarlangba látogat el. Ha a Bocskay csak egy pontot is eltudna hozni és a Törekvés kikapna Szegeden, akkor a Bocskay

már akkor is megmenekült a kieséstől, ha csütörtökön itthon verséget szenvedne a Budafoktól.

Természetesen Kispesztben nagyon nehéz még egy pontot is elhozni. A Kispeszt ugyanis rá akar menni a Közép-európai Kupára és meg akarja szerezni a negyedik helyet. A Bocskaynál azonban nagyobb tétrel van szó. A Bocskaynak létkérdésről van szó, hogy jól szerepeljen. Mi bízunk is abban, hogy a debreceni csapat, amely már annyiszor szerzett diadolséget városa színének és igen sok nagy feladatot oldott meg, most is megállja helyét és biztosítja magának a Nemzeti Ligában való bentmaradását. A Bocskay változatlan összeállításban fog szerepelni a Kispeszt ellen is.

A Husos nyerte a tisztviselő bajnokságot

Szombaton délután a DTE nagyérdemi sporttelepén a szokott nagy érdeklődés mellett három mérkőzést játszottak le a Tisztviselőbajnokságért. Az érdeklődést fokozta az is, hogy a bajnokság két vezető együttese került szembe egymással.

Húsos—Igazságügyi tisztviselők 6:2 (3:0). A két csapat összecsapása izgalmas küzdelmet hozott, amelyből megérdemelte a lelkesen játszó Húsosok csapata került ki győztesként. Mezei már az 5. percben megszerezte a vezetést. A 9. percben Ökrös volt a gólszerző. A 15. percben Gábor háromra emelte a Húsos góljainak számát. A második félidőben az Igazságügyiiek is belefeküdtek a játékba és Leveles már a 2. percben szíptett: 3:1. Utána ismét a Húsosok vették át a játék irányítását és a 8. percben Gábor volt eredményes: 4:1. Két perccel később Ökrös volt a

gólszerző: 5:1. A 15. percben Leveles hatalmas lövést a kapus csak vonáron belül tudta fogni: 5:2. A végeredményt Mészáros állította be a 19. percben. A Húsosok csapatában mindegyik játékos szívvel-lelkel küzdött és így teljesen rászolgált a szép győzelemre, amellyel a Tisztviselőbajnokság tavaszi fordulóját meg is nyerték. Az Igazságügyi csapatban a közvetlen védelem és halvesor gyenge napot fogott ki. A csatársorban egyedül Leveles játszott kifogástalanul.

Bankosok—Játékvezetők 2:0 (1:0). A Bankosok sokkal jobban játszottak és így rászolgáltak a győzelemre.

Klinika—Póstiás 2:1 (1:1). Az első félidőben teljesen egyenlő erőjű csapatok küzdöttek a pályán. A második félidőben azonban a Klinikai tisztviselők többet támadtak és kiharcolták a győzelmet.

Debreceni református gimnázium--Miskolci kereskedelmi iskola

4:1 (1:0)

Szombaton délután 4 órai kezdettel igen nagy érdeklődés mellett játszottak le a két csapat a KISOK elődöntőt. Szabó Kálmán játékvezető sípjelére a két csapat a következő összeállításban lépett pályára: Református gimnázium: Szombati—Kovács, Szendi—Nagy I., Kiss, Adorján—Baria, Csethe, Sallai, Nagy II., Derecskei. — Miskolci felsőkereskedelmi: Buzássy I.—Kertész, Kubinyi—Török, Szigeti, Kiss—Szikla, Szederkényi, Hamar, Sarkadi, Kokovai.

A mérkőzést a debreceni csapat támadásai vezették be és a 4. percben Csethe

a vezetést megszerezte. Utána a gimnázium csatársora több veszélyes támadást indított a miskolci kapu ellen, de a kereskedelmi iskola háttérjei biztosan állottak lábukon és még csirájában elfojtották az eredményességet. Közben a vendégek csatársora is dolgozott ki egy pár szép helyzetet, de nem tudtak góllólni, s így a félidőben nem változott az eredmény.

A második félidőben ismét a honti csapat kezdte a támadást. A 6. percben Sallai szép góllott: 2:0. Utána nagy védelmi hibából ismét Csethe szerzett

gólt: 4:0. A vendégek tisztelőgóját Sarkadi lötte. A gimnázium csapatában Szombati, Sallai és Nagy Béla játszott állagyon felett, de a többiek is kielégítettek. A vendégek csapatából a két háttér és a jobbszárny nyújtott jó játékokat. A debreceni református gimnázium csapata ezzel bekerült a KISOK vidéki döntőjébe. A másik ágon a szegediek a nagykorosi gimnáziummal játszanak és ennek a mérkőzésnek győztese Kaposváron mér össze erejét az ottani gimnázium csapatával. A kaposvári győztes csapat lesz aztán a debreceni gimnázium ellenfele és a vidéki bajnok majd a budapesti Szent István gimnázium csapatával mér össze erejét az országos KISOK bajnoki címért.

A II. LIGA PROGRAMJA.

A második Ligában is igen érdekes mérkőzések kerülnek lebonyolításra. — Pesterzsébeten az Erzsébet játszik a Váci Reménnyel, Simontornyán a BTC méri össze erejét a DVTK-val. Székesfehérváron szintén érdekes mérkőzés színhelye lesz. Itt az Alba Regia mérkőzik a Csepel WMFC-vel, Szombathelyen a Haladás—Salgótarjáni BTC-mérkőzést behelyettesíti. Budapestben a Kalma nyílik a pontnélküli Vasának pontszerzésre a Drogistákkal szemben.

MA FOLYTATJÁK AZ EGYETEM ÉS DEAC ATLETIKAI BAJNOKI VERSENYÉT.

A DEAC atlétikai szakosztálya vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel rendezte meg az egyetemi sporttelepen az egyetem és a DEAC 1937—38. tanévi női és férfi atlétikai bajnoki versenyének második szakaszát a következő számokkal:

Női magasugrás, 110 m-es gátfutás előfutama, női 80 m-es gátfutás, 800 m-es síkfutás, magasugrás, 110 m-es gátfutás döntő futama, női diszkoszvetés, 200 m-es síkfutás előfutamai, gerelyhajítás, 400 m-es gátfutás előfutamai, 200 m-es síkfutás döntőfutamai, 5000 m-es síkfutás, hármasmugrás, 400 m-es gátfutás döntőfutamai.

Az egyetemi bajnoki versenyen csak a m. kir. Tisza István Tud. Egyetem 1937—38. tanévi bármelyik félévére beiratkozott rendes és rendkívül hallgatói vehetnek részt, amennyiben a DEAC tagjai, míg a DEAC bajnoki versenyben a DEAC minden tagja (középiskolások is) részt vehetnek.

Nevezési díj nincs, nevezni a helyszínen lehet. A díjazásra vonatkozó részt tegnapi számunkban közöltük.

A verseny díjtalanul tekinthető meg.

KEITŐSMÉRKŐZÉS A DIÓSZEGI UTI SPORTTELEPEN.

Ma délután a DVSC Diószegi-úti sporttelepen keitős amatőrbajnoki mérkőzést bonyolítanak le. 3 órai kezdettel a DVSC ifjúsági csapata a Szolnoki MÁV ifjúsági csapatával játszik bajnoki mérkőzést a vasutas bajnokságért. A két csapat ma országos viszonylatban is nagy játékerőt képvisel s így izgalmas küzdelemre van kilátás.

Ugyancsak nagy érdeklődésre tarthat számot a DVSC II.—DMTE találkozó is. Ennek a mérkőzésnek a másodosztályú bajnokság kialakulására van döntő jelentősége. Ezt a mérkőzést 3 órakor kezdik.

DEAC—TEXTILGYÁR-MÉRKŐZÉS A DEAC-PÁLYÁN.

Debrecenben ma délután csak egyetlen első osztályú amatőrbajnoki mérkőzést bonyolítanak le, de azt is igen nagy érdeklődés előzi meg, mert az eredménytől függ, hogy a Textilgyár csapata kiesik-e vagy bent marad az első osztályban. A papírfirma szerint a mérkőzés favoritja az egyre jobban javuló egyetemi csapat. A szívós Textilgyár azonban mindent megkísérel, hogy a kiesést elkerülje. Ilyen körülmények között igen izgalmas légkörben fogják lejátszani a nagyfontosságú mérkőzést, amelyet öt órakor kezdenek.

DEBRECENI VÍVÓK NAGYSZERŰ SZEREPLÉSE AZ ORSZÁGOS VIDÉKI BAJNOKSÁGON

Budapest, május 21. A Magyar Vívószövetség 2 napos versenyen rendezte a vidéki vívóbajnoki versenyeket a Műegyetemen. Szombaton került volna sor a férfi tör. egyéni, tőrscsapat, párbajtőr egyéni és párbajtőrscsapat versenyekre. A párbajtőr- és a tőrscsapatbajnoki versenyeket nem tarthatták meg, mert a tőrscsapatbajnokságra csak 2 csapat: Szombathelyi VC és a Békési Béla VC jelentkezett, a párbajtőrscsapatversenyre pedig egyetlen csapat sem. A párbajtőregyéni verseny során 8 versenyző indult, a bajnokságot Hennyey Imre hadnagy (Szombathelyi VC) nyerte 6 győzelemmel, 2. Ungár (Békési Béla VC) 4 győzelemmel, 20 kapott tussal, 3. Gottenhuber (Békési Béla VC), 6. Gazdi BBVC, 8. Kocsis BBVC.

A tör. egyéni bajnokságot Gottenhuber nyerte 8 győzelemmel, 2. Barcza BBVC 7 győzelemmel, 8. Gazdi, 10. Ungár, 11. Kocsis.

AZ AMATŐRBÁJNOKSÁG PROGRAMJA

Debrecen: Textil—DEAC, Nyiregyháza: NYKISE—NYTVE, NYVSC—DVSC, Karcag: KMOVE—RUSE, Mátészalka: MTK—DVSE, Nyírbátor: BSE—MVTE, II. osztály: BSC—DMOVE, DMT—DVSC II.

SPORTHIRMONDÓ

1937—38. évi egyetemi teniszbajnokság. A napokban tartotta meg a DEAC szokásos évi teniszbajnokságát. Eredmények: Férfi egyes: a DEAC 1937—38. évi bajnoka ifj. Demény, 2. Laczkó, 3. Sóvágó és Csutoros. — Női egyes: a DEAC 1937—38. évi bajnoknője Demeter Erzsébet, 2. Csajkos Éva. — Férfi páros: a DEAC 1937—38. évi bajnoka ifj. Demény—br. Vay Frigyes; 2. Laczkó—Tóth E., 3. Sóvágó—Csutoros és Radó—Orosz. — Vegyes páros: a DEAC 1937—38. évi bajnoka ifj. Demény—Csajkos Éva, 2. Laczkó—Demeter Erzsébet.

Magyarország első világbajnoki ellenfele, Holland-India megérkezett Hollandiába. Tekintettel arra, hogy a hollandiak szinte piros, így a magyar válogatott a címeres fehér dresszben áll ki első ellenfele ellen.

A Szeged FC leszerződött Winckler II.-öt, aki hosszabb ideig játszott Svájcban. Ha a kiadatás — aminek semmi akadályja nincsen — megérkezik, akkor Winckler a Törekvés ellen már a Szeged színeiben játszik.

Kohut játszik a magyar világbajnoki csapatban. Mint ismeretes, Kohut Vilmos a Ferencváros válogatott csatára már régebbi idő óta Franciaországban futballozik. Kohut még mindig magyar állampolgár és a szövetségi kapitány Igényt tart játéktára. Lehetséges, hogy Kohut Holland-India ellen is tagja lesz a magyar válogatottnak.

A svájci válogatott legyőzte az angol válogatottat. Zürich, május 21. Szombaton délután a svájci válogatott labdarúgócsapat megérdemelten 3:1 (1:1) arányban győzött az angol válogatott felett.

Hirdetmény. A 15600/1938. számú Km. rendelet alapján gázvédelmi és légvédelmi eszközök eladásával csak azok foglalkozhatnak, akik hatósági létgátlalmi szaktanfolyamot végeztek. E hó 30-ai kezdettel Budapestben a főzoltőfőparancsnokság előadójtermében 14 napos ingyenes tanfolyam nyílik meg, amelyen az előadások hétköznapokon 17-től 20 óráig lesznek. Felhívom azokat, akik Debrecenben a gázvédelmi és légvédelmi eszközök eladásával foglalkozni óhajtanak, hogy a tanfolyamra a m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokságnál (Budapest, I. Palota-u. 4.) 48 órán belül jelentkezzenek frásban a név, (vállalat), kor, foglalkozás, előképzettség feltüntetésével. M. kir. honvédelmi miniszter úr erre vonatkozó 1223/1938. O. L. P. sz. rendelete a Budapesti Közlöny május 11-én megjelent 105. számában közzétett. Polgármester.

APIRÓ HIRDETTÉSEK

Apróhirdetések díja Hétköznap 10 szöveg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szöveg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szöveg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A közlés díja vidékről kts értékű postabélyegeken beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtehető. Jellegű hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Kisipari hirdetések

Centrifugált édes tejszinből készült

BORBÁLA TEAVAJ, DELIBAB JUHTURO

minden jobb csemege. üzletben kapható. Kérje mindenütt! Ha egyszer megpróbálja, soha mást nem fogyaszt!

JÉG-SZEKRÉNYEK

háztartáshoz, mindentféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatát cserélek és javítok.

SIMON ISTVÁN asztalos, PESTI-U. 67.

EL NE FELEJTSEN vásárlásánál a **DEBRECZENI UJSÁG-ra** hivatalozni.

KELLEMEK SZÓRÁKOZÁS!

Estét olesón és jól töltheti **ZSUGYELNÉNÁL** MIKLÓS-UTCA 53. SZ. alatt, hol Rácz Béla muzsikál. (Záróra kettőkor.)

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL!

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda Szabó István magánnyomozó irodája Varga-utca 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 378

Belöltendő állás nőnek

Géphimzőnöket, fehérneművarrónöket és tanuló lányokat állandó munkára felveszek. Harányiné, Nyil-utca 28. 393

Bejárónő jelentkezék, főzéshez értő, mindenest, jó bizonyítvánnyal. Bethlen 34. 362

Intelligens gyermeknevelő keresek gyermek mellé. Cím: Vilmos császár-körút 72. 528

Könyví munkára fiatal lányokat keresek. Katona Mici porcellánfestő, Huszár-u. 13. Széchenyi-kert. 366

Klinika! főzőkonyhára konyhalányok felvételnek. Jelentkezni ugyanott. 369

W. C.-és asszonyt felvesz a Márkus étterem. Hunyadi-utca 1. 402

Bejárónő keres elsőjére kosztal, fizetéssel gyermektelen házaspár. — Faragó-utca huszonkettő. 382

Paplanvarrodába tanuló lányok felvételnek. Debreczeny Lajosné, — Kossuth 11. 386

Kifutófiút nagyobbát, biciklizni tudót fűszerüzletbe felveszek. Árpád-tér 26. 380

Vasutas családból jólöltözött rendes fiút kifutónak felveszünk. — „Konzum” Iparkamara. 381

Bejárónő, ki szépen mos, vasal, felveszek. Papp, Rákóczi-u. 17. 412

Belöltendő állás férfiaknak

Biciklizni tudó kifutót felvesz a Gazdák Sütődjé Rt. Böszörményi út 15. sz. 391

Kocsist, komencióst, gazdasághoz értőt keresek. Márton Kálmán-utca 52. Nyilas-telep. Ny.

Gözekéhez, cséplőhöz és traktorhoz értő hónapos gépészek — család nélkül — felvételnek a gr. Semsey-uradalomba, Nagyhátra. 331

Ügynököt, fűszereseknél bevezetett, agilisat keresünk. Paprikaengros, Szeged. Posta-fiók 100. 307

Virágkedvelő, jóbizonyítványokkal rendelkező házaspár ház-mesternek jún. 1-re felvétetik. Bethlen-u. 68. — Jelentkezni lehet d. e. 9 —10 és d. u. 3—4 között. 400

Ház-mester-párt keresek lakás ellenében. Széchenyi-u. 92. Jelentkezés délutánonként 2—3-ig. 309

Kimérő kerestetik Tokaj—Hegyaljai termelői borkimérés vezetésére. Anyagi viszonyok megjelölésével írás-beli ajánlat kérik. Cím a kiadóban. 329

Úri szabóságba négy középsikolával tanuló felveszek. Szabó Pál férfiszabó, Piac 71. 333

Bútorozott szoba

Bútorozott teljesen különálló előszobás lakás olcsón kiadó. Dobozi-utca 11. 394

Egy különbejárattal bútorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 364

Bútorozott szoba kisebb kapualatti különbejárattal június 1-től kiadó. Vigkedvő Mihály-utca 10. 365

Egy különbejárattal bútorozott szoba kiadó, esetleg el-látással. Piac 77. I. em. 4. 340

Kiadó lakás Egyszobás

Csendes udvarban egy szoba, konyhas kislakás pontos fizetőnek üresen vagy bútorozva kiadó. Kar-u. 7. 146

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Hétfőn, május 23-án: Csákvár (Fejér), Dédes (Borsod), Gyöngyös országos vásár (Heves), Hajdúszoboszló (Hajdú), Igal (Somogy), Katymár bizonytalan (Bácsbodrog), Kálmánca (Somogy), Kiskunlacháza (Pest), Kisvárd (Szabolcs), Kunmadaras (Szolnok), Lepcsény (Veszprém), Lajosmizse (Pest), Miskolc országos vásár (Borsod), Nagykőrű (Szolnok), Nagyoroszi (Nógrád), Somogyváros (Somogy), Szeghalom (Békés), Szekszárd országos vásár (Tolna), Vásárosbéc (Somogy).

Kedden, május 24-én: Kiskunfélegyháza (Pest), Mezőkomárom (Veszprém), Sümeg (Zala), Újpest (Pest).

Szerdán, május 25-én: Alsóság (Vas), Bal-mazújváros (Hajdú), Baté (Somogy), Csapod (Sopron), Göröcsöny (Baranya), Kiskunfélegyháza (Pest), Mezőkomárom (Veszprém), Mélykút (Bácsbodrog), Nagyrákos (Vas), Nemeshetés (Zala), Nyírmada (Szabolcs), Porcsalma (Szatmár), Szabadszentkirály (Baranya), Tabajd (Fejér), Újmalomsok (Győr), Vép (Vas), Zala (Somogy).

Pénteken, május 27-én: Aszód országos vásár (Pest), Csepreg (Sopron), Gyoma (Békés), Gyula (Békés), Köveskál (Zala), Szenna (Somogy).

Szombaton, május 28-án: Cibakháza (Szolnok), Gyoma (Békés), Gyula (Békés), Páli (Sopron).

Vasárnap, május 29-én: Fegyvernek (Szolnok), Gyoma (Békés), Gyula (Békés), Monor (Pest).

1 darab la női batist
zsebkendő
22
fillér
Benyátsnál

Kétszobás
augusztus 1-re 2 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló luxuslakás Kossuth-u. 26. Ertekezhetni házfelügyelő-nél. 387

2 szoba, konyha, speiz áthelyezés folykán kedvezményesen azonnalra kiadó. Pesti-utca 55. Ny. 370

3 és többszobás
Kiadó Kossuth-utca 8. II-od emeleti 4-szobás lakás teljes komforttal augusztus 1-re. 228

Utcai
3 szobás lakás, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek azonnal kiadó. — Csokonai-u. 44. 178

Kiadó
augusztus 1-re 4 szoba, elő- és fürdőszoba, hideg-meleg víz (autógajzer), külön udvar. Magoss György-tér 16. 164

Irodának
alkalmas 3 szoba augusztus 1-re kiadó. Darabos-utca 7. 396

Háromszobás
utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Zöldfa-utca 13. 399

Kiadók
utcai és udvari háromszobás komfortos lakások. Szappanos 7. 363

Gazdálkodónak
alkalmas ház kiadó Honvéd-u. 74. Ertekezni József kir. hg. 61. 367

3—4 szobás
utcai komfortos lakás kiadó. Hunyadi 17. 373

4-szobás
fürdőszobás első emeleti utcai lakás augusztus elsőjére kiadó. József kir. herceg-u. 12. 370

Kiadó
4-szobás komfortos lakás augusztusra. Vörösmarty 2. sz. 390

Négyszobás
villa augusztustól kiadó. Szatmár-utca 7. (Meteorral szemben.) 384

Háromszobás
fürdőszobás modern lakás parkírozott csendes udvarban kiadó. Simonffy-utca 52. 409

Ajánlat
Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek. 311

Gyári
maradékokban az eddigi árainnál is olcsóbban kaphatók a legszebb nyári ujdonságok. Dr. Révészné, Piac-u. 42. Pannonia-udvarban. 268

Szőlőkaró
hasított akácból olcsón eladó. Sámsoni-út 4. 352

Mész, cement, téglák, cserép, foylamkavics és homok, fedellemezek és szigetelő anyagok legolcsóbban: Székely és Csákinál, Istópaty-u. Telefon: 30—31. 1396

Bélyeggyűjtők!
Szent István-block megjelent, előjegyzések átvethetők. Szent István-block még kapható Springer József foto-, papírszaküzletében. Telefon 30—57. 614—196

Épületbontásból
cserepek, lécek, deszkák, ajtók, ablakok, gerendák, terméskövek, sírkőmárványok, cserépkályha, öt milliméter vastagságú drótok, falkötővasak olcsón eladók. Méliusz-tér 2. szám.

Paplanok
flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Patriknél
Szent Anna-u. 5

Női-fodrászat
teljes berendezéssel formálgalmas helyen azonnal átvehető. Sass-utca 4. 227

Mindennemű
kézihímzést olcsón vállalk. Megkereséseket József kir. hg. 6. és Homok ucca 113. alá kérek. 1024

Petróleum-fűzők
22, 28, öt lyukkal 35 P, nyugagyak, vendégagyak, permetezők, gumicsövek, műlepek, mézbödönök, madárházak, szunyoghálók, — zománctűzhelyek nagy választékban Nagy vasúletében, Csapó-ka-nyar. 404

Gratologusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad Széchenyi-utca 43. 395

Sempernova
nemesvakolatú anyagok, színtartó színekben kapható a Debreceni Működ-gyár Rt. telepén, Fürdő-utca 2. 1978

Szenzáció!
Divatos mintájú crep-de-hine imprimék nagy maradékokban P 1.60-tól. Maradéküzlet, Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. 410

Perzsaszőnyeg
művészi javítását, tisztítását garanciával jutányosan csak Tütüdján-nál, Arany János-u. 34. 408

Öhtetés
Gyermekek
nyári foglalkoztatása a szabadban. Német társalgás, ritmikus torna. Bathány-utca 16. — Német Gyermekotthon. 1825

Bolgár
nyelvtanárt keresek. — Mártonyi, Kigyó negyvenöt. 334

Zongorórakat
adok akadémiai rendszer szerinti kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magy-gyar nótákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fét 2-től fél 4-ig. 134

Kereslet
Tűzifa-
és szénkereskedésnek alkalmas telepet keres. Ihász-fatelepe, Pesti-u. 2. Telefon 32—31. 171

Záros felszert
vagy kocsiszint keresek privát helyen. Címet kiadóba kérem leadni. 348

Legelő
kerestetik 2 drb. elsőfü borjú részére. Címet kérek Darabos 13. alá. 370

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal
DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.

Lakbérletkötéssel
 családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre a kiadóba kérek.
 310

Lakás-szoba bérlet

Kiadó
 bútorozott szobáját nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József-út 28. Dobozy-átfaró.
 126

Június
 vagy július 1-re féregmentes egyszobás lakást központközeli közel keresek ármegejöléssel „Fizetek” jellegre.
 390

Élelmiszerek

Vámospécsi
 sajáttermésű fajborok eladása. Ferenczy, Postakert-utca 4.
 357

Üzlet-műhely raktár

Fűszerüzlet
 50 év óta fennálló, Csanád-utca legforgalmasabb helyén augusztus 1-re bérreléssel kiadó. Értekezni Veres-utca 1. sz. a háztulajdonossal.
 288

Szatósüzletberendezés
 eladó. Salétrom-u. 22.
 401

Vendéglő
 jogfolytonossággal, bérreléssel eladó. Cím a kiadóban.
 388

Kiadó
 üzlethelyiség József kir. herceg-utca 2. Értekezni Kovács Lászlónál a Halcsarnokban.
 Ny.

Kiadó
 özonnal sütőde, üzlettel, esetleg lakással haláleset miatt. Értekezni Péterfia-utca 48., emeleten.
 374

Butor

Wertheim-kassza,
 frásztal, hencser, ebéd-berendezés, sőtét háló, vitrin, előszobaszekrény eladó. Hatvan-u. 18. sz.
 321

Használt
 gyermekágy és felállítható gyermekszék eladó. Török Bálint-u. 18.
 190

Veszek
 mindenféle használt bútort, irodaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncélkasszát. — Hívásra jönök. András-kó, Csapó 16.
 1391

Félfaló
 keményfából többféle bútor eladó. Erzsébet-utca 19.
 347

Ebédlőbútorok,
 faragott szalagarnitúra, vaságyak, kis Singer-varrógép eladó. Honvédtemető-utca 8.
 376

Eladók
 szalagarnitúra, csillár, férfi-öltönyök. Szatmár-utca 7. (Melecorral szemben.)
 383

Autó-motor kerékpár

Egy
 üzemképes sport Alfa-Romeó autó jutányos áron eladó. Megtekinthető Piac-u. 39. szám alatt. Felvilágosítást ad a házmester.
 286

Kétüléses
 DKW, Packard, 6 üléses Magosix OM, Wanderer személyautók, Méray, Blackburn és oldalkocsis DKW. motorkerékpárok eladók. Szoboszlai, Széchenyi 24.

Fordson-tractor,
 keveset használt, teljesen jó, tárcsás boronával, ekével eladó. Kandia 8.
 406

Oldalkocsis
 motorkerékpárom elcserelem vagy eladom jó dinamikus rádióért. — Nádor-utca 4. sz.
 345

Motorkerékpár
 DKV. jó állapotban eladó, ráfizetéssel segédmotorért elcserelem. — Hüvelyes 3.
 368

Kétüléses
 DKW, Packard, Wanderer, OM, Buick, Magosix, Puch motorkerékpár, Méray és DKW oldalkocsis eladó. Szoboszlai, Széchenyi-utca 24.
 411

Birtokbérlet

Elepen
 140 hold föld bérbeadó. Felvilágosítást ad Benkő Lajos ügyvéd, — Szent Anna-utca 14.
 349

Gazdasági eszközök

48-as
 Hoffer cséplőszekrényemet bérbeadom. Károly Ferenc József-út 10.
 392

Eladó állatok

Eladó
 122 drb. prima hízó sertés. Megtekinthető Gorove-uradalom, Monostorpályi.
 343

Ingatlan

Tapolcán
 tíz percre a fürdőtől 3 háztelek (200—210—300 m²) csak keresztyének jutányos áron eladó. Értekezni lehet: Szabó Irma, Fűvészkeret-u. 22.

Balaton villatelket vegyen Balatongyöngyén

(Almádivál van összeépítve.) Közvetlen Balatonpart, strandfürdő, műút és vasútállomás mellett, kiserdő, parkok, villanyvilágítás, kellemes részletfizetés. Felvilágosítást és képes tájékoztatást ad:

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája,

DEBRECEN, Werbőczy-u. 8

v. Magyar Általános Ingatlanbank Budapest, IV, Deák Ferenc-utca 17.

Eladó ház

Elkötözés miatt 1 rendbeli két szoba, konyha, egyrendbeli 1 szoba, konyha, kamara, istálló. Mór-u. 16.

Forgalmas helyen,
 a nagyállomás mellett. Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, — mely korszmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszmának kiadó. 369

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alápincézve, jövizű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Szép

családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfió és egyéb mellékkeliségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

ELŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka kövér kilója — 0.90—1.10	Kis csirke párja — 0.20—0.40
Liba kövér kg. 1.30—1.40	Csirke, rántani-való, párja 1.40—1.80
Kacsa kövér, kilója — 1.20—1.70	Csirke, sütni-párja — 2.30—2.80
Tyúk kg. — 1.20—1.60	Kis kacsa párja — 0.30—0.45
Tyúk párja — 3.80—5.00	Tojás drb. — 0.06—0.07
Csirke kg. — 1.50—1.20	Tojás kilója 1.15—1.20
Kaplan kg. — 1.50—1.20	
Kis-liba párja 2.00—2.50	

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Nemes alma kilója — 2.00—2.60	Dióbél kg. — 3.80—4.60
Közöns. alma kilója — 1.00—1.50	Pöszmété lit. 0.28—0.36
Körte kg. — 2.00—2.20	Narancs kg. 1.20—1.40
	Citrom drb. — 0.10—0.14
	Naspolya kg. 1.50—1.60

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma kilója — 0.70—0.80	Sárgarépa kg. 0.40—0.50
Fokhagyma kilója — 0.20—0.25	Bab száraz kg 0.25—0.32
Burgonya, rózsa kilója — 0.14—0.16	Zeller drb. — 0.08—0.14
Burgonya, vegyes kg. 0.07—0.09	Savanyú káposzta kilója — 0.60—0.70
Retek cs. — 0.04—0.06	Spenót és sóska csomója — 0.03—0.05
Petrezseleyem kilója — 1.00—1.20	Saláta feje — 0.02—0.06
Karfiol drb. — 0.25—0.30	Zöldhagyma csomója — 0.04—0.06
Spárga kg. — 0.60—0.70	Gomba kg. — 1.20—1.40
Karalábé drb. 0.12—0.20	Borsó zöld kg 1.20—1.50
	Ugorka kg. — 0.60—0.85

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kg. — 0.46	Rozskenyér kg. — 0.30
Félbarna kg. — 0.42	Péksütemény drb. — 0.05
Barna kg. — 0.38	

LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg. 0.40	Rozsliszt kg. — 0.35
Búzaliszt 0-ás kg. 0.39	Búzdara kg. — 0.50
Búzaliszt 2-es kg. 0.37	Korpa kg. — 0.15
Búzaliszt 4-es kg. 0.35	

Samu János

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI

Iroda áthelyezve Deák Ferenc-u. 7.

ELADÓ INGATLANOK :

Házak : Sürögősen eladó Harsányi Gusztáv-utca 33., Bercsényi-utca 105., Késes-utca 54., Ovoda-utca 10., Nyil-utca 126., Homok-utca 26., Ispotály

ucca 13. — Földek : Feketen 50, 17, 14, 16, homokon Halápon 32, 15, homokon 50, 30, 7. Iroda : Deák Ferenc-utca 7. 408

ELADÓ
 Budai Ezsalás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Eladó
 elkötözés miatt Kerekes Géza-u. 25. sz. családi ház. 398

Eladók
 városi, telepi, kertéségi házak, tanyaföldek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Gazdák Bankjában. 371

Eladó
 Török Bálint-utca 3. sz. ház, Bocskayban 1 hold szőlő. Értekezhetni Szilágyi ügyvédnél, Deák Ferenc-utca 13. 360

Eladó
 Balaton-u. 1/c. sz. ház. Értekezni Gyár-utca 11. Jablonkaynál. 198

Eladó ház hely

Villatelek
 eladó a Széchenyi kertben. Értekezhetni Bészler Lajosnál, Piac-utca 17. Ny.

Eladó föld

OLCSÓ HÁZHELYEK
 a Luther- és Kuruc-utcák sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. esányl FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

7 hold
 újföld tanyával Pac erdőnél eladó. Rákóczi 19. Ny.

Böszörményi-út 5.
 számú 509 négyszögöles telek jutányos áron eladó. — Felvilágosítással szolgál Weismann mörnök, Baththyány-utca 6. 66

Eladó
 vagy haszonbérbe kiadó város alatt húsz holdas tanyaföld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 372

Eladó ingóság

Eladó
 ötszáz hektó új, kettősszáz hektó használt boroshordó, vegyes nagyságban. Megtekinthető Hunyadi-utca 14. Zalogházban. 351

6 darab
 új ablak eladó. Széchenyi-utca 79. sz. 358

Márkás
 fehér női cipő. 37-es, új eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben. — Keresek gyermekketrecet megvételre. Címeket a kiadóba kérem. 403

Eladó
 egy szép sör- és borkiméző pult, egy vízmelegítő fürdőszobai gázkályha Pásztor, Nyomatató-u. 16. sz. 931

Alig használt
 férfiöltönyök, 41-es cipő, sárga, egy átmeneti kabát magas alakra, selyem férfi ingek elutazás miatt eladók. Nyomatató-utca 2. 323

Tejeskocsi
 alig használt, eladó. — Riesz, Hatvan-u. 58. 335

Eladó
 kertbe, temetőbe löca, egészen új, 2 személyre. Miklóss-utca 41. 359

Eladó
 egy 140 cm. magas s 70 cm. széles új ablak tokkal 30 P-ért. Lónyay-utca 9. szám alatt. 375

Egy
 modern kék gyermekkocsi és egy kis asztali tűzhely olcsón eladó. — Hajmáskor, városi bérház, C. lépcső 12. sz. 389

Eladó
 jökarban lévő gyermekkocsi és egy tűzhely. — Teleki-utca 68. 356

Különféle

Tölgyfa és fenyőfa
 üvegfalak, új és használt cédélők, portálok alkalmi áron eladók. Eötvös-utca 87. Telefon 17-97.

Akác
 szőlőkarók, oszlopok — építkezési és tüzelőanyag legolcsóbb Kiss Lajos „Turul” fatelepen. Böszörményi-út 2. Telefon 12—91. 397

Vadászfégyver
 automata Walther, kifogástalan állapotban eladó. Mitrovics és Mailáth ügyvédek, — Szent Anna 10. 269

Vasgerendák
 és falkötővasak eladók. Baross-utca 7. Munkaidőben. 377

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.

Igazgató : Somogyi Gábor, Művezető : Liptay András.

Vesszen Trianon!

DEBRECZENI UJSÁG

1938 MÁJUS 22.

**KÉPES
HIRADÓJA**

„Ebben az országban egy emberre
lehet esküdni és egy embernek
lehet hűséget fogadni és ez:
Magyarország hormányzója.”

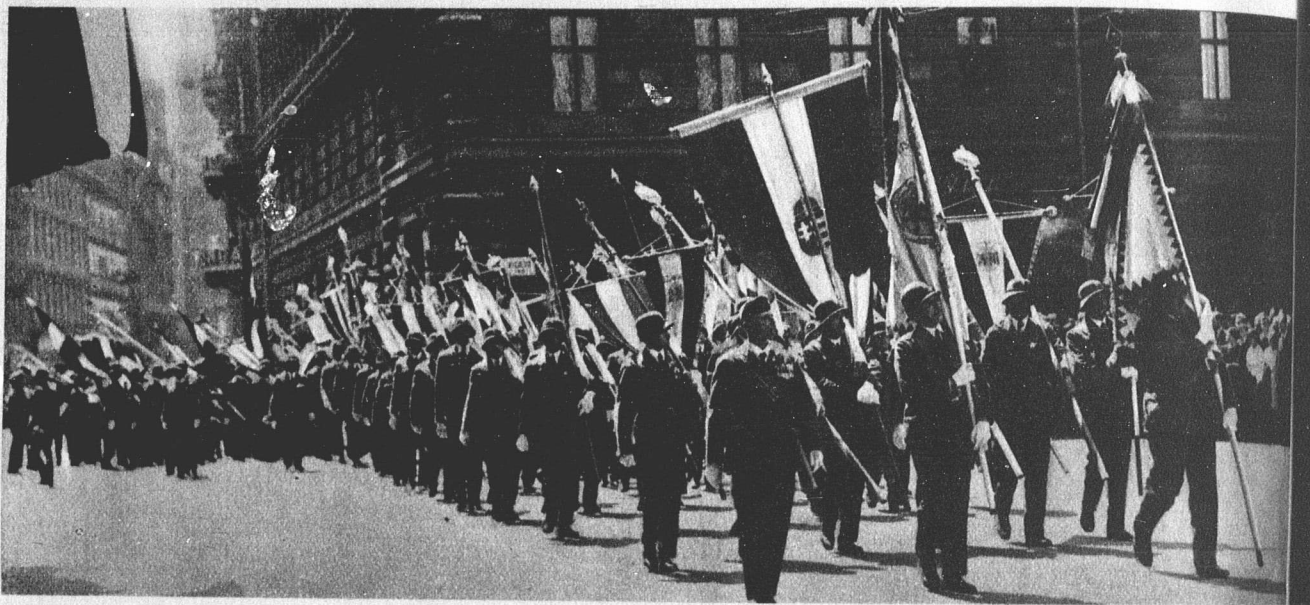

Az új kormány az esküdtétel után

Ülő sor balról jobbra: Sztranyavszky Sándor, gróf Teleki Pál, Imrédy Béla, Kánya Kálmán, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc, Hóman Mihály. Álló sor balról jobbra: Reményi-Schneller Lajos, Bornemisza Géza, vitéz Rátz Jenő, Mikóczy Ödön és bárcziházi Bárczy István államtitkár.

**Fizessen elő
a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD-re!**

Előfizetési ára egy hónapra 3 pengő.

Frontharcosok felvonulása a Vigadói nagygyűlésre.

A nagygyűlés elnöksége. Megnyitóbeszédet mond: vitéz gróf Takách-Tolvay József, az Orsz. Frontharcos Szövetség elnöke.

A budapesti Tudomány Egyetem ünnepélyes közgyűlése.

Hús
a

A verseny e

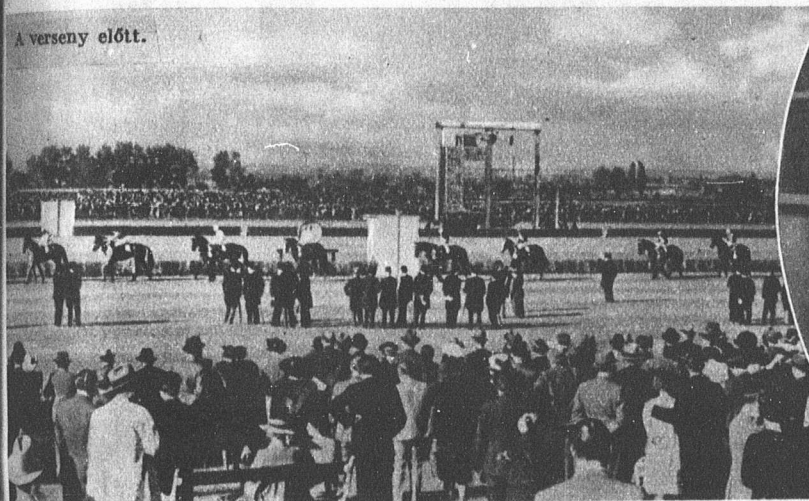
A magyar
tott futball
az angol V
hampton
mérkőzés
pesten. (C

Az angol-
futballmérk
zói között B
Isza Géza
miniszter
Mikéz Ödö
sügyminis

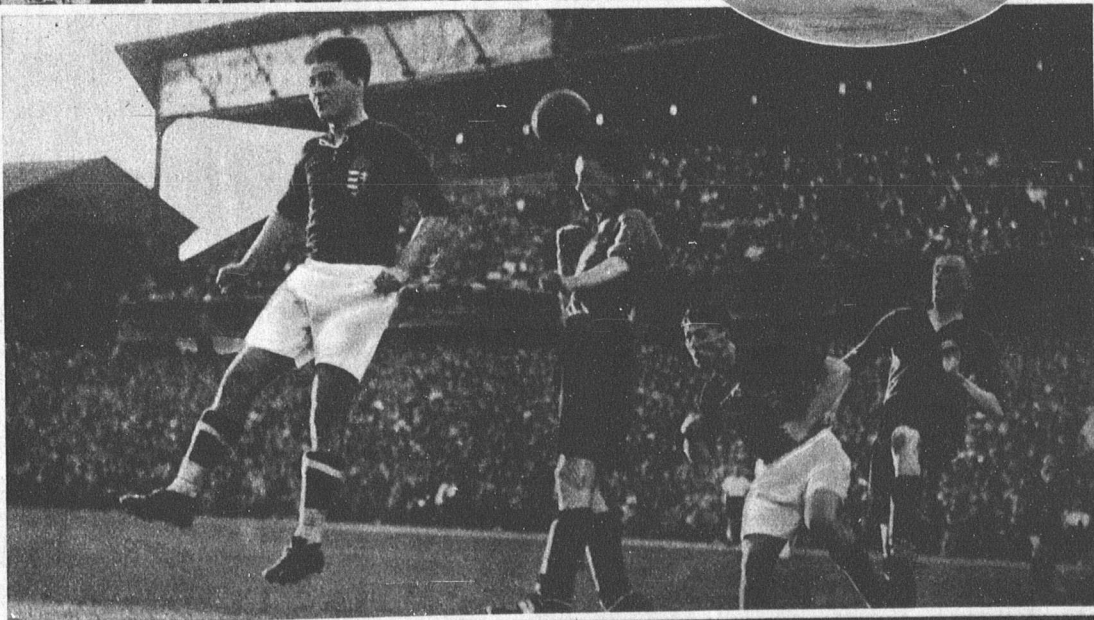
Húszezer főnyi közönség a Milleniumi díjon.

Horthy kormányzó a lóversenypályán.

A verseny előtt.

A magyar válogatott futballesapat és az angol Wolverhampton csapat mérkőzése Budapesten. (0 : 0).

Az angol-magyar futballmérkőzés nézői között Bornemisza Géza iparügyi miniszter (1) és Mikócz Ödön igazságügyi miniszter (2)

Mussolini a Palázo Vencziában fogadja az abesszín hercegek küldöttségét a népszövetség legutóbbi döntése után.

A bolgár királyi pár Szófiában a hadsereg tavaszi szemléjén.

Az
négy-
lést
nek
részt
fővéri
dása
az ő
iratok

...

Vesszen Trianon!

Az Egyesült Államok négyzillió polgára üdvözlését küldi Roosevelt elnöknek az amerikai hadtengerészet megerősítését előző törvényjavaslatok elfogadása alkalmával. Képünk az összegyűjtött üdvözlő iratok átadásakor készült.

Göring porosz miniszterelnök a linzi repterelő építésének megkezdése előtt megtekinti a repterelő modellt.

József Ferenc kir. herceg és Anna kir. hercegné a debreceni MANSZ által rendezett magyar ruhabemutatón Debrecenben.

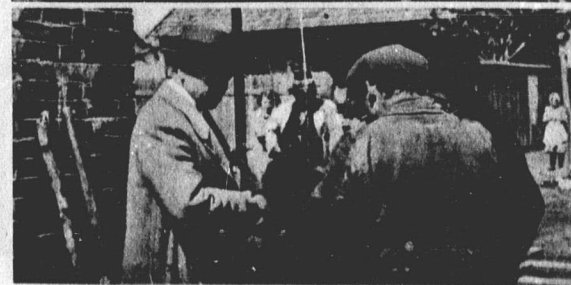
A debreceni Dóczy-intézet polgári iskolájának tornavispánján szereplő matyóruhás lányok csoportja.

A Debreceni TE jubileumi tornaünnepélyén szereplő Dóczy-intézet táncsoportja

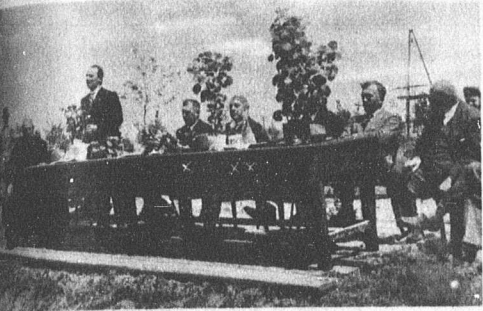
Hosszú hónapok után bővizet találtak Békéscsabán a Tompa utcában. x-szel jelezve Hrabovszky Ádám, az örvendetes eredményt elért kútúrőmester és a kutat átvevő mérnöki kar.

(Ifj. Szaniszláv D. jelvételei).

Dr. Mesterházy Ferenc (x), Veszprém vm. főispánja, dr. Sárközy Pál (xx), bakonybéli apát és dr. Berkó Miklós, Veszprém vm. allspánja dr. Sárközy Pál bakonybéli apát beiktatási ünnepségén.

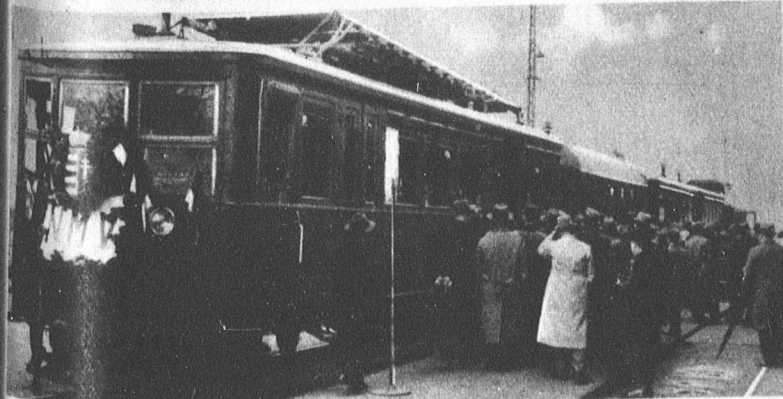
László Andor (x) és Marschall Ferenc (xx) volt miniszterek báró Vojnits Miklós országgyűlési képviselő tompai beszámolóján.

Marschall Ferenc beszél.

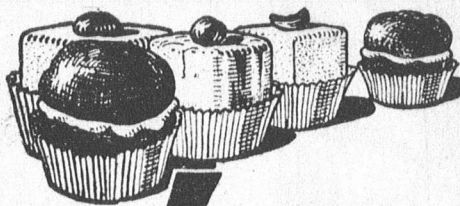
A beszámoló közönsége.

A szegedi N. M. V. különvonat elindul Mezőhegyesre.

A Nemzeti Munkavédelem szegedi különvonatának utasai a mezőhegyesi országzászló előtt.

A sütőpor finom fajta,
Ha a Vánca név van rajta!

VÁNCA SÜTŐPOR

A Szegedi Orvosi Kamara vándorgyűlésének résztvevői a bajai erdei üdülőiskola előtt.

CSAK NIVEA

tartalmaz
Euceritet,
mely a bőrt
ápolja és védi

NIVEA-CREME ára:
P.-30,-50, 1,-, 2,-
NIVEA-OLAJ ára:
P.-90, 170, 350

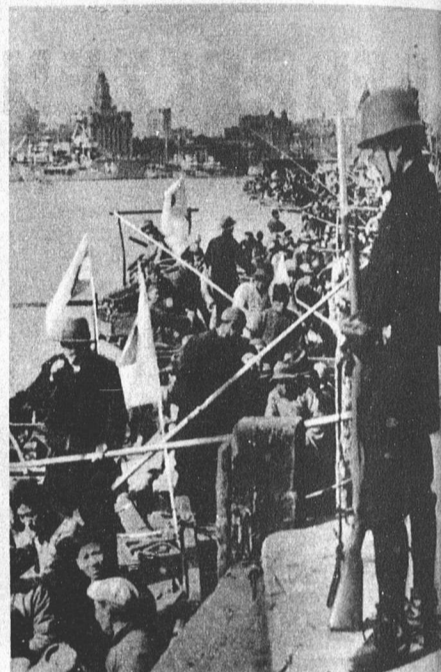
192

A Maros áradása Makónál. Színültig megtelt a meder. (Felv. dr Gyenge)

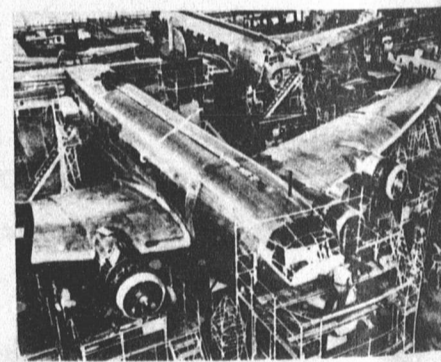
A trípoli-szi nagy autóversenyt hatalmas közönség nézte végig. Itt járt szerencsétlenül Hartmann magyar versenyző.

Sanghájban helyreállt a rend, visszatér az elmenekült kínai lakosság.

Lebrun francia köztársasági elnök nyitotta meg a francia képzőművészek reprezentatív kiállítását.

A német repülőgépipar most építi a világ leggyorsabb utasszállító repülőgépét.

Virágzás utáni permetezéshez

Arzola—Darsin—Nosprasen

Agro Növényvédelmi Részv.-Társ.

Budapest, IV, Hajó ucca 2. szám